

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR XIX/201/12 RADY MIEJSKIEJ ORZESZE Z DNIA 23.02.2012r.

Strategia Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020

Spis treści

Część I. Wprowadzenie.....	3
I.1. Rola Strategii w zarządzaniu rozwojem Miasta Orzesze	3
I.2. Proces konstruowania Strategii Rozwoju Miasta Orzesze.....	4
I.3. Struktura dokumentu Strategii.....	6
Część II. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Orzesze	8
II.1. Wstęp do diagnozy	8
II.2. Sfera przestrzenna.....	9
II.3. Sfera gospodarcza.....	22
II.4. Sfera społeczna.....	29
Część III. Strategia Rozwoju Miasta Orzesze – misja oraz domeny strategicznego rozwoju.....	43
III.1. Misja rozwoju Miasta Orzesze.....	43
III.2. Domeny strategicznego rozwoju Miasta Orzesze	45
Część IV. Plany działań.....	57
IV.1. Plan działań dla Domeny 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze	58
IV.2. Plan działań dla Domeny 2. Tworzenie warunków wpierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.....	64
IV.3. Plan działań dla Domeny 3. Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.	72
IV.4. Plan działań dla Domeny 4. Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność.....	80
Część V System wdrażania i monitorowania Strategii	87
V.1. Założenia wyjściowe oraz uczestnicy procesu wdrażania i monitorowania Strategii.....	87
V.2. Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii.....	91
V.3. Procedury wdrażania i monitorowania Strategii.....	95
Załącznik 1. Szczegółowy plan operacyjny dla Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020.....	98

■ Część I. Wprowadzenie

■ I. 1. Rola Strategii w zarządzaniu rozwojem Miasta Orzesze

W procesie zarządzania miastem duża część czasu i wysiłku jego władarzy w sposób naturalny przeznaczana jest na podejmowanie bieżących decyzji oraz realizację wymaganych prawem usług i działań. Kierowanie rozwojem miasta stanowi jednak wielowątkowy proces, którego celem jest zapewnienie optymalnych warunków dla postępu ekonomicznego, społecznego i obywatelskiego, ale także organizacyjnego i informacyjnego. Jego kluczowe wyznaczniki stanowią zatem nie tylko organizowanie czy kontrolowanie, ale również planowanie i decydowanie, które swój wyraz znajdują w procesie konstruowania strategicznych ram rozwojowych.

Okazji do poszukania odpowiedzi na stawiane przed samorządem Miasta Orzesze wyzwania (w którym kierunku pójść, by stworzyć optymalne warunki do rozwoju miasta?, co można zrobić, aby lepiej wykorzystać posiadane zasoby?), dostarczył proces planowania strategicznego, którego efektem jest niniejszy dokument. „Strategia Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” stanowi zwięźczenie dialogu przedstawicieli zróżnicowanych środowisk miasta, którego celem było wnikliwe spojrzenie na aspiracje i dążenia, ale także posiadane zasoby i perspektywy rozwoju. Podjęcie szerokiej dyskusji, skoncentrowanej wokół pytań: dokąd zmierzamy? co chcemy osiągnąć? oraz kiedy i jak chcemy to uzyskać? pozwoliło na stworzenie dokumentu, który ujmując założenia rozwojowe Miasta Orzesze, ma za zadanie służyć władzom miasta, jako praktyczny instrument zarządzania lokalnym rozwojem. Działalność władzy lokalnej nie powinna bowiem koncentrować się na wykorzystywaniu pojawiających się *ad hoc* szans oraz minimalizowaniu skutków pojawiających się zagrożeń, ale na wczesnej ich identyfikacji i planowaniu działań, służących ich spożytkowaniu (w odniesieniu do szans) i zapobieganiu (w kontekście zagrożeń). Instrument Strategii Rozwoju... umożliwia wybór optymalnych metod realizacji założonych celów, zapewnia mieszkańcom oraz podmiotom gospodarczym Miasta Orzesze poczucie stabilizacji, integrując lokalną społeczność wokół wspólnych wartości, oczekiwań i kluczowych przedsięwzięć.

■ I. 2. Proces konstruowania Strategii Rozwoju Miasta Orzesze

Proces prac nad „Strategią Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020”, który rozpoczął się w sierpniu 2011 r. a zakończył w grudniu tego samego roku, został zaplanowany oraz zrealizowany przez zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ulasinski, J. Szymańska na podstawie umowy BGiGN.061.00001.2011. Prace nad dokumentem Strategii przeprowadzono z wykorzystaniem szeregu uzupełniających się metod prac analitycznych, eksperckich i partycypacyjnych, do których zalicza się przede wszystkim:

- analizę danych zastanych i prace eksperckie – w ten sposób przeprowadzona została diagnoza zasobów i sytuacji Miasta Orzesze w aspektach przestrzennym, gospodarczym i społecznym;
- cztery spotkania warsztatowe grupy strategicznej, skupiającej przedstawicieli kluczowych podmiotów i instytucji funkcjonujących w Mieście Orzesze. W czasie tych spotkań wykorzystany został szereg różnego rodzaju metod pracy, takich jak: technika grupy nominalnej¹, dyskusja moderowana, wielokrotne głosowanie czy prace z formularzem (kwestionariuszem);
- zmodyfikowaną metodę delficką, opierającą się o kierowane do uczestników warsztatów zadania/pytania, bazującego na opracowanym i przesłanym materiale powarsztatowym. Dzięki tej metodzie każdy z uczestników warsztatów miał możliwość spokojnej, indywidualnej i odłożonej w czasie analizy, a konsultanci uzyskiwali pewność, że nie pominięto żadnych istotnych zagadnień i kwestii.
- cztery spotkania konsultacyjne z członkami Rady Miasta, przedstawicielami lokalnych instytucji oświatowych oraz przedsiębiorców;
- badania ankietowe (ankieta on-line) przedsiębiorców Miasta Orzesze.

Przygotowany i przeprowadzony przez konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego, przy aktywnym uczestnictwie mieszkańców Miasta Orzesze, proces konstruowania dokumentu „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” obejmował kilka zasadniczych etapów, takich jak:

- weryfikacja misji rozwoju Miasta Orzesze w modelu Ashridge (obejmującym: cel zasadniczy, główną aspirację rozwojową miasta; strategię a więc określenie podstawowych domen rozwoju miasta; wartości oraz standardy zachowań organizacyjnych);
- analiza i weryfikacja zmian w zakresie zasobów wewnętrznych i tendencji zewnętrznych, budujących pozycję strategiczną miasta;
- weryfikacja i aktualizacja priorytetowych kierunków rozwoju miasta;
- określenie strategicznych celów rozwoju i zadań flagowych planowanych do realizacji, ze wskazaniem horyzontu czasowego, źródeł finansowania oraz jednostek odpowiedzialnych za ich realizację;
- określenie założeń do wdrażania i monitorowania zamierzeń strategicznych.

Rezultat wskazanych wyżej zrealizowanych prac i zastosowanych metod stanowi dokument niniejszej Strategii wraz z jej załącznikiem, w postaci planu operacyjnego obejmującego listę zadań, wpisujących się w założenia poszczególnych domen oraz celów strategicznych i operacyjnych.

¹ Technika dająca w pierwszej kolejności szansę na pracę indywidualną, następnie dyskusję w zespołach, aby ostatecznie osiągnąć konsensus na sesji plenarnej.

W pracach nad Strategią uczestniczyło szerokie grono mieszkańców oraz przedstawicieli instytucji i podmiotów działających w Mieście Orzesze. Byli to:

Andrzej Szafraniec – Burmistrz Miasta Orzesze

Andrzej Bujok – Zastępca Burmistrza Miasta Orzesze

członkowie Zespołu Zadaniowego ds. aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020”:

- Tomasz Szier – Kierownik Zespołu
- Alina Mika – Członek Zespołu
- Beata Bańczyk-Dębowska – Członek Zespołu
- Grażyna Rudy – Członek Zespołu
- Jolanta Szubert – Członek Zespołu
- Krystian Jankiewicz – Członek Zespołu
- Marek Bem – Członek Zespołu
- Mariola Szczekała – Członek Zespołu

radni Miasta Orzesze:

- Helena Kopel
- Jan Mach
- Joanna Tchórz
- Teresa Potysz

przedstawiciele jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Orzesze:

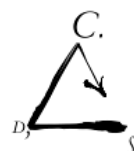
- Barbara Petniakowska – Straż Miejska w Orzeszu
- Danuta Piwońska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Iwona Wójcik – Miejski Ośrodek Kultury w Orzeszu
- Joanna Wojtyczka – Miejski Ośrodek Kultury w Orzeszu
- Jolanta Gruszczyk – Miejska Biblioteka Publiczna w Orzeszu
- Łucja Hajduk – Miejska Biblioteka Publiczna w Orzeszu
- Maria Bańczyk – Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu
- Wiesław Klar – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

mieszkańcy Orzesza:

- Dariusz Kania
- Jacek Sapota
- Joanna Kociubińska
- Justyna Sosna
- Paweł Witoszek
- Sławomir Grzegorzycza
- Sylwia Kania
- Szymon Świaczny
- Tomasz Mrowiec.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

▪ I. 3. Struktura dokumentu Strategii

Dokument „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” złożony jest z pięciu głównych części, odpowiadających poszczególnym etapom procesu planowania strategicznego.

W części pierwszej zawarto główne przesłanki procesu powstawania Strategii – jego przebieg, wykorzystane metody i założenia towarzyszące decyzji o aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Orzesze.

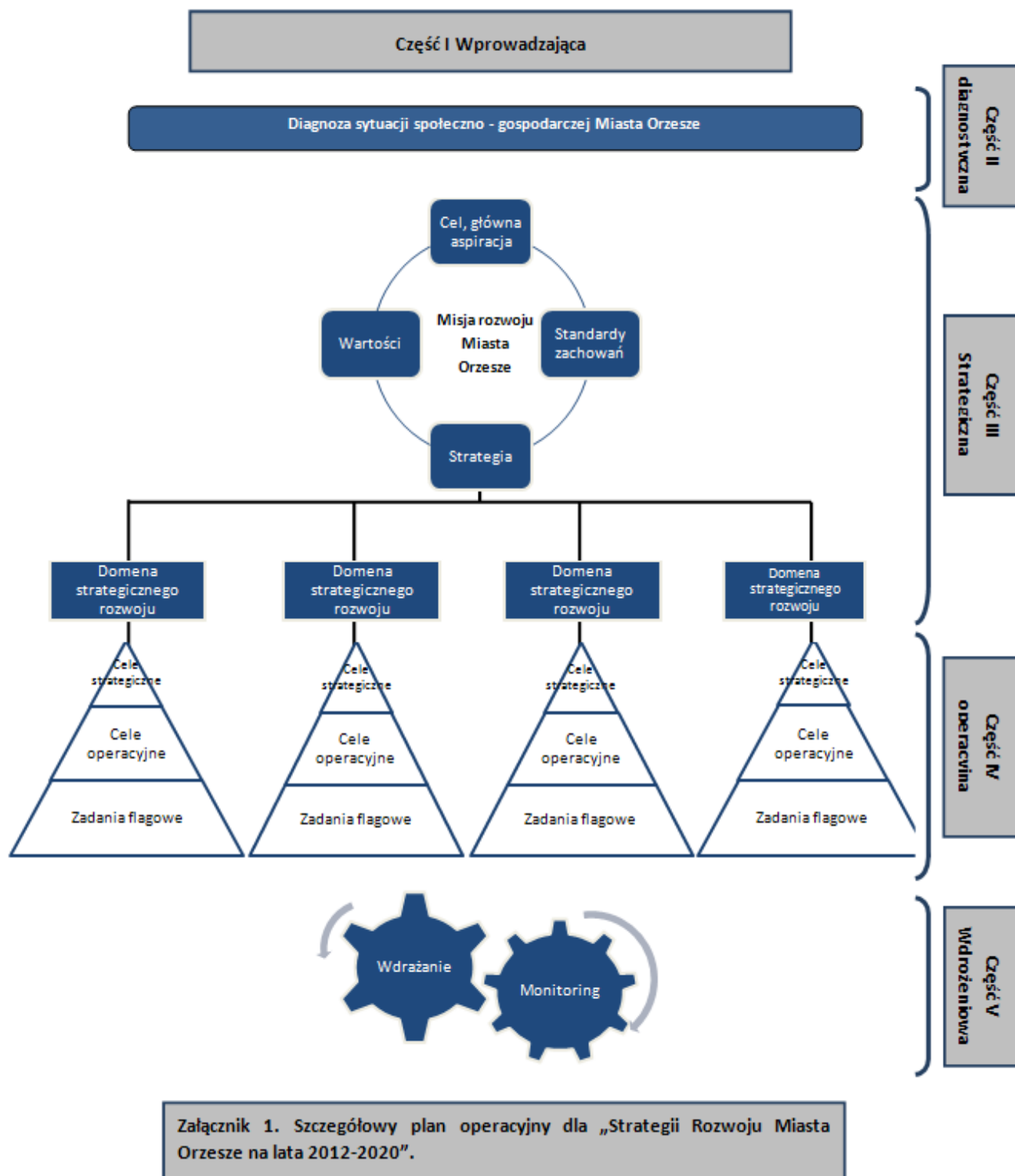
Część druga to część diagnostyczna, przedstawiająca zasadnicze wyniki przeprowadzonej analizy sytuacji Miasta Orzesze w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej.

W części III i IV zawarto trzon założeń strategicznych w postaci zapisu misji i obszarów rozwoju Miasta Orzesze (część III) oraz siatki celów strategicznych i operacyjnych wraz z zadaniami uznanymi za flagowe (część IV).

Ostatnia, piąta część dokumentu, ujmuje opis systemu wdrażania i monitorowania Strategii wraz z zestawem służących temu wskaźników, procedur oraz wskazaniem podmiotów zaangażowanych w proces. Załącznik do Strategii stanowi Szczegółowy plan operacyjny..., obejmujący listę zadań uzupełniających projekty, uwzględnione w Strategii jako realizacje flagowe.

Poniżej przedstawiono schemat obrazujący budowę „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020”.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA ORZESZE – STRUKTURA DOKUMENTU

■ Część II. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Orzesze

Opracowanie: Łukasz Kowalski

■ II. 1. Wstęp do diagnozy

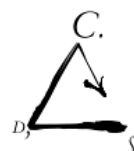
Celem niniejszej diagnozy jest spojrzenie na sytuację społeczno-gospodarczą gminy Orzesze z punktu widzenia strategicznych wyzwań stojących przed nią. Diagnoza została podzielona na trzy części, obejmujące zagadnienia z zakresu sfery przestrzennej, gospodarczej i społecznej. Każda ze sfer została podsumowana fragmentem prezentującym kluczowe wnioski, wynikające z przeprowadzonej analizy – taki model pozwala na usystematyzowanie przedstawionych informacji. Całość analizy przygotowano z wykorzystaniem następujących rodzajów informacji źródłowych:

- dokumenty i dane Urzędu Miejskiego w Orzeszu, w tym:
 - Lokalny Plan Rewitalizacji Miasta Orzesze na lata 2010-2015,
 - Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Orzesze na lata 2004-2006,
 - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Orzesze,
 - Opracowanie ekofizjograficzne dla Miasta Orzesze, 2004;
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, www.gddkia.gov.pl, data: 11.09.2011;
- Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl, data: 11.09.2011;
- Kongres Regionów 2011, www.kongresregionow.pl, data: 11.09.2011;
- Lorens P., *Tematyzacja przestrzeni publicznej jako wyraz dywersyfikacji struktury urbanistycznej miasta doby globalizacji*, (w:) Madurowicz M. (red.), *Percepcja współczesnej przestrzeni miejskiej*, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW, 2007;
- KZK GOP, www.rozklady.kzkgop.pl, data: 11.09.2011;
- MZK Tychy, www.mzk.pl, data: 11.09.2011;
- Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie, www.oke.jaworzno.pl, data: 11.09.2011;
- Orzesze – Urząd Miejski, www.orzesze.pl, data: 11.09.2011;
- Orzesze – portal miejski, www.orzesze.net.pl, data: 17.09.2011;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego www.slaskie.pl, data: 11.09.2011;
- Polskie Koleje Państwowe S.A., www.pkp.pl, data: 13.09.2011;
- Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020”, www.slaskie.pl, data: 11.09.2011;
- TeleAdreson – spis firm, adresy, www.teleadreson.pl, data: 11.09.2011;
- Sobala-Gwosdz A. (red.), *Badanie trendów rozwojowych w województwie śląskim poprzez wyznaczenie ośrodków wzrostu i obszarów stagnacji*, 2010, www.efs.gov.pl;
- Wiedermann K., *Czynniki i skutki rozwoju przemysłu motoryzacyjnego na terenie województwa śląskiego*, 2008, www.up.krakow.pl, data: 07.09.2011.

Wszystkie zamieszczone w niniejszym rozdziale zdjęcia pochodzą ze strony internetowej Urzędu Miejskiego w Orzeszu (www.orzesze.pl).

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

II. 2. Sfera przestrzenna

Zdjęcie 1. Centrum Miasta Orzesze z lotu ptaka.

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miejskiego w Orzeszu (www.orzesze.pl).

Położenie geograficzne jest jednym z najważniejszych czynników rozwoju. Determinuje ono możliwości i bariery wzrostu gospodarczego gminy. Wpływa także na możliwości zatrudnienia, edukacji i rekreacji mieszkańców.

Położenie w sieci osadniczej

Gmina Orzesze leży w centralnej części województwa śląskiego, w powiecie mikołowskim. Teren województwa śląskiego jest najbardziej zurbanizowanym regionem w Polsce. Orzesze jest częścią konurbacji katowickiej zamieszkałej przez 2,5 mln osób. Miasta konurbacji powstały głównie w wyniku silnych procesów uprzemysłowienia, związanych z wydobyciem węgla kamiennego i produkcją przemysłową. Region ten wciąż zmaga się z restrukturyzacją przemysłu i tercjalizacją gospodarki (wzrastające zatrudnienie w trzecim sektorze tj. sektorze usług) – w związku z czym wciąż zachodzą tu intensywne przemiany.

Konurbacja jest policentrycznym układem miast, z których żadne nie dominuje znacząco pod względem demograficznym czy gospodarczym. Rdzeń układu górnośląskiego tworzy 16 miast, w których mieszka 90% jego populacji. Miasta te są zróżnicowane ze względu na poziom rozwoju gospodarczego i jego dynamikę. Przy tak skomplikowanym układzie trudno jednoznacznie wyznaczyć dokładne strefy wpływów

Opracowanie:

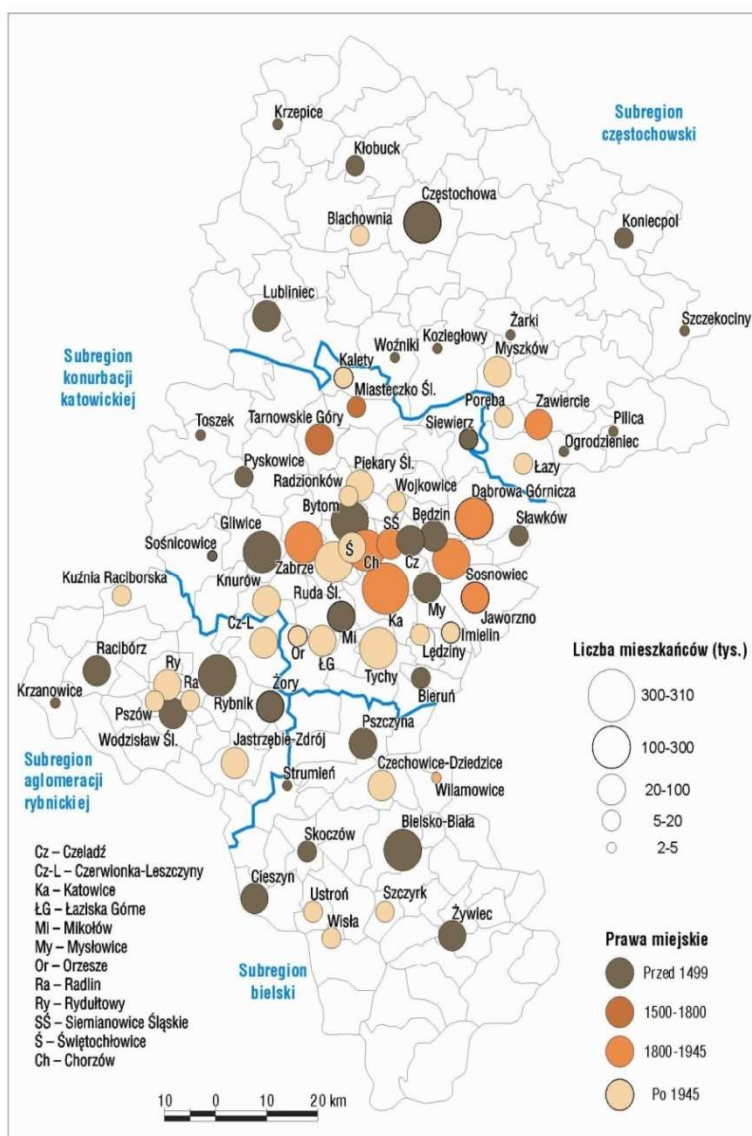
Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

poszczególnych miast. Generalnie im większy jest ośrodek pod względem liczby ludności, tym większe ma on zaplecze, które do niego ciąży, ze względu na ilość funkcji, które pełni. Powiązania między miastami oraz zasięg ich oddziaływania można pośrednio opisać za pomocą układu sieci komunikacyjnych oraz linii transportu publicznego (Sobala-Gwosdz 2010).

Zgodnie z wynikami raportu na temat trendów rozwojowych miast województwa śląskiego, Katowice, Gliwice i Tychy są obecnie głównymi rdzeniami rozwoju gospodarczego konurbacji. W miastach tych w 2008 r. skupionych było 44% miejsc pracy, podczas gdy mieszkało w nich 30% populacji całej konurbacji. Mają one dobrze rozwinięty sektor usług dla biznesu i przemysł przetwórczy (w tym motoryzacyjny). Wzajemna bliskość miast w konurbacji wpływa jednak na przenikanie się funkcji i znaczenia poszczególnych ośrodków. Rdzeniem o mniejszym znaczeniu, ale również z dużym potencjałem jest Rybnik (Sobala-Gwosdz 2010).

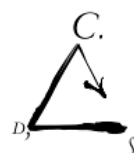
Mapa 1. Sieć miejska województwa śląskiego w 2009 r.

Źródło: A. Sobala-Gwosdz (red.): op. cit.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Gmina Orzesze leży na peryferiach układu konurbacji katowickiej. Częściowo znajduje się ona również w strefie oddziaływania aglomeracji rybnickiej. Gminę cechuje: mniej intensywne niż w rdzeniu zagospodarowanie przestrzeni, większy udział terenów zielonych, mniejsza uciążliwość oddziaływania przemysłu. Obszar gminy znajduje się w strefie suburbanizacji konurbacji katowickiej – osiedlają się tutaj mieszkańcy jej rdzenia.

Powiązania funkcjonalne Miasta Orzesze z regionem mogą być wyjaśnione przez jego położenie względem innych miast i możliwości transportowe, które determinują codzienne podróże mieszkańców związane z pracą, nauką i rozrywką. Orzesze leży między czterema dużymi miastami w regionie: w odległości ok. 25 km od centrum Katowic, 20 km od Gliwic, 22 km od Tychów i 19 km od Rybnika. Duże znaczenie dla ciężarów mieszkańców ma również Mikołów (położony w odległości ok. 11 km od Orzesza) – stolica powiatu, skupiająca naturalnie więcej funkcji lokalnych niż opisywana gmina (Sobala-Gwosdz 2010).

W przypadku mieszkańców nieposiadających własnego środka transportu, na możliwości przemieszczania się w obrębie regionu wpływać będą połączenia komunikacją publiczną: drogową i kolejową. Do Katowic w dni robocze odbywają się codziennie 22 kursy. Z Tychami, Gliwicami i Rybnikiem brak jest połączenia bezpośredniego. Pod tym względem Orzesze jest najlepiej skomunikowane z Mikołowem – (78 połączeń) oraz z Łaziskami Górными (położonymi przy trasie Orzesze-Mikołów) – 88 połączeń. Znaczenie pozostałych kierunków jest marginalne: do Knurowa – 9 połączeń, do Dębieńska przez Czerwionkę-Leszczyń – 6. Jeśli chodzi o czas dojazdu, do Katowic autobus dociera w ciągu ok. 1 godz. 15 minut, do Mikołowa w ciągu niecałych 40 minut (MZK Tychy 2011, KZK GOP 2011).

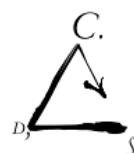
W przypadku komunikacji kolejowej w dni robocze funkcjonują 24 bezpośrednie połączenia do Katowic, 17 do Mikołowa, 16 do Rybnika, 9 do Raciborza, 3 do Wodzisławia Śląskiego, 2 do Bohumina w Czechach, 1 do Warszawy i Białegostoku. Czas dojazdu do Rybnika, Tychów czy Katowic wynosi ok. 35 minut. Analizowany obszar znajduje się więc w strefie akceptowanych dojazdów m.in. do pracy (PKP 2011).

Powiązania gminy z regionem obrazują też ciężary uczniów do liceów ogólnokształcących. Wg wspomnianego raportu najwięcej licealistów z gminy Orzesze uczyło się w Mikołowie. Pozostali dojeżdżali do Katowic, Żor i Rybnika (Sobala-Gwosdz 2010).

Strefy wpływów funkcjonalnych miast o znaczeniu ponadlokalnym można wyznaczyć również w oparciu o cztery kryteria – skupienia usług ponadlokalnych, handlu ponadlokalnego, publicznych i komercyjnych instytucji ponadlokalnych oraz wielkości rynku pracy.

Biorąc pod uwagę wszystkie wskazane wyżej wyznaczniki, Orzesze znalazło się w strefie wpływów Mikołowa. Dojazdy do niego szacowane były na poziomie 50-70% wszystkich dojazdów. Drugim znaczącym ośrodkiem, do którego ciężyli mieszkańcy gminy, były Katowice (20% dojazdów) (Sobala-Gwosdz 2010). Dane te podkreślają duże znaczenie Mikołowa i Katowic dla mieszkańców Orzesza. Pokazują też, że miasto nie ciąży dokładnie w jednym kierunku. Nie jest też silnym ośrodkiem przyciągającym, w tym względzie ustępuje większym i silniejszym ośrodkom w regionie, pod których wpływem się znajduje.

Lokalizacja gminy ma jednak wiele zalet. Położenie na peryferiach konurbacji i bliskość centrów dużych miast oraz węzłów autostrad sprawia, że gmina może być bardzo atrakcyjna dla inwestorów oraz dla mieszkańców większych miast, którzy szukają spokojniejszych miejsc do mieszkania czy weekendowej rekreacji.

Położenie w sieci transportowej

Gmina Orzesze charakteryzuje się bardzo korzystnym położeniem w sieci transportowej. Znajduje się ona w pobliżu węzła dwóch ważnych korytarzy komunikacji drogowej o znaczeniu międzynarodowym: wschód-zachód (relacji Berlin-Wrocław-Katowice-Kraków-Kijów) oraz północ-południe (relacji Sztokholm-Gdańsk-Katowice-Żyła) z odgałęzieniami w stronę Warszawy, Wiednia i Pragi. Częścią drugiego korytarza jest przechodząca przez gminę droga krajowa nr 81. W skali regionu łączy ona Orzesze z Mikołowem, Katowicami, Żorami. Od zachodu, w odległości ok. 3 km od granicy gminy, znajdują się dwa węzły autostrady A1. Autostrada ta łączy się z autostradą A4 w odległości ok. 15 km od centrum gminy. Kolejne odcinki autostrady A1 są obecnie w budowie. Wg informacji Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (2011) odcinek w kierunku Ostrawy ukończony zostanie w 2012 r. Dodatkowo, bliskość granicy czeskiej i aglomeracji Ostrawy-Karviny – silnego ośrodka regionalnego, powinny być postrzegane jako potencjalna szansa rozwoju gminy.

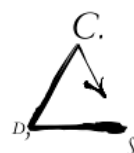
Mapa 1. Położenie gminy na tle sieci transportowej województwa śląskiego.

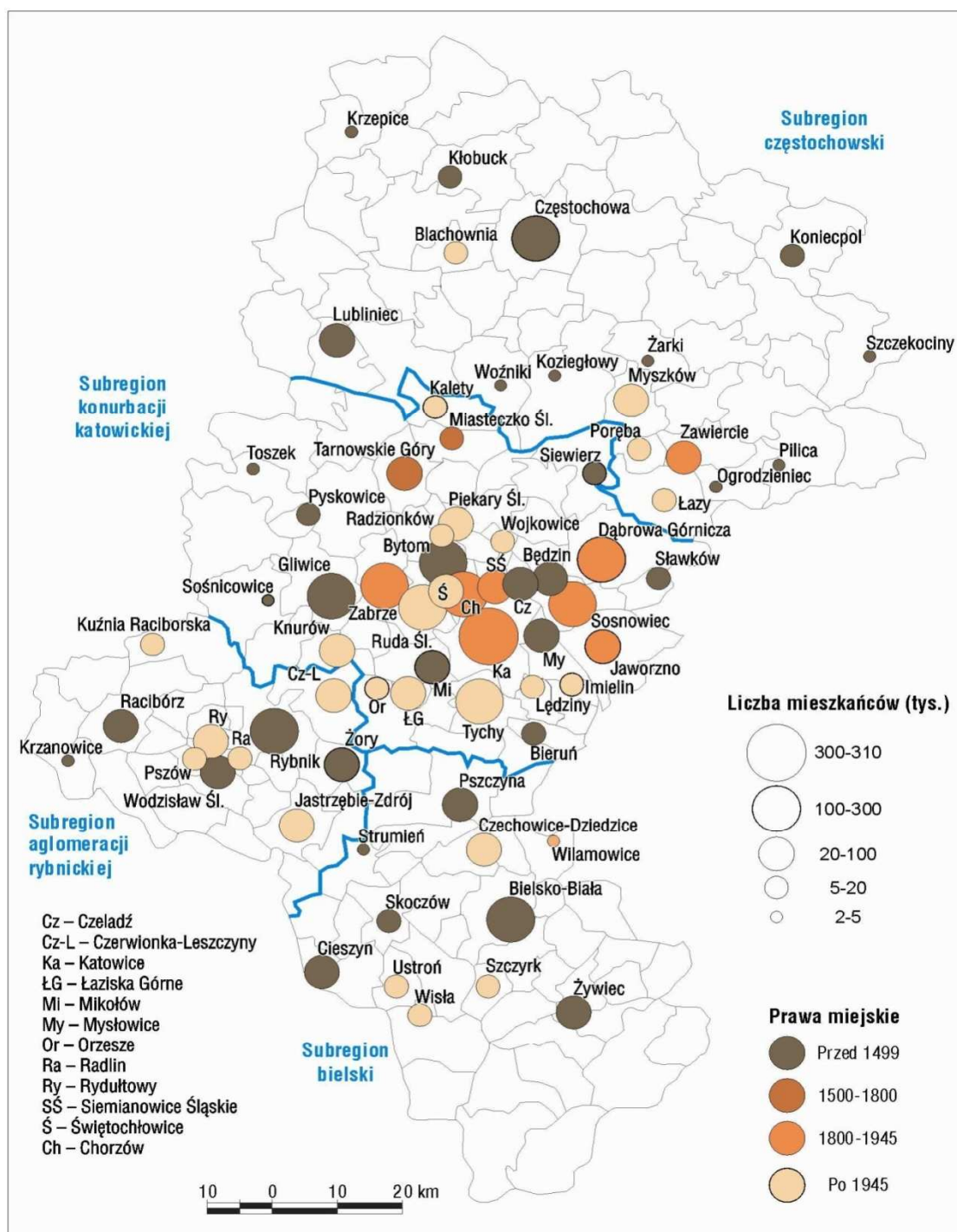
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategia rozwoju... 2010

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Mapa 2. Sieć miejska województwa śląskiego w 2009 r.

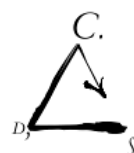

Źródło: A. Sobala-Gwosdz (red.): op. cit.

Przez Miasto Orzesze przebiega linia kolejowa, znajdują się tu dwie stacje kolejowe. Zatrzymują się pociągi osobowe, które docelowo jadą do Katowic, Rybnika, Raciborza, Wodzisławia Śląskiego, Chałupek i Bohumina. Linia ma znaczenie lokalne, jednak jest także połączona z silnym węzłem kolejowym w Katowicach, który daje większe możliwości komunikacyjne.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Gmina położona jest bardzo korzystnie w sieci transportowej. Daje jej to dostęp do dużych rynków zbytu i stwarza bardzo dobre warunki do rozwoju działalności gospodarczej, nastawionej na produkcję o skali regionalnej, krajowej i zagranicznej.

Zagospodarowanie przestrzenne

Sposób zagospodarowania przestrzennego gminy pokazuje możliwości i bariery jej rozwoju. Kierunki, w jakich rozwijać się będzie struktura miasta, opisane zostały w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Orzesze oraz w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Orzesze na lata 2004-2006. Niniejszy fragment diagnozy będzie próbą krótkiej syntezy tych dokumentów z punktu widzenia Strategii rozwoju miasta.

Gmina Orzesze złożona jest z oddzielonych od siebie dzielnic i sołectw. Śródmieście, położone na północy gminy, które tworzą dzielnice: Orzesze, Jaśkowice, Zawada. Sołectwa to: Gardawice, Królówka, Mościska, Woszczyce, Zazdrość, Zawisz, Zgoń. Ten podział terytorialny ma swoje uwarunkowania kulturowe i historyczne. Wpływa też na silną tożsamość lokalną mieszkańców, utożsamiających się czasami bardziej z własną dzielnicą, niż z Miastem Orzesze jako takim.

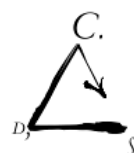
Mapa 3. Plan miasta Orzesze.

Źródło: Orzesze – Urząd Miejski 2011.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

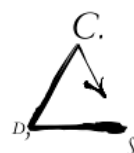
Gmina zajmuje powierzchnię 83 km². Biorąc pod uwagę użytkowanie gruntów gminnych 50% powierzchni zajmują lasy, 40% użytki rolne (z czego zdecydowaną większość stanowią grunty orne), a 10% tereny zabudowane. Gleby występujące na terenie gminy zaliczone zostały w zdecydowanej większości do słabej ze względu na żyzność IV i V klasy bonitacyjnej. Nie są więc ustawowo chronione jako użytki rolne i stanowić mogą potencjalną przestrzeń inwestycyjną.

Zdecydowaną większość dzielnic cechuje zabudowa jednorodzinna, natomiast zabudowa wielorodzinna występuje tylko w kilku miejscach Orzesza, m.in. w okolicy centrum miasta. Zabudowa jednorodzinna jest w pewnym sensie wyznacznikiem wyższej jakości życia mieszkańców. Wyróżnia to gminę na tle silnie zurbanizowanych miast rdzeniowych konurbacji katowickiej, aglomeracji rybnickiej i ich miast satelickich, takich jak Mikołów i Tychy. Jeśli chodzi o wiek ogółu zasobu mieszkaniowego miasta, wg informacji Urzędu Miasta Orzesze 5,5% tego zasobu powstało przed 1918 r., 17,7% w latach 1918-1944, 39,2% – 1945-1970, 17% – 1971-1978, 11% – 1979-1988, 9,6% – 1989-2002.

Wyraźnym problemem w strukturze przestrzennej miasta jest brak faktycznego centrum oraz odległości między dzielnicami. Centrum Orzesza położone jest w północnej części gminy i nawiązuje do rozmieszczenia większości mieszkańców. W 2003 r. w Jaśkowicach, Zawadzie i Orzeszu, tworzących śródmieście, mieszkało ok. 60% ogółu mieszkańców gminy. Odległości między dzielnicami mogą być przyczyną mniejszego uczestnictwa mieszkańców terenów oddalonych od centrum w wydarzeniach kulturalnych i niższą dostępnością usług. Każda dzielnica posiada swoje niewielkie centrum, spełniające podstawowe funkcje. Nie mogą się one jednak sukcesywnie rozwijać, ze względu na zbyt małą liczbę korzystających osób. W tej sytuacji budowa i utrzymanie lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej pociągać będzie za sobą wyższe koszty. Przykładowo, w gminie funkcjonuje 7 szkół podstawowych i 4 gimnazja (w tym 3, dla których organem prowadzącym jest Miasto Orzesze), w których uczy się łącznie 1750 uczniów (GUS 2011), podczas gdy bardziej zwarta struktura miasta pozwoliłaby na istotne ograniczenie liczby placówek oświatowych.

Problemy te dostrzeżone są w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Orzesze, według którego w mieście ma powstać nowa strefa usługowa, a na terenie dawnej kopalni piasku w Gardawicach ma powstać ośrodek usługowo-technologiczny. Tereny usługowo-technologiczne położone będą bardziej centralnie względem pozostałych osiedli. Bodźcem jego rozwoju może być też droga krajowa nr 81 (Studium... 2011). Jest to ważny kierunek przyszłego rozwoju funkcjonalnego gminy. Zwiększy on bowiem w sposób znaczący dostępność usług dla osiedli leżących w południowej i centralnej części miasta.

Na specyficzny układ przestrzenny gminy można także spojrzeć z innej strony. Tego typu rozproszenie zabudowy i niewielka liczba mieszkańców w stosunku do zajmowanej przez miasto powierzchni, daje mieszkańcom dobry i w miarę równy dostęp do terenów zielonych, co pozwala na postrzeganie tego stanu rzeczy, jako mocnej strony gminy.

Przestrzeń przyrodnicza

Stan środowiska przyrodniczego Miasta Orzesze w niniejszej diagnozie rozpatrywany jest z dwóch perspektyw: lokalnej, w sensie jego atrakcyjności dla mieszkańców gminy i przedsiębiorstw oraz regionalnej, pod kątem atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej. W perspektywie lokalnej odnoszono się do walorów środowiskowych gminy dla codziennego wypoczynku, w kontekście dostępności tych miejsc, w których można spędzać czas wolny blisko natury. W perspektywie regionalnej walory środowiska rozpatrywane były pod kątem przewagi konkurencyjnej względem otoczenia, możliwości współpracy z sąsiednimi gminami w kierunku wspólnej promocji miejsc przyrodniczo cennych oraz położenia względem obszarów silnie zurbanizowanych, których mieszkańcy potrzebują zielonych przestrzeni do wypoczynku i rekreacji.

Gmina położona jest na granicy 3 mezoregionów. Jej północna część leży na krawędzi Wyżyny Katowickiej. Deniwelacje terenu wynoszą tam ok. 80 m. Dalej na południe krawędź wyżyny opada w kierunku Płaskowyżu Rybnickiego a dalej Wysoczyzny Pszczyńskiej. Tu deniwelacje są o wiele niższe i wynoszą ok. 30 m. Teren ten obejmuje ok. 80% powierzchni gminy. Jest on zdecydowanie bardziej łagodny. Na granicy dwóch pierwszych mezoregionów leżą dzielnice: Jaśkowice i Śródmieście (Opracowanie ekofizjograficzne... 2004).

Na tle regionu i konurbacji katowickiej gminę wyróżnia duża powierzchnia użytków leśnych, gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, które zajmują 50% terytorium. Związane są one z najbardziej atrakcyjnymi pod kątem przyrodniczym fragmentami Orzesza. W południowej części gminy występują lasy, stawy i doliny rzeczne. Teren pocięty jest licznymi ciekami, ścieżkami spacerowymi i rowerowymi. Jest on fragmentem większego obszaru przyrodniczego – pasa zieleni otaczającego konurbację katowicką, który stanowi bardzo atrakcyjne miejsce dla wypoczynku mieszkańców konurbacji katowickiej i aglomeracji rybnickiej. Jest on aktualnie częścią istniejących lub planowanych parków krajobrazowych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

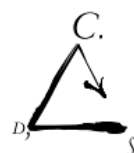
Innym bardzo atrakcyjnym przyrodniczo miejscem jest Górka św. Wawrzyńca, która leży w północno-wschodniej części miasta i jest punktem charakterystycznym – wznosi się na wysokość ponad 100 metrów nad okolicą. Zagospodarowanie jej, jako miejsca atrakcyjnego do spędzania wolnego czasu, jest jak najbardziej wskazane. Ważne jest to nie tylko z uwagi na potencjalnych turystów, ale także z punktu widzenia kreowania miejsc szczególnych, w których wolny czas mogliby spędzać mieszkańcy. Położenie wzniesienia sprawia, że jest ono atrakcyjne również dla mieszkańców Łazisk Górnych i Mikołowa.

Aktualnie na badanym obszarze jedyną formą ochrony przyrody jest Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Zajmuje on ok 25 km² powierzchni gminy. Poza tym, pomnikami przyrody są 2 drzewa rosnące na jej terenie (Studium... 2011).

Na obszarze gminy znajduje się 11 stawów o powierzchni od 2 do 7 ha. 10 z nich wykorzystywanych jest w celu hodowlanym, jeden – na południu gminy – rekreacyjnym. Szczególnie ważne z punktu widzenia kreowania miejsc szczególnych i ze względu na swoje położenie względem miejsca zamieszkania większości mieszkańców, powinny być trzy stawy zlokalizowane między Orzeszem, Zawadą i Zawiścią wraz z otaczającym je lasem. Innymi miejscami o dużym potencjale przyrodniczym ze względu na ciekawą rzeźbę terenu są obszary położone w okolicach Jaśkowic (Opracowanie ekofizjograficzne... 2004).

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Zdjęcie 2. Staw Pasieki między Orzeszem, Zawadą i Zawiscią.

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miejskiego w Orzeszu (www.orzesze.pl).

W przyszłości bardzo atrakcyjnymi elementami krajobrazu mogą być dwa zrekultywowane tereny. Pierwszym – wzniesienie, które powstaje z odkładu żużlu z Elektrowni Łaziska, drugim – „dzikie wyrobiska” węgla kamiennego. Pierwsze znajduje się w okolicy Gardawic, drugie – Jaśkowic. Są one elementem urozmaicającym krajobraz. Ciekawe ich zagospodarowanie i zrekultywowanie może nadać im nowe funkcje. Mogą być one wykorzystane w kreowaniu przestrzeni przyrodniczej, sportowej, turystycznej czy wypoczynkowej.

Czynnikami mającymi negatywny wpływ na atrakcyjność terenów przyrodniczych w gminie są: zanieczyszczenie wód i powietrza oraz hałas. Uciążliwości te obniżają atrakcyjność terenów zamieszkałych. Stan środowiska i działania gminy w zakresie jego ochrony powinny nawiązywać do gotowych już opracowań i dokumentów planistycznych. Szczególna waga powinna być przypisana dbałości o zwartość zabudowy oraz ochronie atrakcyjnych terenów nadrzecznych, które są często zabudowywane, podczas gdy mogłyby stać się elementem przestrzeni publicznej.

Zagospodarowanie turystyczne gminy jest obecnie niewielkie. Na jej terenie znajdują się 2 hotele trzygwiazdkowe: Dwór Szczepańskich i Timberland. Hotele dysponowały w 2010 r. 49 miejscami. Z jednej strony taka baza może wydawać się niewystarczająca. Z drugiej, ze względu na lokalizację gminy, odwiedzać ją będą raczej turyści weekendowi. Wg danych GUS (2011) w roku 2010 z noclegów w nich skorzystało 730 osób, z czego 10 gości zagranicznych. Na terenie gminy można także skorzystać z usług ośrodków wypoczynkowych i pokoi gościnnych oferujących niższy standard od hoteli, ale równocześnie bardziej przystępne ceny.

Przez gminę przebiegają dwa szlaki piesze: żółty – Szlak Historii Górnictwa Górnośląskiego i niebieski – Szlak Obrońców Polskiej Granicy (Studium... 2011). Oprócz nich od 30 września 2011 funkcjonuje sieć tras rowerowych stworzonych w ramach powiatowego projektu. Przez Orzesze przebiega pięć takich tras. Ich mapa dostępna jest na stronie www.roweremprzez.pl.

Orzesze jest gminą atrakcyjną dla inwestorów ze względu na zasoby środowiskowe i możliwości inwestycyjne typu green field. Na jej terenie znajdują się udokumentowane złoża piasków i węgla kamiennego. Są one aktualnie eksploatowane – piasek w Gardawicach, a węgiel w podziemnych chodnikach, które biegną równoleżnikowo przez północną i skrajnie południową część gminy. Działalność górnicza kopalni (KWK Bolesław Śmiały i KWK Krupiński) eksploatujących węgiel pod powierzchnią, nie jest istotną barierą w rozwoju miasta, a kwestie związane ze szkodami górniczymi regulują plany zagospodarowania przestrzennego. Poza tym, ponad połowa terytorium gminy nie jest objęta żadną formą ochrony przyrody, ani nie leży w granicach ważnych korytarzy ekologicznych. Na przeważającej części obszaru występują gleby IV i V klasy bonitacyjnej – niskiej ze względu na przydatność rolniczą. Stanowią one potencjalne terytorium przyszłych inwestycji. Inwestycje nie powinny jednak stać w konflikcie z ochroną przyrody i potencjalnymi funkcjami wypoczynkowo-turystycznymi gminy.

Przestrzeń publiczna

Przestrzeń publiczna jest jednym z najważniejszych elementów zagospodarowania przestrzennego. Dobrze wykreowana buduje niepowtarzalny klimat miejsca. Wg Lorensa (2007) przestrzeń tę tworzy każdy „fragment przestrzeni miejskiej, który (...) przeznaczony będzie na realizację bezpośrednich kontaktów pomiędzy uczestnikami życia społecznego oraz innych potrzeb społecznych korzystającej z niej społeczności, pozostając jednocześnie fizycznie dostępną dla wszystkich zainteresowanych osób”. Liczba funkcji pełnionych przez daną przestrzeń (np. rekreacyjna, komunikacyjna) świadczy o jej randze. Odbiór przestrzeni publicznej zależy od jej otoczenia, krajobrazu. Przykładowo, to jak czujemy się na placu miejskim zależy od tego, czy uważamy, że miejsce jest zadbane – np. wokół nie ma śmieci, elewacje budynków są wyremontowane, przed domami rosną drzewa i kwiaty. Poszczególne grupy społeczne zwracają uwagę na różne elementy przestrzeni publicznej i mają różne potrzeby – dla osób starszych będą to ławki, dla dzieci plac zabaw, a dla młodzieży infrastruktura sportowa. Jakość przestrzeni publicznej ciężko jest jednak zmierzyć w sposób ilościowy, a tym samym ciężko jest w obiektywny sposób porównywać ze sobą miasta czy gminy. Budowanie atmosfery miejsc jest wciąż w Polsce niedoceniane, choć nieduża ilość zainwestowanych w nią środków finansowych może przynieść ogromne profity.

Bazując na wypowiedziach mieszkańców na portalu miejskim (Orzesze – portal miejski 2011), widać kilka obszarów związanych z przestrzenią publiczną miasta, zgłaszanych jako problemowe. Są to dla przykładu głosy takie jak:

- brak placów zabaw – rodzice z północno-wschodniej części Orzesza jeżdżą ze swoimi dziećmi na place zabaw do sąsiednich Ornontowic;
- nieprzyjemny fetor z oczyszczalni ścieków nie sprzyja spędzaniu wolnego czasu w centrum;
- brak stojaków na rowery w centrum w niektórych ważnych miejscach.

Przykładem otoczenia przestrzeni publicznej mogą być również 33 budynki administrowane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. W połowie 2010 r. 20 z nich wymagało remontów i modernizacji,

7 – kapitalnego remontu. Te i inne budynki stanowią otoczenie i krajobraz przestrzeni publicznej. Przestrzenie zdegradowane i mało atrakcyjne wizualnie, jak np. bloki mieszkalne, dworce kolejowe, powinny być stopniowo odnawiane. Przykładem stosowanym z powodzeniem w wielu zachodnich miastach jest malowanie na tego typu obiektach graffiti – elementów wizualnych: obrazów, rysunków umieszczanych w przestrzeni publicznej za pomocą różnych technik. Do takich rozwiązań można niewątpliwie zaliczyć dzieła Banksy'ego w Wielkiej Brytanii, które w sposób humorystyczny nawiązują do otaczającej je przestrzeni.

Istotnym krokiem w kierunku kształtowania przestrzeni publicznych jest Lokalny Plan Rewitalizacji. Obejmuje on swoim zakresem Śródmieście i Jaśkowice. Uwzględnione w niniejszym planie działania mają na celu przebudowę tych miejsc na cele rekreacyjne, handlowe i usługowe. Planowana jest również modernizacja byłego biurowca ZREMB.

Zdjęcie 3. Biurowiec ZREMB w Orzeszu.

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miejskiego w Orzeszu (www.orzesze.pl).

Oprócz tych przedsięwzięć władze miejskie powinny dołożyć starań, by kreować przyjazną, o wysokiej jakości przestrzeń miejską w pozostałych częściach miasta. Mieszkańcy powinni czynnie uczestniczyć w tworzeniu udanych przestrzeni publicznych, które w swej formie mogą odwoływać się np. do lokalnych doświadczeń związanych z hutnictwem szkła czy górnictwem lub do tradycji wiejskich. Do tego typu inicjatyw można zaprosić śląskich artystów, lokalne firmy (np. hutę szkła), a co ciekawsze działania nagłośnić, dzięki środkom masowego przekazu. Tak wyjątkowy charakter miasta, który będzie nawiązywał do kultury i tradycji, może inspirować do dalszych działań na rzecz budowy nowego wizerunku gminy. To niedrogie rozwiązanie, które może być instrumentem integracji społecznej i promocji miasta w regionie.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

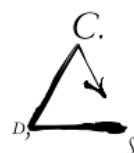
Przestrzeń komunikacyjna

Ważnymi elementami w funkcjonowaniu miasta są przestrzenie komunikacyjne. Na terenie gminy jest niewiele połączeń autobusowych, łączących centrum miasta z dzielnicami. O ile ogólna liczba linii jest duża, o tyle ze względu na charakter przestrzenny miasta dostępność przystanków autobusowych i kolejowych jest zróżnicowana. Przykładem może być odległość od centralnie położonych w północnej części gminy stacji kolejowych.

Sieć dróg w gminie integruje jej osiedla i pozwala kontaktować się z centrum. Problemem jest jednak stały wzrost liczby samochodów osobowych i ciężarowych. Powoduje to natężoną emisję hałasu i jest uciążliwe dla mieszkańców. Nakładają się na to utrudnienia komunikacyjne w godzinach szczytu. Dotyczy to głównie drogi wojewódzkiej nr 925 (na trasie: Bytom-Ruda Śląska-Rybnik) przebiegającej przez centrum Orzesza i drogi krajowej nr 81 (na trasie: Katowice-Skoczów), przebiegającej przez Zawisz, Gardawice i Woszczyce. Problem obciążeń komunikacyjnych na tych drogach mają częściowo rozwiązać planowane obwodnice, opisane w Studium.

Infrastruktura techniczna

Dostęp do infrastruktury technicznej jest ograniczony. W najlepszej sytuacji znajdują się mieszkańcy Orzesza i Jaśkowic. Dostęp do sieci gazowej mają mieszkańcy zlokalizowani wyłącznie na terenie dzielnic: Śródmieście, Jaśkowice i w niewielkim stopniu w sołectwie Zawisz, do sieci wodociągowej – 90% mieszkańców, do sieci kanalizacyjnej – ok. 30%. Aktualnie prowadzone są w tym zakresie działania inwestycyjne. Dużym problemem jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych. Dodatkowo, ze względu na strukturę przestrzenną miasta, rozbudowa sieci kanalizacyjnej jest przedsięwzięciem wysoce kosztownym.

WNIOSKI DLA SFERY PRZESTRZENNEJ

- Gmina Orzesze leży w centralnej części województwa śląskiego, w powiecie mikołowskim, na peryferiach układu konurbacji katowickiej. Częściowo znajduje się ona również w strefie oddziaływania aglomeracji rybnickiej.
- Gminę cechuje: mniej intensywne niż w rdzeniu konurbacji zagospodarowanie przestrzeni, większy udział terenów zielonych, mniejsza uciążliwość oddziaływania przemysłu – które to cechy powinny być szczególnie promowane i akcentowane w polityce władz gminy.
- Obszar gminy znajduje się w strefie suburbanizacji konurbacji katowickiej – osiedlają się tutaj mieszkańcy jej rdzenia.
- Problemem w strukturze przestrzennej gminy jest brak faktycznego centrum oraz odległości między dzielnicami, które mogą być przyczyną mniejszego uczestnictwa mieszkańców dzielnic oddalonych od centrum w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym gminy. Duża powierzchnia gminy i rozproszenie skupisk ludzkich sprawia, że wiele inwestycji infrastrukturalnych nie może zostać zrealizowanych z przyczyn nieopłacalności ekonomicznej.
- Na tle regionu i konurbacji katowickiej gminę wyróżnia duża powierzchnia użytków leśnych, gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, które zajmują 50% terytorium. Jednak ich atrakcyjność z punktu widzenia rekreacji i wypoczynku może być w pewnym stopniu umniejszona w związku z problemami: zanieczyszczenia powietrza i wód, hałasu związanego z intensywnym ruchem samochodowym czy uciążliwego fetoru z oczyszczalni ścieków.
- Gmina Orzesze charakteryzuje się bardzo korzystnym położeniem w sieci transportowej regionu. Przede wszystkim dzięki bliskości dwóch ważnych korytarzy komunikacyjnych (autostrady A1 i A4) wschód-zachód oraz północ-południe, które czynią ją potencjalnie atrakcyjną dla inwestorów. Taka lokalizacja pozwala na szybkie przemieszczanie się, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia pozyskiwania przyszłych mieszkańców. Obecnie istotniejszy jest bowiem czas dojazdu do pracy, a nie faktyczna odległość.
- Gmina odznacza się niewielką atrakcyjnością turystyczną. Spowodowane jest to słabo rozwiniętą infrastrukturą turystyczną, w tym hotelową. Dzięki znacznemu odsetkowi terenów zielonych jest natomiast interesującym miejscem dla jednodniowych wypadów rekreacyjnych mieszkańców konurbacji katowickiej.
- Problemem gminy jest niski stopień skanalizowania. Ze względu na duże rozproszenie przestrzenne gminy, poprawa tej sytuacji wymaga dużych nakładów inwestycyjnych

II. 3. Sfera gospodarcza

Rynek pracy

Ważną branżą przemysłu przetwórczego dla konurbacji katowickiej jest przemysł motoryzacyjny. Firmy związane z tą branżą zainwestowały w województwie blisko 4 mld dolarów (Widermann 2008). Wiele z tych inwestycji zlokalizowanych było na terenach specjalnych stref ekonomicznych. Ze względu na wartość zainwestowanego kapitału i liczbę zatrudnionych najważniejszymi miastami były Gliwice i Tychy. W 2005 r. zatrudniały one odpowiednio 6 i 10 tys. osób. Poszczególne fabryki oddziałują silnie na otaczające je obszary. W ich okolicach zlokalizowane są niejednokrotnie firmy współpracujące. Wpływa to często na uzależnienie niektórych gmin i miast od sytuacji finansowej kluczowych podmiotów gospodarczych, funkcjonujących na ich terenie.

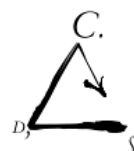
Ważnym barometrem sytuacji gospodarczej jest kondycja rynku pracy. Znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w regionie obrazuje struktura zatrudnienia (tab. 1). Niektóre powiaty wykazywały tendencje silnego uzależnienia od sektora przemysłowego. Były to np. powiaty: bieruńsko-lędziński, mikołowski czy miasto Tychy. Udział w zatrudnieniu w sektorze usług był największy w Katowicach i wynosił 73%.

Tabela 1. Struktura zatrudnienia w regionie na tle wybranych powiatów i podregionów.

Jednostka terytorialna	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w proc.	Przemysł i budownictwo w proc.	Usługi w proc.
ŚLĄSKIE	5,45	41,41	53,14
Podregion 47 – gliwicki	2,47	42,40	55,13
Powiat gliwicki	11,86	50,60	37,54
Powiat m. Gliwice	0,46	40,98	58,56
Powiat m. Zabrze	0	49,78	50,22
Podregion 48 – katowicki	0,26	34,73	65,01
Powiat m. Chorzów	0	35,48	64,52
Powiat m. Katowice	0,18	26,65	73,16
Powiat m. Mysłowice	0,46	51,89	47,66
Powiat m. Ruda Śląska	0,43	54,84	44,73
Powiat m. Siemianowice Śląskie	0	55,90	44,10
Powiat m. Świętochłowice	0	53,67	46,33
Podregion 49 – rybnicki	5,24	46,65	48,10
Powiat raciborski	13,88	32,70	53,43
Powiat rybnicki	11,54	37,67	50,79
Powiat wodzisławski	5,58	50,07	44,35
Powiat m. Jastrzębie-Zdrój	2,25	63,09	34,66
Powiat m. Rybnik	0,76	45,72	53,52
Powiat m. Żory	0	37,65	62,35

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Jednostka terytorialna	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w proc.	Przemysł i budownictwo w proc.	Usługi w proc.
Podregion 51 – tyski	4,50	56,97	38,52
Powiat mikołowski	3,26	55,95	40,78
Powiat pszczyński	12,38	51,91	35,70
Powiat bieruńsko-lędziński	2,95	75,02	22,03
Powiat m. Tychy	0,84	53,31	45,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Ważnym elementem gospodarek miast jest rozwinięcie sektora egzogenicznego i dywersyfikacja gospodarcza. Sektor egzogeniczny gminy stanowią działalności świadczone na rzecz rynku i ludności spoza tej gminy. Można go mierzyć nadwyżką pracujących na terenie danej gminy. Tak liczony wskaźnik pokazuje jednocześnie wpływ miasta na otaczający je region. Jak zostało wspomniane, dywersyfikacja gospodarcza jest ważnym elementem odporności gospodarek gmin. Jej wielkość dla miast województwa śląskiego została zmierzona wskaźnikiem Amemiya na bazie niepublikowanych danych GUS o zatrudnieniu wg sekcji PKD. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0 do 100, gdzie 100 oznacza pełną dywersyfikację a 0 uzależnienie od jednego sektora. W skali regionu Orzesze zaliczone zostało do klasy o największej dywersyfikacji. Podobnie wypadły Katowice i Czerwionka-Leszczyny. Większe uzależnienie od jednej branży (prawdopodobnie przemysłowej) miały natomiast Mikołów, Tychy, Gliwice i Rybnik – miasta, ważne z punktu widzenia rozwoju Orzesza. W samym Mieście Orzesze 27% pracujących w 2008 roku pracowało w sekcji D-przetwórstwa przemysłowego. Jest to pozytywne zjawisko – dywersyfikacja gospodarcza i brak uzależnienia od jednego pracodawcy, jest wyznacznikiem odporności rynku pracy na wahania koniunkturalne.

Wskaźnik liczby pracujących na terenie gminy Orzesze w stosunku do liczby mieszkańców był poniżej przeciętnej, w porównaniu z innymi gminami województwa. Ponadprzeciętne i duże wartości wskaźnika miały takie gminy jak: Mikołów, Łaziska Górne (ośrodek górniczy wg liczby pracujących), Rybnik, Gliwice i Katowice. Większość miejsc pracy na terenie gminy obsadzona była więc prawdopodobnie przez jej mieszkańców. Nie oddziaływała ona też silnie na otaczający ją teren (Sobala-Gwosdz 2011). Wiąże się to ze wskaźnikami dojazdów do pracy. Wg danych GUS za 2006 r. do Orzesza dojeżdżało codziennie do pracy 859, a wyjeżdżało 2 758 osób. Wskaźnik dojazdów wynosił 0,31. Ośrodkami silnie przyciągającymi pracowników w regionie były: Mikołów, Rybnik, Katowice i Gliwice. Zaznaczyć przy tym należy, że większe miasta mają większy rynek pracy i tym samym silniej przyciągają pracowników (Sobala-Gwosdz 2011).

W 2010 roku w Orzeszu zarejestrowanych było 551 bezrobotnych, z czego 58% stanowiły kobiety. Bezrobocie wśród kobiet jest w skali konurbacji katowickiej od dłuższego czasu problemem. Ze względu na duże znaczenie przemysłu ciężkiego i wydobywczego, mają one często mniejsze szanse na znalezienie pracy. Stopa bezrobocia, liczona udziałem zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, była na niskim poziomie i wynosiła 3,8% (tab. 2). Jej wartość nawiązuje do koniunktury gospodarczej na poziomie kraju, województwa i powiatu – spadek w latach 2003-2008 i wzrost w latach 2008-2009. Wartości te były jednak niższe niż w województwie, co jest bardzo pozytywnym wskaźnikiem. Podobne tendencje zaobserwować można wśród porównywalnych gmin z regionu.

Tabela 2. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Jednostka terytorialna	Stopa bezrobocia w proc.						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Polska	13,2	12,4	11,4	9,4	7,1	6,0	7,7
Województwo śląskie	10,7	10,1	9,2	7,5	5,4	4,0	5,6
Powiat mikołowski	9,3	8,8	7,9	7,9	5,6	2,8	3,7
Orzesze	8,7	8,8	7,6	7,7	5,5	3,0	3,8
Mikołów	10,1	9,1	8,2	8,0	5,7	3,0	3,6
Łaziska Górne	9,7	9,4	8,5	8,6	6,1	2,9	4,1
Czerwionka-Leszczyny	9,3	8,1	7,3	6,1	3,7	2,6	4,0
Bieruń	8,1	7,6	6,5	4,9	3,1	1,9	3,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Struktura podmiotów gospodarczych

W Orzeszu w 2009 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1584 podmiotów gospodarczych, z czego 1551 należało do sektora prywatnego (zgodnie z klasyfikacją PKD 2007). Większy udział sektora publicznego występuje zwykle w dużych miastach, pełniących funkcje ponadlokalne. Spośród wszystkich podmiotów 1503 zatrudniało od 0-9 osób, 68 od 10-49, a 13 od 50-249. Ich strukturę wg sekcji PKD 2007 prezentuje tab. 3. Największy udział w 2010 r. w gminie Orzesze miały sekcja G (481 podmiotów), następnie F, C, H, M i S (od 99 do 250 podmiotów). Bardzo dobrą oznaką jest stosunkowo duża liczba podmiotów sekcji M – jej obecność jest swoistą oznaką nowoczesności gospodarki.

Tabela 3. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Orzesze wg PKD 2007 w 2010 r.

Sekcja PKD	Podmioty
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	481
Sekcja F – Budownictwo	211
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	185
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	150
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	113
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	99
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	57
Sekcja P – Edukacja	53
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	50
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	43
Sekcja J – Informacja i komunikacja	30
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	30
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	17
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11
Sekcja E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	10
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	2
Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Na podstawie bazy danych TeleAdreson (2011) sporządzono listę najważniejszych podmiotów działających w gminie, ze względu na liczbę zatrudnionych². Są to:

- Pol-Am-Pack S.A. Huta Szkła Orzesze, należąca do Grupy CAN-PACK S.A. zatrudnia 495 osób. Zajmuje się produkcją butelek spożywczych i chemicznych. Firma Pol-Am-Pack S.A kupiła hutę w 2005 r. oraz dokonała jej restrukturyzacji i modernizacji technologicznej, tak by mogła konkurować na rynku krajowym;
- Labatra Sp. z o.o. – firma zagraniczna zajmująca się transportem i spedycją. Zatrudnia 200 osób. Jej roczny obrót to 26 mln zł;
- Mirola S. J. – firma zajmująca się produkcją rolet, bram, parapetów oraz usługami serwisowymi. Zatrudnia 85 osób;
- Fabryka Materacy Janpol Sp. z o.o. jest wiodącym w kraju producentem materacy, odznaczonymi licznymi nagrodami. Zatrudnia 60 osób. Jej roczny obrót to ok. 19 mln zł;
- Firma Dystrybucyjna Igloland S. J. zajmuje się dystrybucją mrożonek, m.in. na obszarze konurbacji katowickiej. Zatrudnia 35 osób, jej roczny obrót to ok. 15 mln zł.

Oprócz ww. przedsiębiorstw duże znaczenie dla gminy mogą odgrywać firmy specjalistyczne np. LB Technology, która zajmuje się doradztwem skierowanym do przedsiębiorstw przemysłowych w zakresie racjonalnego gospodarowania mediami (np. wodą). Część firm, jak np. Winiplast, produkuje wyroby z tworzyw sztucznych oraz metalu m.in. dla przemysłu motoryzacyjnego, z którym są powiązane.

Poziom przedsiębiorczości lokalnej obrazuje liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców. W ciągu ostatnich 10 lat nastąpił wzrost wartości tego wskaźnika dla Miasta Orzesze z 66 na 69 (tab. 4). Są to wartości nieznacznie niższe od średnich dla województwa i wpisujące się w regionalne trendy. Patrząc na analogiczne wartości dla sąsiednich gmin, sytuacja Orzesza wypada wyjątkowo korzystnie. Słabsze wartości w tym zakresie osiągnęły Łaziska Górne, Czerwionka-Leszczyny

¹ Baza obejmuje ponad 950,000 rekordów dla całej Polski. Nie brano pod uwagę tych podmiotów prywatnych, które nie opublikowały liczby zatrudnionych.

i Bieruń (w ostatnim przypadku odnotowano dodatkowo spadek wartości omawianego wskaźnika na przestrzeni 10 lat). W szerszej skali, największą przedsiębiorczością w regionie odznaczały się gminy leżące wzdłuż drogi krajowej nr 1 biegnącej z północy na południe, takie jak: Tychy (80 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców), Katowice (91 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców), Kobiór (90 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców). Mniejszą – miasta konurbacji na wschód od Katowic.

W porównaniu z regionem, w Mieście Orzesze mała była liczba spółek prawa handlowego przypadająca na 1000 mieszkańców – 2,85. Wskaźnik ten jest prostym miernikiem obecności średnich i dużych firm w danej jednostce. Słabsza była też na tle regionu dynamika zmian wartości tegoż wskaźnika na przestrzeni 10 lat. Wartości te dotyczą zarówno ogółu spółek, jak i tych z kapitałem zagranicznym. Orzesze wypadło lepiej w stosunku do gminy Czerwionka-Leszczyny, ale osiągnęło wartości niższe niż średnie dla powiatu i województwa. Bardzo pozytywnie na tle regionu wypadł z kolei Mikołów – miasto, w którym ze względu na dużą dostępność komunikacyjną pracują również mieszkańcy Orzesza.

Tabela 4. Wskaźniki poziomu rozwoju gospodarczego w sektorze prywatnym w wartościach na 1000 mieszkańców.

Jednostka terytorialna	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą		Liczba spółek handlowych		Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego	
	2001	2010	2001	2010	2010	2001
ŚLĄSKIE	67,18	73,98	4,02	6,95	0,82	1,21
Powiat mikołowski	63,85	70,91	3,41	6,98	0,98	1,25
Orzesze	65,73	69,42	1,97	2,85	0,69	0,83
Mikołów	72,74	81,56	4,91	11,28	1,46	1,73
Łaziska Górne	49,43	54,22	2,64	4,52	0,64	1,13
Czerwionka-Leszczyny	45,68	51,19	1,17	2,14	0,20	0,19
Bieruń	63,80	51,80	2,04	3,79	0,51	1,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w regionie

W roku 2010 dochody własne Orzesza wyniosły 25 751 255 zł (tab. 5). Były one większe o 11,6 mln zł w porównaniu z rokiem 2001. Wynikało to głównie ze wzrostu dochodów podatkowych od nieruchomości oraz z podatków PIT i CIT. Dochody ogółem gminy w roku 2001 wynosiły 22,7 mln zł, w 2010 – 40,1 mln zł. Do dochodów ogółem, oprócz dochodów własnych, wliczane były subwencje i dotacje zewnętrzne.

Wielkość udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych *per capita* jest dobrym wskaźnikiem pośrednim pomiaru zamożności mieszkańców. W ujęciu regionalnym pozwala na zidentyfikowanie kierunków migracji zamożniejszych mieszkańców dużych miast. Interpretując w ten sposób i porównując Orzesze z gminami sfery podmiejskiej konurbacji, miasto wypada dobrze. Lepiej od większości porównywanych wcześniej gmin (Łaziska Górne, Czerwionka-Leszczyny, Bieruń), natomiast nieco słabiej niż Mikołów.

WNIOSKI DLA SFERY GOSPODARCZEJ

- Gmina dzięki dywersyfikacji struktury gospodarczej podmiotów funkcjonujących na jej terenie jest mniej podatna na załamania konkretnej branży i sytuacje kryzysowe. Najwięcej mieszkańców zatrudnionych jest w przetwórstwie przemysłowym – 27%.
- Miejsca pracy w gminie są zajmowane głównie przez jej mieszkańców. Gmina nie przyciąga pracowników z zewnątrz. Więcej mieszkańców wyjeżdża, niż przyjeżdża w celu wykonywania pracy zawodowej.
- Udział bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym jest minimalnie wyższy niż średnia dla powiatu. Większość bezrobotnych stanowią kobiety – 58% ogółu bezrobotnych.
- Poziom lokalnej przedsiębiorczości systematycznie wzrasta, choć odbywa się to nieco wolniej niż w całym powiecie i województwie. Natomiast udział spółek prawa handlowego, w tym spółek z udziałem kapitału zagranicznego jest niewielki w porównaniu do okolicznych gmin; dynamika zmian w tym zakresie jest również nieznaczna.
- Dochody gminy systematycznie wzrastają, czym Orzesze pozytywnie wyróżnia się na tle okolicznych jednostek samorządowych.
- Z danych GUS wynika, że gmina ma problemy ze skutecznym pozyskiwaniem środków unijnych i plasuje się w dolnych rejonach wojewódzkich statystyk, mówiących o ilości pozyskanych funduszy europejskich w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

II. 4. Sfera społeczna

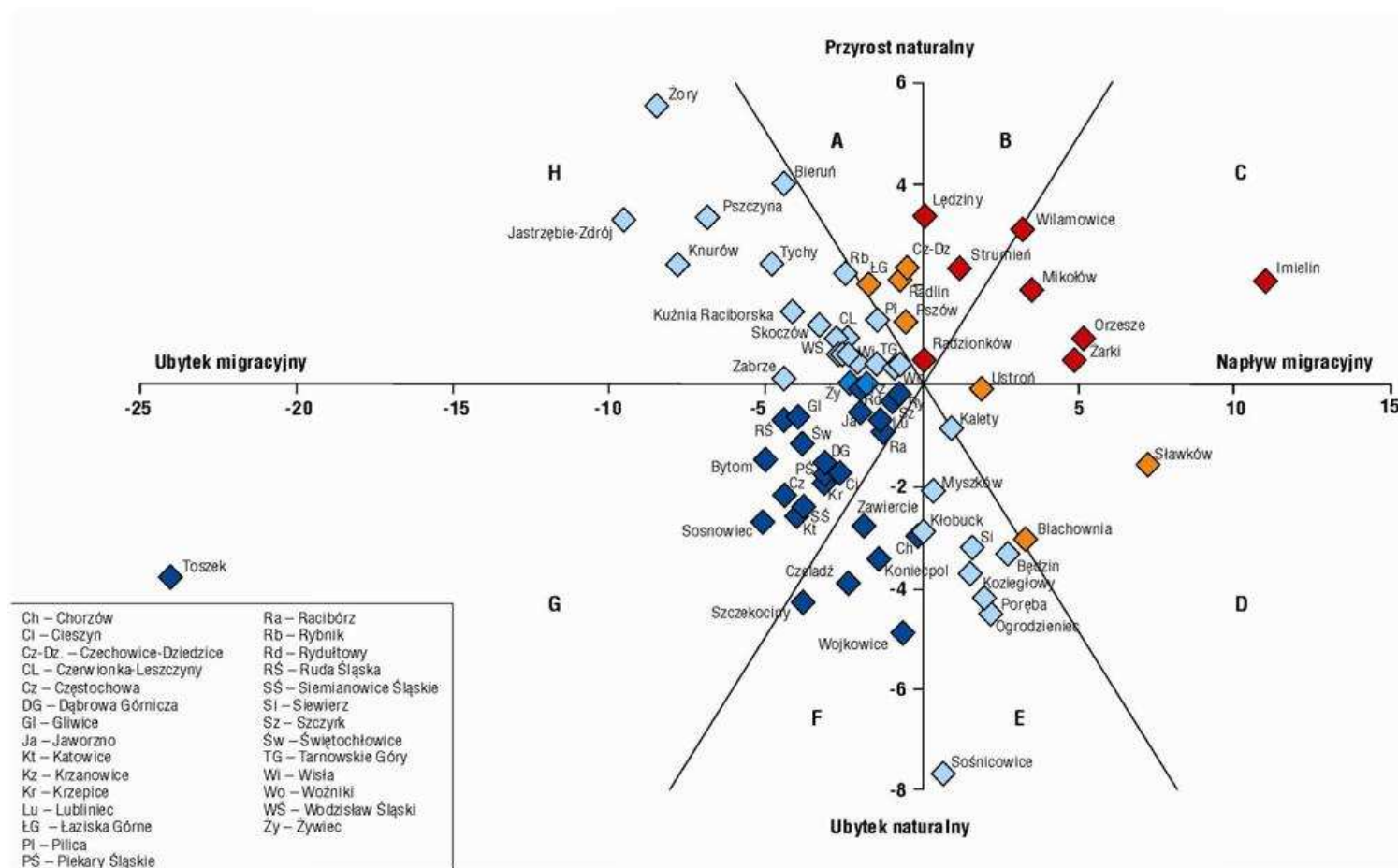
Demografia

W grudniu 2011 r. na terenie gminy zameldowanych było 19 199 osób. W ciągu dekady w Orzeszu nastąpił wzrost o 670 mieszkańców. Przyrost ten od 10 lat uwarunkowany jest głównie przez dodatnie saldo migracji. Według klasyfikacji Webba (typologii opierającej się na dwóch wskaźnikach: przyroście naturalnego i salda migracji w różnych konfiguracjach) Orzesze w 2009 r. znalazło się w klasie C. Podobny trend odnotowały gminy sąsiadujące z Orzeszem, takie jak Mikołów, Wiry, Suszec. Miasta konurbacji o największej liczbie ludności odnotowały ubytek rzeczywisty, spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji. Wynika to prawdopodobnie z procesów suburbanizacji – mieszkańcy rdzenia przenoszą się na peryferia konurbacji do gmin ościennych, takich jak Orzesze. Przyczyną niskich wartości przyrostu naturalnego może też być: mniejsza niż kiedyś dzietność, coraz wyższy średni wiek rodzenia pierwszego dziecka i zmiany w zakresie modelu rodziny.

Zgodnie z prognozą GUS, do roku 2020 liczba ludności województwa śląskiego zmniejszy się z 4,6 do 4,4 mln. Oznacza to 4% ubytek. W skali subregionu konurbacji ubytek liczby ludności dotknie większe miasta i powiaty położone w jego północnej części. Przyrost rzeczywisty ludności o 3,5% odnotują tylko powiaty: mikołowski i bieruńsko-lędziński.

Wykres 1. Typy ruchu ludności Webba w miastach województwa śląskiego w 2009 r.

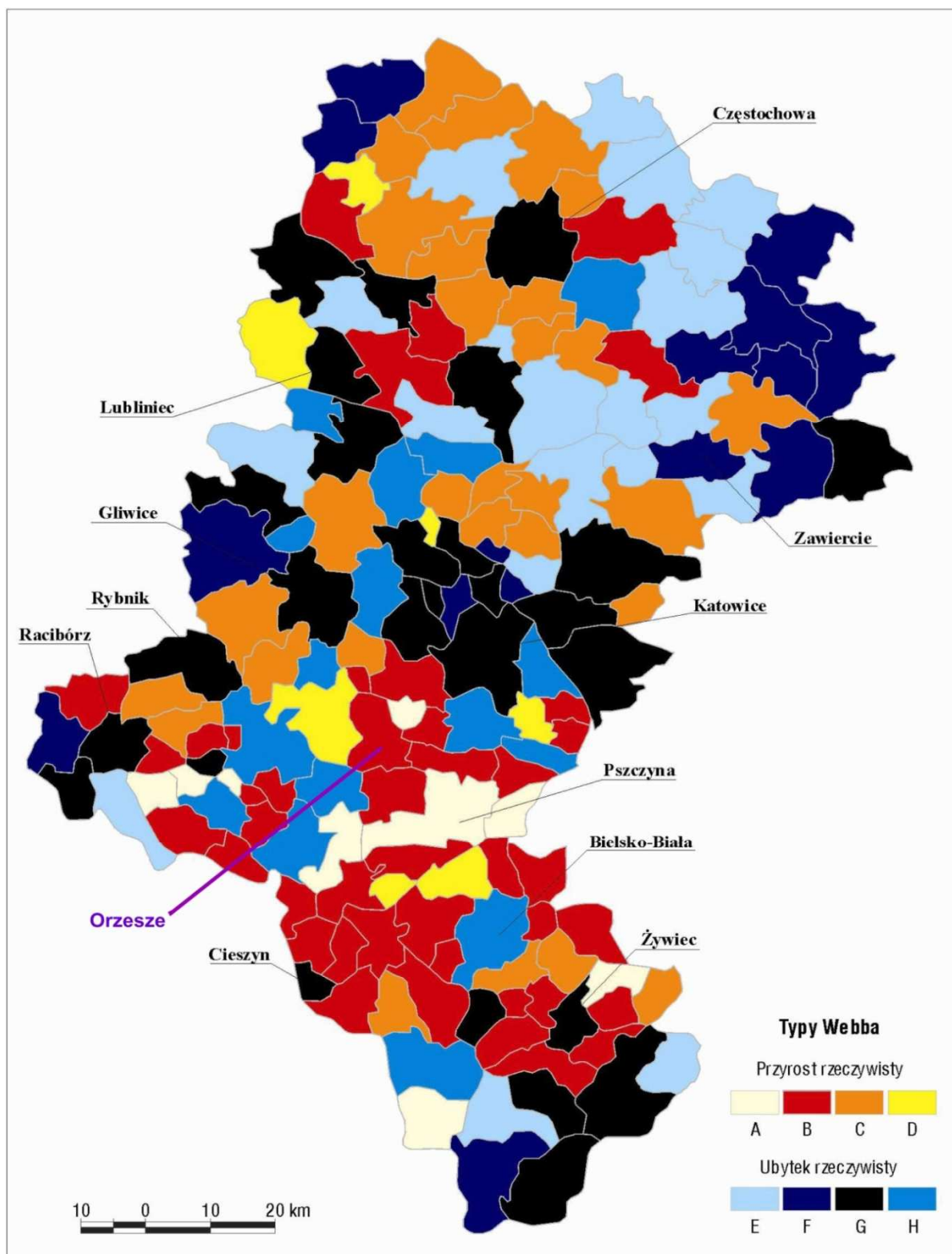

Źródło: Sobala-Gwosdz 2010.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Mapa 5. Typologia Webba dla gmin województwa śląskiego w 2009 r.

Źródło: Sobala-Gwosdz 2010

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

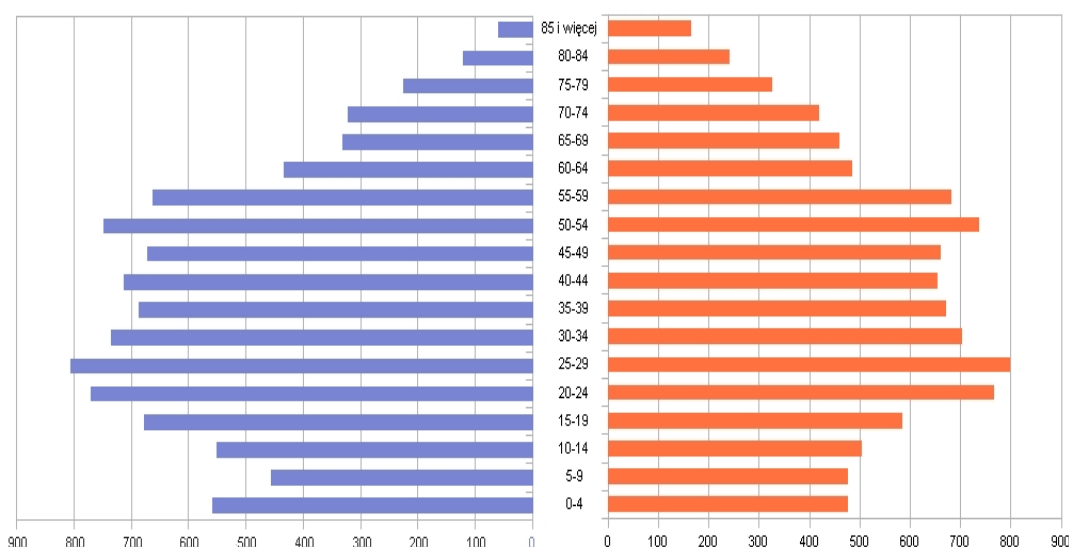
Z perspektywy Miasta Orzesze zaprezentowane wyżej wskaźniki oznaczają w najbliższej przyszłości utrzymywanie się tendencji dodatniego salda migracji. Napływać będą do niego ludzie młodzi, spodziewać się więc można również wzrostu liczby urodzeń w gminie.

Negatywnym procesem w skali regionu jest starzenie się ludności. Obrazują to zmiany indeksu obciążenia demograficznego. Wskaźnik ten pokazuje relację między udziałem dzieci i młodzieży do lat 14, a udziałem osób w wieku 65 lat i więcej. Dla największych miast konurbacji katowickiej wartości wskaźnika w 2009 r. były powyżej 1, co oznacza nadwyżkę osób starszych w stosunku do młodych. W gminach południowej części subregionu konurbacji sytuacja była odwrotna. Takie wskaźniki są prawdopodobnie efektem emigracji ludzi młodych z dużych miast oraz przechodzeniem na emeryturę ludności echa wyżu powojennego. Niestety prognozy pokazują, że przyrost naturalny dla pokolenia wyżu z lat 80. nie będzie prawdopodobnie tak wysoki, by zrekompensować przyszły ubytek ludności. Oznacza to dalszy wzrost współczynników obciążenia demograficznego i relatywny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym. Jeśli te negatywne trendy będą się utrzymywać, to w dłuższej perspektywie staną się one jedną z ważniejszych barier rozwoju, doprowadzą do osłabienia konkurencyjności całego regionu i spadku znaczenia miast rdzeniowych konurbacji.

Dobry pogląd na sytuację demograficzną Orzesza w tym zakresie daje piramida wieku. Jest to piramida regresywna – zwężona na dole. Niestety, pomimo dodatnich wartości przyrostu naturalnego, nie gwarantuje on zastępowalności pokoleń. Duży udział grupy produkcyjnej i stosunkowo mały poprodukcyjnej należy jednak interpretować pozytywnie. Duży udział grupy z przedziału 20-30 lat wiąże się prawdopodobnie z wyżem demograficznym i napływem ludności do gminy. Tak liczna grupa w tym przedziale wiekowym i stosunkowo nieliczna grupa w wieku poprodukcyjnym sugeruje, że do gminy napływają młode rodziny. Pokolenie wyżu demograficznego

z lat 60. wkrótce wejdzie w wiek emerytalny. Pogorszą się wówczas wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy, które w ostatnich latach są bardzo dobre.

Wykres 2. Piramida wieku gminy Orzesze za rok 2010.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Wykształcenie

Aktualny poziom wykształcenia szacować można jedynie na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku (tab. 6). Wymiana ludności, jaka się dokonała w ciągu ostatnich 10 lat mogła jednak istotnie zmienić te wartości. Generalnie w stosunku do wartości dla powiatu i województwa, w gminie Orzesze w 2002 r. było średnio mniej ludzi z wykształceniem wyższym i średnim, więcej z zasadniczym zawodowym i podstawowym ukończonym.

Tabela 5. Wykształcenie ludności w wieku powyżej 13 lat w 2002 r.

Jednostka terytorialna	Wyższe w proc.	Średnie w proc.	Zasadnicze zawodowe w proc.	Podstawowe ukończone w proc.	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia w proc.
ŚLĄSKIE	9,28	32,95	27,89	27,50	2,39
Powiat mikołowski	8,18	31,59	32,63	25,66	1,95
Orzesze	6,64	29,93	34,47	26,63	2,34
Mikołów	10,56	34,21	29,59	23,95	1,68
Łaziska Górne	5,94	29,38	35,55	26,90	2,23
Czerwionka-Leszczyń	4,91	24,43	37,12	31,71	1,84
Bieruń	5,99	31,10	34,02	27,02	1,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Edukacja

Ważnym wyznacznikiem jakości życia jest obecnie wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej, mierzony liczbą miejsc w przedszkolach na 100 dzieci w wieku 3-6 lat. Na terenie gminy Orzesze funkcjonowało 5 przedszkoli oraz 5 oddziałów przedszkolnych, które wedle danych GUS oferowały 280 miejsc w roku 2000 i 420 miejsc w 2010 roku. Ponadto w Orzeszu powstają przedszkola prywatne.

W 2010 r. na terenie gminy działało 7 szkół podstawowych, w których uczyło się 1102 uczniów, i 3 gimnazja, w których uczyło się 648 uczniów. Do pozostałych placówek kształcących na wyższych poziomach mieszkańcy Orzesza musieli dojeżdżać. Powszechnie przyjmowanym wskaźnikiem poziomu szkolnictwa są średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych. Rezultaty uczniów z orzeskich szkół były zbliżone do średnich wojewódzkich. Na tle porównywanych gmin – szczególnie Mikołowa i Łazisk Górnych – wyniki te były jednak słabsze we wszystkich trzech częściach³ (tab. 7). Na tle województwa powiat mikołowski miał od lat stosunkowo wysokie wyniki – szczególnie w porównaniu z miastami konurbacji katowickiej. Dobre wyniki utrzymujące się od lat mogą po pewnym czasie przerodzić się w pozytywne stereotypy dotyczące powiatu i jego miast. Orzesze powinno więc dbać o rozwój edukacji.

³ Część egzaminu z języka niemieckiego nie była brana pod uwagę, gdyż zdawało ją w Orzeszu tylko 23 uczniów i wyniki z innymi miastami byłyby nieporównywalne. Języka francuskiego nie zdawał natomiast ani jeden uczeń.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Tabela 6. Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych w 2011 r.

Jednostka terytorialna	Część humanistyczna	Część matematyczno-przyrodnicza	Język angielski
ŚLĄSKIE	25,4	23,4	27,0
Orzesze	26,0	23,1	26,9
Mikołów	29,5	27,0	32,0
Łaziska Górne	25,4	21,9	32,5
Czerwionka-Leszczyny	23,6	22,7	25,2
Bieruń	25,4	24,4	29,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Jaworznie 2011.

Kultura i dziedzictwo

Dzielnice Orzesza wywodzą się z obszarów wiejskich, o których pierwsze wzmianki datuje się na XIII wiek. Dalszy ich rozwój związany jest z uprzemysłowieniem Śląska i powstaniem:

- hut szkła (w Mościskach, Zawięci, Woszczycach, Orzeszu). Pierwsza powstała w 1719 r., do końca XVIII wieku powstały kolejne 3.
- huty żelaza w Orzeszu – przekształconej później w hutę szkła (działającą do dzisiaj);
- huty cynku w Jaśkowicach, która działała do 1951 r.;
- kopalń węgla kamiennego w Orzeszu, Jaśkowicach, Zawięci – przekształconych potem w jedną kopalnię „Fryderyk-Orzesze”, działającą do 1911 roku;
- linii kolejowej z Orzesza do Raciborza w 1856 r. (Studium... 2011).

Miasto posiada obiekty dziedzictwa kulturowego wpisane do rejestru zabytków. Nie ma wśród nich wprawdzie obiektów unikalnych na skalę krajową czy międzynarodową, ale te które są dodają miastu atmosfery swoim urokiem. Zaliczyć do nich można:

- kościoły: pw. św. Wawrzyńca w Orzeszu z XVI w. oraz zespół zabudowy wraz z kościołem pw. św. Piotra i Pawła w Woszczycach z XIX w.,
- zespół dworsko-parkowy w Gardawicach z XIX w. w stylu historyzmu z elementami neobaroku,
- pałacyk z XIX w. w Woszczycach o cechach neobarokowych,
- barokowy pałac z parkiem z XVIII w. w Zawięci,
- liczne kapliczki oraz krzyże przydrożne (Studium... 2011).

Zdjęcie 4. Kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Orzeszu.

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miejskiego w Orzeszu (www.orzesze.pl).

Poza tym, na terenie gminy istnieje wiele obiektów wskazanych do objęcia ochroną, wedle zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Są to m.in. budynki mieszkalne, usługowe, gospodarcze, zespół dworca kolejowego (w tym budynek główny, mieszkalny i wieża ciśnień) w Jaśkowicach i budynek dworca w Orzeszu, szkoła w Woszczycach, zespół szpitalny w Orzeszu, kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Orzeszu, kościół ewangelicko-augsburski w Orzeszu, krzyże, kapliczki i in. Większość zabytkowych budynków powstała pod koniec XIX i na początku XX w. (Studium... 2011). Ich powstanie ma związek m.in. z budową stacji kolejowej i ówczesnym rozwojem miasta. Stanowią one część dziedzictwa kulturowego i nadają miejscom, w których się znajdują, niepowtarzalny klimat. Tylko część z nich zaklasyfikowana została w Studium, jako przedstawiające wysoką wartość zabytkową lub architektoniczno-przestrzenną. Odnowa tych obiektów będzie dodatkowym aspektem, służącym kreowaniu pozytywnego wizerunku miasta.

Animacją kultury w Mieście Orzesze zajmuje się głównie Miejski Ośrodek Kultury (MOK). Organizuje on m.in. zajęcia (np. muzyczne, taneczne, gimnastyczne), sekcje (np. szachową), wycieczki, koncerty, przeglądy, spotkania z artystami, biesiady śląskie i karnawałowe, festyny, wystawy, konkursy, plenery artystyczne. MOK odgrywa ważną rolę w kształtowaniu życia kulturalnego gminy, angażując w nie młodzież i dorosłych. Pewną barierą w oddziaływaniu ośrodka może być struktura przestrzenna gminy – oddalenie od siebie dzielnic. Wg danych GUS (2011), MOK w 2009 roku zorganizował 41 imprez, które zaangażowały 10 487 osób. Było to trzy razy mniej imprez i uczestników niż w roku 2005. W 2010 roku średnio w jednym wydarzeniu uczestniczyło 226 osób. Najważniejszymi cyklicznymi wydarzeniami ponadlokalnymi są: Dni Orzesza, Zasłużony dla Miasta Orzesze i Cross Country. Przykładowo, podczas Dni Orzesza w Orzeskim Biegu Ulicznym, Biegu na Orientację, Turnieju Tenisa Stołowego i Ziemnego uczestniczyło ok. 500 osób. W Cross Country – Otwartych Mistrzostwa Orzesza w kolarstwie górskim – ok. 200 uczestników. Cykliczne wydarzenia kulturalne o charakterze lokalnym organizuje również Miejska Biblioteka Publiczna, są to: Kiermasz Świąteczny, Tydzień Kultury Regionalnej, Noc z Andersenem, Cała Polska Czyta Dzieciom. Duża liczba wydarzeń lokalnych jest

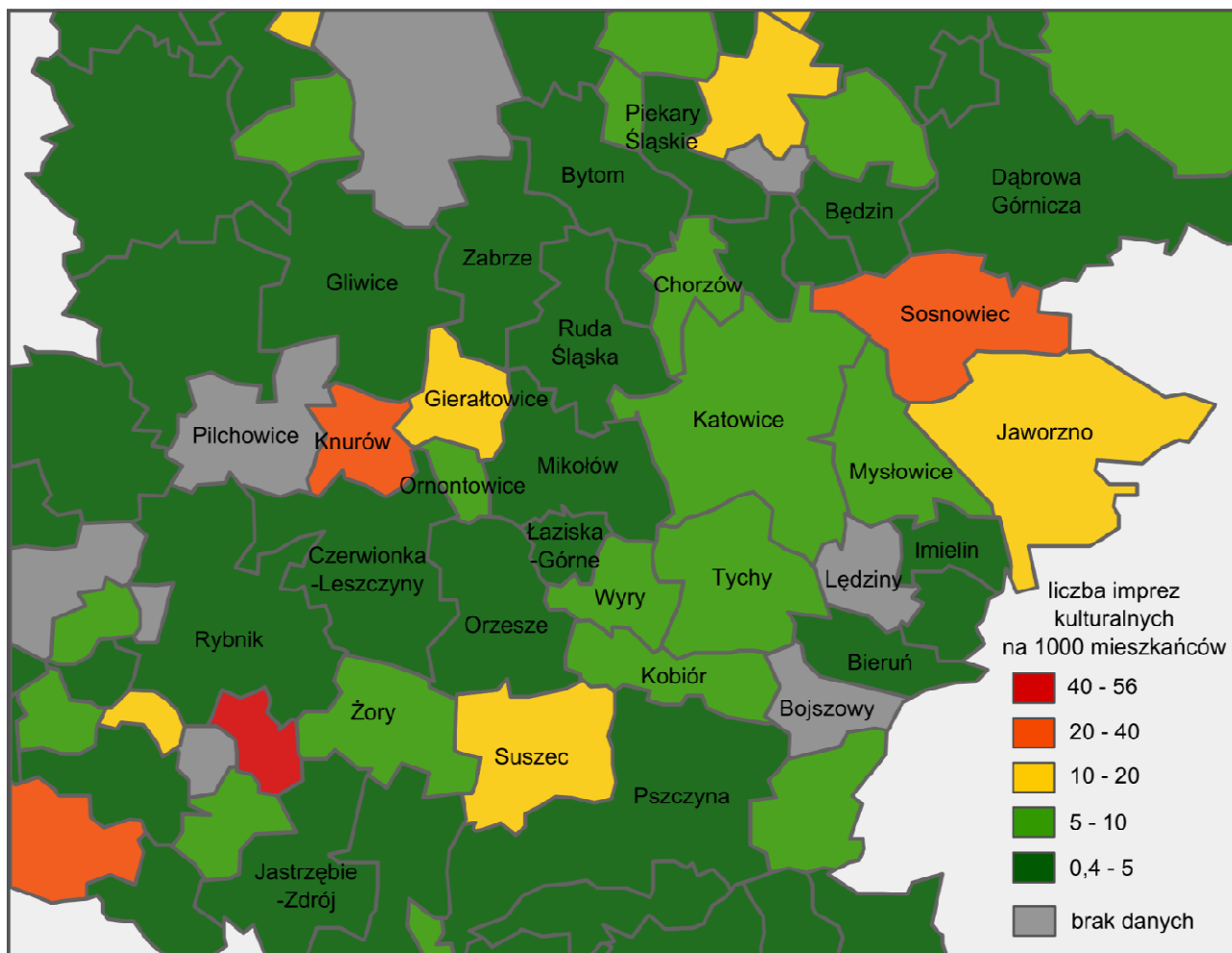
Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

ważna, bo zrzesza i integruje lokalną społeczność. Ponadlokalne wydarzenia są natomiast wizytówką miasta i budują jego wizerunek. Orzesze, ze względu na ilość organizowanych imprez, na tle regionu wypada jednak niekorzystnie. Wskaźnik liczby imprez na 1000 mieszkańców wyniósł 2,14. Był podobny do gmin ościennych, ale mniejszy niż np. w Katowicach (8,3), Bieruniu (8,4), Tychach (7,6) czy Knurowie (23,5).

Mapa 6. Liczba imprez kulturalnych na 1000 mieszkańców w 2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Na terenie gminy działa Miejska Biblioteka Publiczna z 60-letnią tradycją. Ma ona pięć filii: Jaśkowice, Gardawice, Woszczyce, Zazdrość, Huta. Biorąc pod uwagę, iż miasto ma trzy dzielnice i siedem sołectw, to liczba istniejących oddziałów jest niewystarczająca.

W roku 2010 stan księgozbioru orzeskiej biblioteki wynosił 77 171 woluminów. W tym też roku zarejestrowano 3278 czytelników.

Od roku 2010 zauważono spadek liczby czytelników, związany z migracją oraz niskim przyrostem liczby ludności. Mimo obniżenia liczby czytelników, nie spada ilość wypożyczeń, co świadczy o dużej aktywności użytkowników.

Aby wyjść naprzeciw potrzebom mieszkańców Biblioteka Miejska przystąpiła do Programu Rozwoju Bibliotek, dzięki któremu wszystkie orzeskie filie otrzymały po dwa komputery z dodatkowym

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

wyposażeniem i bezpłatnym łączem internetowym. Biblioteka Centralna jest w trakcie tworzenia katalogu komputerowego. Według Tabeli Statystycznych indeksu aktywności, opracowywanego corocznie przez Bibliotekę Śląską, orzeska biblioteka w roku 2010 zajmowała drugie miejsce wśród bibliotek powiatu mikołowskiego.

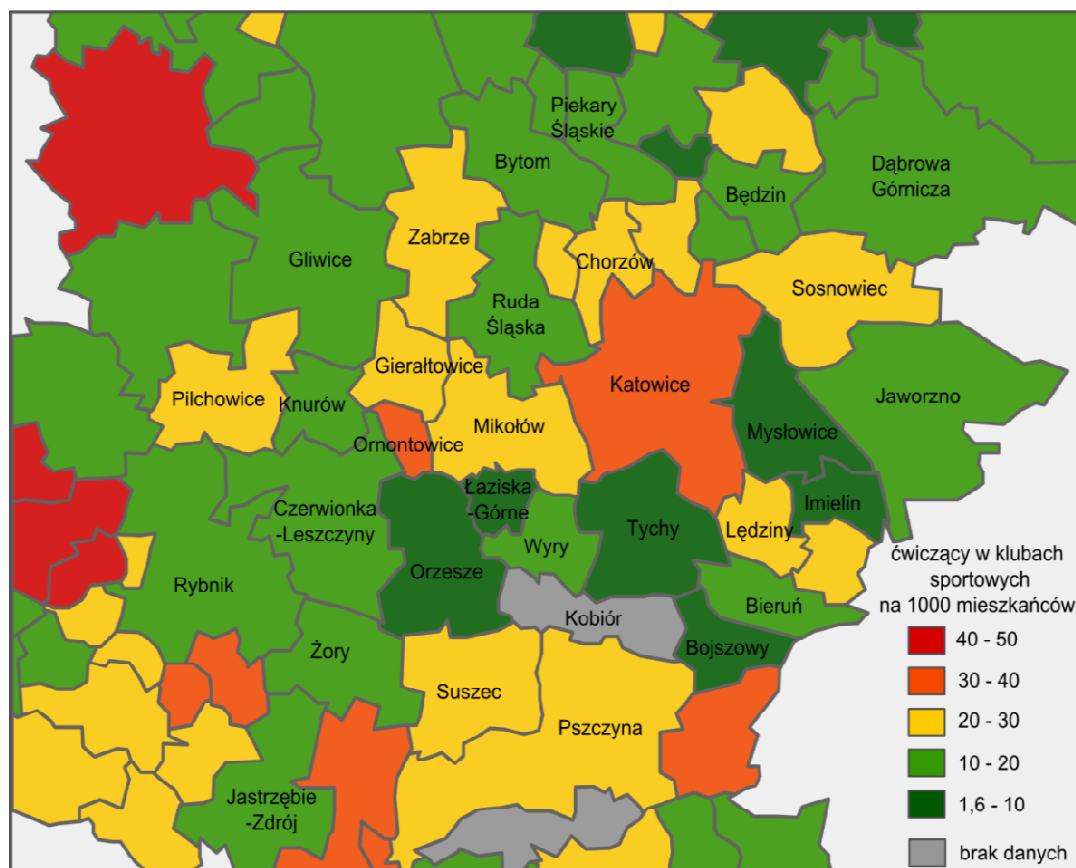
W obecnych czasach biblioteka to nie tylko wypożyczalnia książek, ale przede wszystkim źródło współczesnej szeroko rozumianej informacji. Aby spełnić oczekiwania mieszkańców w tym zakresie, potrzebne byłoby stworzenie w Orzeszu nowoczesnego centrum informacji (wszelkie informacje od książek począwszy znajdują się w bibliotece) – tzw. biblioteki multimedialnej.

Sport i rekreacja

Krzewieniem kultury fizycznej i sportu zajmują się w Mieście Orzesze: MKS Sokół, LKS Woszczyce, LZS Gardawice i UKS Sprint w Orzeszu. Trzy pierwsze kluby mają swoje pełnowymiarowe boiska piłkarskie. Zrzeszają one w sumie 162 osoby. Organizują głównie zajęcia piłki nożnej i tenisa stołowego. Dodatkowo sport animują trzy ligi: Orlika, piłki halowej i siatkowej. Na terenie Miejskiego Ośrodka Kultury odbywają się zajęcia kung-fu i fitness. Wg danych GUS, w 2010 roku ćwiczących było 73, z czego 16 z nich stanowiły kobiety.

Na terenie miasta wg danych GUS (2011) funkcjonowały trzy pełnowymiarowe boiska piłkarskie i jedno wielofunkcyjne (Orlik). Oprócz tego szkoły wyposażone były zwykle w sale gimnastyczne. W szkole podstawowej w Jaśkowicach działała dodatkowo ścianka wspinaczkowa. W najbliższych latach infrastruktura boisk piłkarskich i kluby nastawione na piłkę nożną mogą tracić znaczenie, ze względu na zmiany demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa. Sport ten uprawiany jest głównie przez młodych mężczyzn. Dla osób powyżej 25 roku życia traci znaczenie, na rzecz sportów mniej kontuzyjnych i mniej wymagających kondycyjnie, np. siatkówka, bieganie, jazda na rowerze, pływanie. Powszechną sytuacją jest niskie uczestnictwo kobiet w życiu sportowym. Preferują one zwykle sporty indywidualne, jak np. gimnastykę, pływanie, tenis. Władze mogą odpowiedzieć na te zmieniające się trendy i potrzeby, wzmacniając infrastrukturę sportową.

Mapa 7. Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców w 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

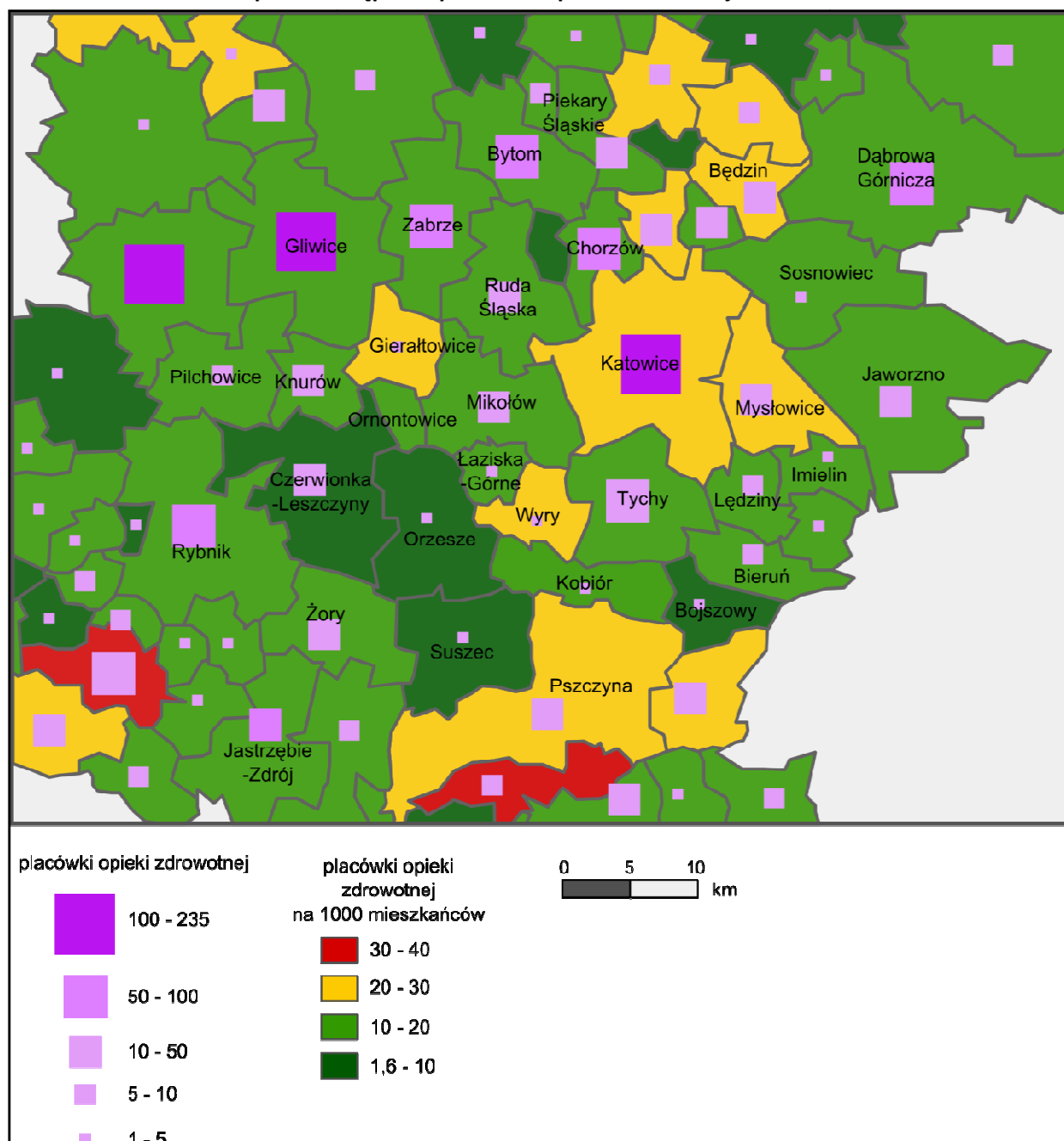
Dostępność do opieki zdrowotnej i społecznej są ważnymi wyznacznikami jakości życia. W gminie funkcjonuje obecnie Szpital Chorób Płuc, działa też 5 przychodni (2 w Orzeszu, 1 w Jaśkowicach, 1 w Zawięsi i 1 w Gardawicach) i 5 aptek (2 w Orzeszu, 1 w Woszczycach, 1 w Gardawicach i 1 w Zawięsi). Placówki opieki zdrowotnej są więc stosunkowo równomiernie rozłożone do potrzeb mieszkańców. Pamiętać należy jednak, że dużą rolę w dostępności do tych placówek odgrywa ograniczona komunikacja. Zdecydowana większość ośrodków zdrowia jest prywatna – ich lokalizacja jest więc często dopasowana do potrzeb, nawiązuje do wielkości miasta i jego pozycji w hierarchii osadniczej.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Mapa 8. Dostępność placówek opieki zdrowotnej w 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2011.

Na terenie gminy działa Dom Pomocy Społecznej. Jest to placówka dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, w której mieszka aktualnie 90 osób. Oprócz DPS działa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu. Świadczy on pomoc materialną i finansową najuboższym rodzinom, a także pomoc w formie usług opiekuńczych. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy są aktywizowane zawodowo poprzez uczestnictwo w pracach społecznie użytecznych na terenie miasta. Podległy ośrodkowi Punkt Konsultacyjny jest pomocą dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, a także będących ofiarami bądź sprawcami przemocy. W 2007 roku z oferty MOPS skorzystało 331 rodzin. Na terenie gminy działają ponadto: Orzeskie Stowarzyszenie Charytatywne „Pomocna Dłoń”, Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom”, Stowarzyszenie im. Franciszka Stuska,

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Fundacja „Aktywni”, Fundacja Dom Miłosierdzia św. Jana Chrzciciela w Orzeszu. Celem pierwszego jest rozwijanie i propagowanie inicjatyw charytatywnych, postaw i działań sprzyjających wzajemnemu niesieniu pomocy materialnej (rzeczowej) najbardziej zagrożonym grupom społecznym, wytwarzanie atmosfery zaufania i szacunku dla drugiego człowieka oraz wspieranie organizacyjne i rzeczowe osób fizycznych i jednostek organizacyjnych. Drugiego – prowadzenie działalności skierowanej do najuboższych, najmłodszych mieszkańców Orzesza-Zazdrości.

Bezpieczeństwo

Komisariat Policji w Orzeszu obejmuje swoim działaniem obszar gminy Orzesze i sąsiadującej z nią od północy gminy Ornontowice, zamieszkałej przez ok. 6000 mieszkańców. W roku 2010 komisariat odnotował ok. 375 przestępstw, z czego 275 popełnionych było na terenie gminy Orzesze. W ich ogólnej liczbie w latach 2009-2010 przestępstwa drogowe stanowiły 24%, kradzieże mienia – 24%, włamania na teren prywatny – 17%, zniszczenia mienia – 8%, kradzieże pojazdów – 3%, rozboje, bójki, pobicia – 3%. Pozostałe przestępstwa stanowiły 21%. Wysoka liczba przestępstw drogowych może mieć związek z tranzytowym charakterem niektórych dróg w gminie. Ponadto w gminie za bezpieczeństwo publiczne odpowiedzialna jest Straż Miejska oraz Ochotnicze Straże Pożarne.

Wizerunek gminy

Wizerunek jest bardzo ważnym elementem rozwoju. Podzielić go można na wewnętrzny – dot. mieszkańców gminy i zewnętrzny – dot. potencjalnych inwestorów, ludności napływowej, turystów. Wewnętrzny – wpływał będzie m.in. na stosunek mieszkańców do gminy, ich chęć do mieszkania w tym miejscu, na aktywność społeczną, kreowanie rozwoju gminy i jej unikalnego charakteru. Wizerunek zewnętrzny wpływał będzie na skalę wielu opisanych wcześniej procesów, np. migracje czy napływ inwestycji. Miasto podjęło szereg działań w kierunku promocji swojego wizerunku. Należą do nich:

- wydawanie miesięcznika „Gazeta Orzeska”;
- stworzenie logo Orzesza;
- wydanie materiałów informacyjnych:
 - publikacje książkowe: *Dzieje Orzesza, Orzesze w dawnej fotografii, Pałace Orzeskie*,
 - foldery z promocją orzeskich firm,
 - ulotki: przyroda, kultura, historia,
 - wydanie prezentacji multimedialnej;
- pozyskiwanie środowisk aktywnych poprzez nadawanie tytułu Zasłużony dla Miasta Orzesze;
- zakup materiałów promocyjnych: długopisy, torby ekologiczne itp.;
- promocja miasta poza jego granicami: Powiatowy Jarmark Kulturalny;
- promocja miasta poprzez imprezy kulturalne i sportowe, spełniające rolę reklamową i integracyjną; budowanie więzi między mieszkańcami i identyfikacja z miejscem zamieszkania: Jarmark Świąteczny, Bieg Uliczny, Bieg na Orientację, Kryterium Uliczne;
- promocja miasta, w tym terenów inwestycyjnych na stronie internetowej;
- promocja miasta poprzez przysyłanie informacji o ważnych wydarzeniach do „Dziennika Zachodniego”, „iRG”, „Wieści Kasztelańca”;
- gabloty informacyjne w każdej dzielnicy i sołectwie gminy.

Poza tym miasto promowało się podczas wspomnianych wcześniej wydarzeń ponadlokalnych (Dni Orzesza, Cross Country). Istnieje realna potrzeba wykreowania cyklicznych wydarzeń, niekoniecznie na dużą skalę.

Przykładem kulturowej promocji miasta mogłaby być promocja huty szkła i edukacja w zakresie procesu produkcji szkła. Orzesze leży na Szlaku Zabytków Techniki, między zabytkową kopalnią Ignacy w Rybniku, a Muzeum Energetyki w Łaziskach Górnych. Miasto mogłoby to wykorzystać i stworzyć Muzeum Hutnictwa Szkła. Placówka ta mogłaby w sposób multimedialny i interaktywny prezentować historię tej najstarszej w Orzeszu huty, prowadzić zajęcia związane z produkcją szkła, edukować, jak ten proces wyglądał kiedyś, a jak dziś. Wpasowałoby się to w trend coraz popularniejszej na Śląsku turystyki przemysłowej. Taka instytucja byłaby również silną wizytówką miasta i mogłaby służyć budowie jego turystycznej marki.

Bardzo ważnym elementem promocji miasta jest jego wizerunek w Internecie. Jego elementem jest strona internetowa Urzędu Miasta www.orzesze.pl. Dostarcza ona wielu informacji nie tylko z zakresu funkcjonowania urzędu, ale i danych informacyjnych, przydatnych zarówno mieszkańcom, jak i inwestorom.

WNIOSKI DLA SFERY SPOŁECZNEJ

- W 2010 r. w gminie zamieszkiwały 19 199 osoby. Na przestrzeni 10 lat przybyło 538 mieszkańców, co oznacza wzrost o 2,9%. Wzrost ten warunkowany jest głównie przez dodatnie saldo migracji.
- Wzrost liczby mieszkańców jest także efektem zachodzących procesów suburbanizacji i wyboru gminy Orzesze jako docelowego miejsca zamieszkania, na co wpływ może mieć duży odsetek terenów zielonych.
- Na tle powiatu i województwa mieszkańcy gminy mają niższe wykształcenie, jednak na tle okolicznych gmin o podobnym profilu prezentują się korzystniej pod kątem odsetka osób z dyplomem uczelni wyższej czy świadectwem maturalnym.
- Blisko 80% dzieci w wieku przedszkolnym korzysta z usług gminnych przedszkoli.
- Gminę pokrywa rozbudowana sieć placówek oświatowych na poziomie podstawowym i gimnazjalnym. Wyniki egzaminów gimnazjalnych i na zakończenie szkoły podstawowej pokazują, że orzeskie placówki oświatowe kształcą na poziomie nie odbiegającym od średniej wojewódzkiej. Na tle okolicznych gmin uczniowie pobierający edukację w Orzeszu słabiej wypadają w części matematyczno-przyrodniczej i językowej.
- Gmina nie posiada wybitnych obiektów zabytkowych, ale ma potencjał, który można zagospodarować pod ciekawą ofertę o charakterze rekreacyjnym.
- Gmina nie jest zbyt aktywna na polu działalności kulturalnej, liczba organizowanych imprez jest znikoma w porównaniu z sąsiednimi gminami. Także mieszkańcy nie są częstymi bywalcami bibliotek, za to ci którzy z nich już korzystają, pożyczają najwięcej książek spośród podobnych gmin i więcej niż średnia dla powiatu oraz województwa.
- Infrastruktura sportowa na terenie gminy jest dobra, uprawiane są następujące dyscypliny: piłka nożna, jazda na rowerze, tenis stołowy, fitness, karate, kung-fu. Brakuje kompleksowej oferty dla przeciętnego mieszkańca-amatora, która mogłaby spełniać jego potrzeby w jednym miejscu.
- Dostęp do opieki medycznej jest zapewniony na terenie całej gminy w sposób równomierny, równocześnie dogodne powiązania komunikacyjne z większymi ośrodkami pozwalają na sprawne dotarcie do specjalistów.
- Gmina korzysta już z kilku narzędzi w dziedzinie promocji, jednak wciąż istnieje tu duże pole do działania, choćby w zakresie wykorzystania nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

▪ **Część III. Strategia Rozwoju Miasta Orzesze – misja oraz domeny strategicznego rozwoju**

▪ **III. 1. Misja rozwoju Miasta Orzesze**

Zasadniczy punkt wyjścia dla kształtu założeń strategicznych dla rozwoju Miasta Orzesze stanowi zdefiniowanie odpowiedzi na pytania: *po co to robimy? jaka jest nasza podstawowa działalność? w oparciu o jakie wartości ją prowadzimy? jakie standardy działania są dla nas ważne?* Odpowiedzi te określane są jako opis misji lub poczucie misji (ang. *sens of mission*). Misję dla rozwoju Miasta Orzesze sformułowano zatem definiując cztery ujęte w postawionych wyżej pytaniach zagadnienia:

- **główny cel** – zasadnicza aspiracja rozwoju;
- **strategia** – podstawowe obszary strategicznego rozwoju;
- **wartości** – istotne z punktu widzenia rozwoju miasta wartości, to w co wierzymy;
- **standardy zachowań organizacyjnych** – procedury, polityki i schematy działania.

Wskazane wyżej cztery wymiary składają się na całościowe brzmienie misji według modelu Ashridge – opracowanej przez brytyjskie Ashridge Strategic Center. Sformułowana zgodnie z tym modelem misja rozwoju Miasta Orzesze pozwala z jednej strony na jasne i precyzyjne wskazanie co do wyboru kluczowych obszarów strategicznych i kierunków rozwoju, z drugiej strony stanowi istotny czynnik integracyjny i motywacyjny dla mieszkańców miasta oraz podmiotów włączonych w realizację zamierzeń strategicznych. Misja rozwoju Miasta Orzesze, choć złożona z czterech elementów, winna być postrzegana jako integralna całość. Poszczególne jej elementy należy rozpatrywać jako części swego rodzaju układanki, które dopiero po złożeniu tworzą trzon „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” i stanowią punkt odniesienia oraz weryfikacji dla wszystkich ujętych w niniejszym dokumencie zamierzeń. Główny cel wyznacza zasadniczy kierunek dążeń, strategia – wskazuje obszary koncentracji wysiłków, podczas gdy wartości i standardy zachowań towarzyszą procesowi wyboru i realizacji zadań, wpisujących się w określone w celu i strategii główne kierunki rozwoju.

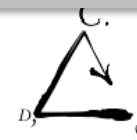
Zapis czteroelementowej Misji Rozwoju Miasta Orzesze przedstawiono poniżej:

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

III. 2. Domeny strategicznego rozwoju Miasta Orzesze

W ramach prac ukierunkowanych na skonstruowanie założeń dokumentu „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” wyodrębnione zostały cztery domeny (obszary) strategicznego rozwoju. Zaliczają się do nich:

Domena 1: Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa.

Domena 2: Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.

Domena 3: Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.

Domena 4: Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność.

W ramach niniejszego rozdziału przedstawiono krótką charakterystykę każdej z domen strategicznych, uwzględniając zarówno silne i słabe strony Miasta Orzesze w ich ramach oraz zewnętrzne szanse i zagrożenia, które mogą stanowić przesłanki istotne dla rozwoju miasta. Zawarte w rozdziale informacje stanowią syntezę wiedzy pozyskanej w drodze prac eksperckich (analiza danych zastanych, diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej miasta), a także warsztatów grupy strategicznej oraz spotkań konsultacyjnych.

Domena 1: Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze

Rozwój mieszkalnictwa to jedna z dróg rozwoju miasta, koncentrująca się na działaniach wspierających napływ inwestorów (deweloperów) oraz nowych mieszkańców (głównie z terenu większych ośrodków miejskich konurbacji katowickiej), wybierających Orzesze jako atrakcyjne miejsce do zamieszkania.

Orzesze, poprzez działania podejmowane w ramach realizacji domeny 1, widzimy w przyszłości jako „... atrakcyjne, wygodne miejsce do osiedlania się, do mieszkania, do życia”⁴.

Zapewnienie wzrostu zainteresowania oraz liczby inwestycji w sferze budownictwa jednorodzinnego wymaga zapewnienia klarownych, wspierających zachowanie ładu przestrzennego zasad oraz wykreowania wizerunku miasta, jako miejsca wygodnego, spójnego architektonicznie, z walorami krajobrazowymi (tereny leśne) oraz swoistym klimatem. Stąd tak ważne jest, aby teren miasta (a szczególnie obszary najbardziej intensywnego rozwoju mieszkalnictwa) pokryty był planami miejscowymi, regulującymi zasady zabudowy i określającymi spójne architektoniczne kierunki, budujące atrakcyjny, estetyczny i jednolity wizerunek miasta.

Nie bez znaczenia w tym obszarze jest również, aby do terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe doprowadzona była podstawowa węzłowa infrastruktura, umożliwiająca stosunkowo szybki rozwój mieszkaniowy terenów istotnych z tej perspektywy dla miasta.

Jeden z kluczowych obszarów rozwoju funkcji mieszkaniowych stanowić powinno także centrum Orzesza, w którym wzrost ludności powodować będzie wzmacnianie się funkcji centrotwórczych, rozwój sfery usług i handlu. Jest to jedyny teren, na którym dopuszcza się rozwój budownictwa wielorodzinnego, aczkolwiek nieprzytłaczającego, w określonych standardach architektonicznych, tak aby centrum miasta mogło zyskać klimat (wyrazistość, estetykę), który stanowi istotny element jego wizerunku i rozpoznawalności wśród potencjalnych mieszkańców i inwestorów.

Tym samym konstrukcja domeny „Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze” koncentruje swe działania w dwóch zasadniczych obszarach: spójnej polityce miejskiej, wspierającej rozwój inwestycji mieszkaniowych na swoim terenie (czyli pozyskiwanie inwestorów i nowych mieszkańców) oraz zapewnieniu wysokiego poziomu obsługi mieszkańców miasta.

⁴ Fragment wypowiedzi jednego z uczestników warsztatów strategicznych z dnia 05.10.2011 r. (II warsztat strategiczny).

Wyniki analizy SWOT⁵ w obszarze zasobów wewnętrznych dla domeny strategicznej:

SILNE STRONY, ATUTY	SŁABE STRONY, WADY
– Dobre położenie geograficzne – w sercu konurbacji katowickiej (czas dojazdu do dużych miast to 15-20 min.), w bezpośredniej bliskości głównych szlaków komunikacyjnych (skrzyżowanie autostrad A1 i A4). – Usytuowanie geogospodarcze – na terenie wysoko zurbanizowanego polskiego regionu jakim jest Śląsk (zwłaszcza konurbacja katowicka). – Dostępność komunikacyjna – bliskość głównych szlaków komunikacyjnych – w sieci dróg autostradowych (A1, A4), dróg szybkiego ruchu (DK 81) i innych. – Bliskość dużych ośrodków miejskich – Katowice (ponad 300 tys. mieszkańców), Gliwice (blisko 190 tys. mieszkańców), Rybnik (ponad 140 tys. mieszkańców), Tychy (ponad 130 tys. mieszkańców), Żory (ponad 60 tys. mieszkańców). Czas dojazdu z Orzesza to tych ośrodków nie przekracza 20 minut. – Dobra komunikacja drogowa z miastami zapewniającymi zatrudnienie. – Dobra sieć dróg wewnętrznych. – Podmiejski charakter Orzesza – z uwagi na bardzo dużą powierzchnię miasta (8289 ha) przy relatywnie małej liczbie mieszkańców (19 304 os. – dane z 2010 r.) miasto cechuje luźna zabudowa jednorodzinna, której towarzyszą duże, atrakcyjne krajobrazowo i powierzchniowo obszary niezabudowane (lasy, pola uprawne, nieużytki). – Duży potencjał terenu możliwy pod zabudowę, w tym zabudowę mieszkaniową wyznaczony w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesza z dnia 17.11.2011 r. – Możliwość wytyczenia stref mieszkalnictwa indywidualnego i deweloperskiego z uwagi na duży	– Brak miejscowych planów zagospodarowania dla całej powierzchni miasta. – Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wydłuża procedury otrzymywania pozwoleń na budowę. – Brak planu rozwoju infrastruktury na terenie miasta i dzielnic, uwzględniającego tereny możliwe do uzbrojenia oraz wyznaczającego tereny, gdzie uzbrojenie w media (z uwagi na dużą powierzchnię miasta) w najbliższych latach nie będzie możliwe. – Brak wyznaczonych, uzbrojonych, zwartych terenów pod zabudowę. – Duży obszar miasta z rozproszoną zabudową mieszkaniową – „(...) rozprzecznięcie się mieszkańców po całym terenie gminy, w efekcie do każdej posesji trzeba doprowadzić media i kanalizację, co jest bardzo kosztowne dla inwestorów indywidualnych”⁶. – Z uwagi na bardzo duży obszar – brak kanalizacji obejmującej teren całego miasta – konieczność budowy przydomowych szamb, co jest rozwiązaniem bardziej kłopotliwym. – Słabo uzbrojone potencjalne tereny inwestycji mieszkaniowych – brak doprowadzonych mediów. – Brak regulowania gospodarki ściekowej na terenie całego miasta. – Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej i wynikające z niej konflikty m.in. w dojazdach do działek, doprowadzaniu mediów, itd.

⁵ Analiza SWOT to metoda diagnozy sytuacji w jakiej znajduje się dana jednostka, również w wybranych do tego celu aspektach. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: S-Strengths, W-Weaknesses, O-Opportunities, T-Threats. Technika ta, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia miasta, również w wybranych obszarach oraz określenia dla nich priorytetów. W celu uzyskania jasnego wyniku analizy atuty, silne strony traktuje się jako czynniki wewnętrzne (z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ), a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne znajdujące się w otoczeniu.

⁶ Fragment komentarza jednego z uczestników II warsztatów strategicznych z dnia 05.10.2011 r.

zasób niezabudowanych terenów w obszarze miasta – 1200 ha tereny zabudowane, łączna powierzchnia terenów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową to 2184 ha (źródło: Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Orzesze, 2011 r.). – Wysoka akceptacja społeczna – właściciele chętnie sprzedają grunt pod cele mieszkaniowe. – Duże obszary miasta niezagospodarowane w żaden sposób – lasy, nieużytki, pola uprawne – jako walor przyrodniczo-krajobrazowy (50% powierzchni miasta to użytki leśne, grunty zadrzewione i zakrzewione) / atrakcyjne tereny pod zabudowę mieszkaniową, tzw. „zielona okolica”. – Spokój, cisza, mała gęstość zaludnienia – szansa spokojnego zamieszkania (za wyjątkiem obszaru DK 81). – Brak dużych przedsiębiorstw, które mogłyby być uciążliwe dla mieszkańców – miasto przyjemne do zamieszkania. – Łatwy dostęp do edukacji – sieć szkół – każda dzielnica posiada własną szkołę (poziom szkoły podstawowej lub gimnazjum). – Gotowość samorządu terytorialnego do ułatwiania, upraszczania przepisów związanych z prowadzeniem inwestycji budowlanych (budownictwo mieszkaniowe). – Plany zagospodarowania przestrzennego (stan na grudzień 2011 r.: 21% powierzchni miasta bez lasów pokryta jest planami miejscowymi, 10% powierzchni miasta z lasami pokryta jest planami miejscowymi). – Prawa miejskie.	– Brak koncepcji, pomysłu a dalej ofert na promocję miasta w otoczeniu. Słaba promocja terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową. – Brak centrum kulturalno-sportowego, gdzie mieszkańcy (obecni i nowi) mogliby spędzać wolny czas.
--	--

Domena 2: Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej

Domena strategiczna ukierunkowana jest na umożliwienie obecnym i przyszłym mieszkańcom miasta korzystania z kompleksowej, atrakcyjnej oferty w sferze edukacji oraz czasu wolnego (kultura, sport, rekreacja). Powstanie domeny stanowi wyraz nowoczesnego podejścia do sfery usług, kierowanych do mieszkańców miast. Jest bowiem próbą wyjścia poza wąski zakres rozumienia usług publicznych i budowy wizerunku miasta wygodnego i atrakcyjnego, poprzez zaspakajanie potrzeb nie tylko o charakterze podstawowym (w ramach np. usług komunalnych, administracyjnych), ale również potrzeb wyższego rzędu (takich jak ujęta na szczycie piramidy Masłowa potrzeba samorealizacji). Na zakres tak rozumianej domeny składają się trzy grupy zagadnień.

Po pierwsze, istotne jest zapewnienie odpowiedniego ośrodka, który mógłby być wykorzystany na rzecz wszechstronnego rozwoju mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej. Konieczne jest zatem stworzenie miejskiego centrum kulturalno-sportowego, wyposażonego w infrastrukturę na wysokim poziomie i zapewniającego centralną przestrzeń, gromadzącą w jednym miejscu ofertę kulturalną, sportową i rekreacyjną. Z drugiej strony ważnym aspektem, ale i wyróżnikiem miasta jest rozbudowane zaplecze edukacyjne, funkcjonujące w poszczególnych dzielnicach. W tym kontekście i ze względu na duże rozproszenie przestrzenne gminy, ważne wydaje się wykorzystanie funkcjonującej w dzielnicach infrastruktury (głównie szkolnej) na rzecz pełnienia roli lokalnych centrów kulturalno-sportowych i rozwoju oferty czasu wolnego dla mieszkańców. Stworzenie warunków do aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej mieszkańców zarówno w perspektywie centrum miasta, oferującego wysokiej jakości i zróżnicowane usługi czasu wolnego, jak i poszczególnych dzielnic, zapewniających bliskie mieszkańcom zaplecze dla realizacji podstawowych potrzeb w tym zakresie, wymaga ponadto uzupełnienia o możliwości skorzystania z nowych, pozastandardowych i często do tej pory niszowych form rekreacji i sportu (np. skate park, tor downhill czy park linowy).

Po drugie, rozwinięta infrastruktura stanowi element kluczowy, aczkolwiek pozwala ona na zapewnienie dostępu do zróżnicowanej gamy usług czasu wolnego wyłącznie przy pewnych założeniach. Założenia te koncentrują się na ustawicznym doskonaleniu i rozwoju dostępnej w mieście oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz efektywnym zarządzaniem tą sferą. W tym zakresie istotne jest funkcjonowanie całorocznego, orzeskiego kalendarza wydarzeń lub imprez (cyklicznych i nie tylko) oraz organizacja rozpoznawalnych regionalnie przedsięwzięć sportowo-rekreacyjnych lub kulturalnych, budujących wizerunek interesującego miejsca (miasta, gdzie wiele się dzieje). Opierając się na idei społeczeństwa aktywnego i obywatelskiego należy tam, gdzie to możliwe, zapewnić mieszkańcom przestrzeń do realizacji indywidualnych ambicji i zainteresowań, wykorzystując mechanizmy wspierające samoorganizację w obszarze kreowania oferty czasu wolnego. Ważnym aspektem ujętym w ramach domeny jest informacja i koordynacja całości usług i przedsięwzięć, składających się na katalog możliwości dostępnych dla mieszkańców miasta. To bowiem właśnie sprawne zarządzanie dostępną w mieście ofertą czasu wolnego, w połączeniu z polityką wspierania oddolnych inicjatyw, pozwoli na stworzenie atrakcyjnego obszaru usług. I wreszcie po trzecie, w ramach założeń domeny strategicznej niezwykle ważną rolę odgrywa dziedzina edukacji. Jest ona rozpatrywana na dwóch głównych płaszczyznach – edukacji w formach szkolnych (oświata) na poziomie podstawowym i gimnazjalnym oraz procesu uczenia przez całe życie,

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

szczególnie w kontekście ustawicznego rozwoju osób dorosłych. W sytuacji Miasta Orzesze, dla którego sfera edukacji stanowi jeden z kluczowych obszarów, w którym koncentrują się wysiłki oraz środki samorządowe, dbałość o jej jakość i efektywność, przy zachowaniu wysokiej dostępności placówek oświatowych w dzielnicach, jest działaniem priorytetowym.

Wyniki analizy SWOT w obszarze zasobów wewnętrznych dla domeny strategicznej:

SILNE STRONY, ATUTY	SŁABE STRONY, WADY
— Wzrost liczby mieszkańców miasta (na przestrzeni 10 lat przybyło 643 mieszkańców, co oznacza wzrost o 3,5 %) — Stosunkowo wysoka dostępność miejsc w placówkach przedszkolnych. W 2010 r. do pięciu oddziałów przedszkolnych uczęszczało 228 dzieci w wieku 3-6 lat, do pięciu przedszkoli – 397. Stanowiło to 79% populacji dzieci w wieku 3-6 lat. — Duża ilość i łatwy dostęp do szkół podstawowych i placówek przedszkolnych w każdej dzielnicy (gęsta sieć kameralnych szkół blisko miejsc zamieszkania dzieci i młodzieży). — Dobre wyniki uczniów szkół miejskich w egzaminach gimnazjalnych i kończących szkołę podstawową. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 r. dla miasta rzesze wyniósł: 26 w części humanistycznej, 23,1 w matematyczno-przyrodniczej oraz 26,9 z języka angielskiego. — Wysoki odsetek terenów zielonych w łącznej powierzchni miasta (tereny leśne zajmują ok. 50% jego powierzchni). — Duża różnorodność rekreacyjna obszaru (np. Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, Górka św. Wawrzyńca, liczne stawy). — Rozbudowana sieć tras rowerowych przebiegających przez teren miasta. W ramach finansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego projektu wytyczono 100 km tras rowerowych, zbudowano 9 wiat przystankowych i postawiono 500 znaków turystycznych. — Rozbudowana oferta biblioteczna w centrum i pięciu filiach (w tym darmowy dostęp do Inter-	— Brak faktycznego centrum miasta oraz duże odległości między poszczególnymi jego dzielnicami. — Słabo rozwinięty transport publiczny pomiędzy dzielnicami – na terenie gminy jest stosunkowo mało autobusów łączących centrum z dzielnicami. Wszystkie linie związane są dowozem mieszkańców do okolicznych większych miast. — Brak nowoczesnego centrum kulturalno-rekreacyjnego i idące za tym rozproszenie usług kulturalnych i rekreacyjnych. — Niski, na tle innych gmin regionu, wskaźnik liczby imprez o charakterze sportowym i kulturalnym na 1000 mieszkańców (2,14). — Niedostateczne wykorzystanie istniejącej bazy edukacyjnej i sportowej. — Brak oferty kina, kręgielni oraz innych atrakcyjnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, w tym miejsc spotkań dla młodzieży. — Niewielka oferta usług turystycznych /rekreacyjnych dla osób przyjezdnych i niewielkie zagospodarowanie turystyczne miasta (dwa obiekty hotelowe). — Niedostateczna współpraca pomiędzy poszczególnymi jednostkami działającymi w sferach kultury, rekreacji, sportu i edukacji. — Brak kompleksowej i spójnej informacji o wydarzeniach sportowych i kulturalnych. — Zanieczyszczanie powietrza powodowane niską emisją spalin.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

netu). — Duża dostępność do obiektów sportowych przy szkołach. — Niski poziom przestępczości (w 2010 r. odnotowano 275 przestępstw, z czego jedynie 3% stanowiły rozboje, bójki i pobicia). — Położenie w bliskości dużych aglomeracji – Katowice, Rybnik, Gliwice, Tychy (Orzesze znajduje się w odległości ok. 25 km od centrum Katowic, 20 km od Gliwic, 22 km od Tychów i 19 km od Rybnika).	
---	--

Domena 3: Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości

Domena strategiczna koncentruje się na stymulowaniu rozwoju Miasta Orzesze w oparciu o wzmacnianie lokalnego potencjału gospodarczego oraz pozyskiwanie nowych strategicznych inwestorów, których przyjęte standardy prowadzonych działalności charakteryzują się minimalną szkodliwością dla środowiska naturalnego i uciążliwością dla społeczeństwa.

Jednym z dążeń samorządu Miasta Orzesze w tym obszarze jest stworzenie optymalnych warunków służących powstawaniu dobrej jakości miejsc pracy na terenie gminy i zarobkowania dla mieszkańców miasta. Tym samym priorytetem staje się wspieranie sektora lokalnych przedsiębiorstw zarówno nowo uruchamianych, jak i już działających. Odbyna się to w oparciu o całościową politykę proprzedsiębiorczą, u której podstaw stoi założenie dotyczące skupiania obszarów zwiększonej aktywności gospodarczej i oddzielania ich od stref mieszkaniowych czy rekreacyjnych. Główne jej elementy to: opracowywany przez władze samorządowe mechanizm zachęt podatkowych dla przedsiębiorców z tytułu nowo wybudowanych obiektów produkcyjnych oddanych do użytkowania oraz przenoszących swoje działalności z terenów o charakterze mieszkaniowym na obszary preferowane przez gminę, a także zintegrowany system informacji gospodarczej skierowany do przedsiębiorców lokujących swoją działalność na terenie miasta. Ważną zmianą jest także dostosowanie samorządowej administracji do świadczenia wysokiej jakości obsługi podmiotów gospodarczych.

Drugim obszarem istotnym dla wzrostu gospodarczego jest pozyskanie i przyciągnięcie zewnętrznych inwestorów. Wymaga to zorganizowania na terenie miasta atrakcyjnych terenów inwestycyjnych w taki sposób, aby tworzona strefa aktywności gospodarczej miała charakter zwarty, skoncentrowany przestrzennie oraz aby nie kolidowała z innymi funkcjami miasta m.in. mieszkaniowymi czy rekreacyjnymi. Pociąga to za sobą konieczność zawarcia w dokumentach planistycznych miasta tj. Studium Uwarunkowań i Warunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, odpowiednich zapisów dotyczących wyznaczenia zwartych obszarów miasta z przeznaczeniem na tereny inwestycyjne. Preferowane obszary pod tereny inwestycyjne lokują się wzdłuż DK 81. Pod te tereny doprowadzana jest infrastruktura w formie głównych węzłów, przygotowywana przez samorząd gminy lub realizowana w systemie partnerstwa prywatno-publicznego.

Dodatkowym bardzo ważnym elementem, budującym atrakcyjność Miasta Orzesze w oczach potencjalnych inwestorów i przedsiębiorców, jest funkcjonująca platforma współpracy pomiędzy samorządem gminy a prywatnymi właścicielami terenów inwestycyjnych oraz lokalnymi podmiotami gospodarczymi. Na niej opiera się także realizowana wielopłaszczyznowo promocja gospodarcza miasta i terenów przeznaczonych pod strefę aktywności gospodarczej.

Wyniki analizy SWOT w obszarze zasobów wewnętrznych dla domeny strategicznej:

SILNE STRONY, ATUTY	SŁABE STRONY, WADY
— Dobra lokalizacja miasta – w sercu konurbacji katowickiej (czas dojazdu do dużych miast to 15-20 min.), w bezpośredniej bliskości głównych szlaków komunikacyjnych (skrzyżowanie autostrad A1 i A4). — Bliskość dużych ośrodków miejskich – Katowice, Gliwice, Rybnik, Tychy, Żory. Czas dojazdu z Orzesza nie przekracza 20 minut. — Dostępność komunikacyjna / bliskość głównych szlaków komunikacyjnych, trasy przelotowe wokół miasta – w sieci dróg autostradowych (A-1, A-4), dróg szybkiego ruchu (DK 81) i innych. — Dobra komunikacja drogowa z miastami zapewniającymi zatrudnienie. — Dobra sieć dróg wewnętrznych. — Bliskość granicy państwa z Czechami. — Duża powierzchnia niezagospodarowanych terenów przeznaczonych pod działalności gospodarcze (ok. 70 ha) wyznaczonych w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesza z dn. 17.11.2011 r. — Skupienie terenów inwestycyjnych w rękach kilku właścicieli – brak rozproszenia. — Korzystna lokalizacja przyszłych terenów inwestycyjnych, która nie koliduje ze strefą mieszkaniową. — Zaktualizowane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. — Gotowość władz miasta do negocjacji w sprawie powstania zakładów pracy. — Gotowość władz miasta do dostosowania prawa lokalnego, aby było bardziej sprzyjające przedsiębiorcom, planującym zainwestować w Orzeszu. — Pozytywne nastawienie Rady Miejskiej do działań dynamizujących rozwój gospodarczy miasta. — Społeczna akceptacja działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości. — Duże zasoby siły roboczej. — Pracowitość mieszkańców. — Otwarty i chłonny rynek usług.	— Posiadanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale nie dla całego obszaru miasta. — Brak projektu zapewnienia ładu i porządku w centrum. — Brak uzbrojonych terenów przemysłowych, co nie pozwala na stworzenie w oparciu o nie atrakcyjnej oferty. — Nieposiadanie przez miasto prawa do dysponowania terenami inwestycyjnymi – większość terenów stanowi własność prywatną. — Brak strefy ekonomicznej. — Niewystarczająca polityka informacyjna, która miałaby na celu przyciągnąć nowych inwestorów gospodarczych. — Słaba (do tej pory) zauważalność potrzeby promocji gospodarczej miasta – „bo to tylko koszty”. — Brak doradztwa dla przedsiębiorców na terenie miasta. — Opór mieszkańców dotyczący lokowania się przedsiębiorstw blisko strefy mieszkaniowej. — Nawykowe myślenie mieszkańców – opór, protesty, brak myślenia o mieście jako dobru wspólnym. — Słaba polityka informacyjna skierowana do mieszkańców miasta, dotycząca planowanej niskiej uciążliwości przemysłu. — Ogólna recesja i spadek zasobności ludzi.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Domena 4: Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność

U podstaw tej domeny leżą dwa konieczne dla Orzesza procesy, bez których trudno by z sukcesem realizować aspiracje miasta i jego mieszkańców w wymienionych wcześniej sferach. To z jednej strony zintegrowana lokalna społeczność, świadoma swojej zróżnicowanej, ale wspólnej śląskiej tożsamości, z drugiej – wyróżniająca się wśród innych miast i miasteczek śląskich gmina, budująca swoją przewagę konkurencyjną w oparciu o zasoby lokalizacyjne, dogodność komunikacyjną z rdzeniem konurbacji katowickiej i rzadko spotykaną na Śląsku znaczącą obecnością terenów zielonych. Obydwa procesy są ze sobą wzajemnie powiązane. Proces budowania zintegrowanej społeczności miejskiej musi uwzględniać harmonijne wchłanianie i adaptowanie nowych mieszkańców osiedlających się w Orzeszu. Prace nad stworzeniem centralnej przestrzeni miejskiej muszą uwzględniać potrzeby tak nowych, jak i zasiedlonych mieszkańców gminy. Budowanie strategii marki Orzesze, odwołującej się do atrakcyjności zamieszkania w „Zielonym Sercu Śląska”, musi także uwzględniać interesy i potrzeby dotychczasowych mieszkańców gospodarujących, mieszkających i wypoczywających na terenie gminy.

Po pierwsze, Orzesze buduje swoją integralność i spoistość społeczną, wspomagając czynniki miasto- i centrotwórcze. Buduje, jak to zostało nazwane w drugim zdaniu domeny, zintegrowaną miejską społeczność. W zgodnej opinii mieszkańców i lokalnych ekspertów przeszkodami są tendencje odśrodkowe wywodzące się z odmiennych „przynależności” terytorialnych i niedostatek funkcji centrotwórczych gminy. Miasto w nomenklaturze urbanistycznej jest klasycznym „zlepnięciem”, wymagającym skoordynowanych działań planistycznych w sferze infrastrukturalnej, planowania przestrzeni, jak i społecznej. Stąd oprócz działań inwestycyjnych, nastawionych na powstanie centralnej przestrzeni publicznej, konieczne są działania symboliczne, czyniące nowe elementy centrum miejscami żyjącymi. Kolejnym niezbędnym elementem tej domeny jest proces zbliżania się i współpracy dzielnic miasta. Sukcesy przynosi umiejętne połączenie pielęgnowania wyjątkowości, odmienności miejsc z wzajemnym poznawaniem się i kooperacją w działaniach kulturalnych, edukacyjnych czy sportowych. Budowanie spójności terytorialnej wspomagają działania związane z komunikowaniem się z mieszkańcami – profesjonalna informacja publiczna (*public information*) oraz praktykowana partycypacja publiczna i społeczna, stanowiąca standard cywilizowanych społeczności obywatelskich.

Po drugie, Orzesze tworzy swój wyjątkowy wizerunek, czy jak coraz częściej się mówi, buduje strategię marki. Marka miasta to wszystko, co składa się na miasto, wszystko to, co sprawia, że wybieramy je do życia, mieszkania, pracy. Marka miasta to jego klimat/duch, stanowiący o jego sile i unikalności, wszystko to, co czyni je niezwykłym – jego krajobrazy, budynki, parki, ale także ludzie, którzy mieszkają, bądź pochodzą z tego miasta oraz osoby, firmy i instytucje, które rozstawiły jego imię.

Aby skutecznie prowadzić działania promocyjne miasta, musimy opracować strategię marki. To właśnie z niej powinny wynikać działania promocyjne. Strategia ma być użyteczna dla potencjalnych klientów oraz władz lokalnych. Ma służyć również społeczności lokalnej, inwestorom, mediom oraz wszystkim instytucjom współpracującym z samorządem. Strategia powinna być konsultowana społecznie i z zewnętrznymi ekspertami, jak również odpowiednio zakomunikowana. Miastem, które ma markę, łatwiej jest zarządzać, bo wszyscy mają wspólną wizję tego, czym jest i czym chce być,

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

a w związku z tym są bardziej wydajni, bo wiedzą, jak się zachowywać. Miasto takie łatwiej jest wybrać inwestorom spośród wielu podobnych ofert. Budowanie strategii marki, a później jej wdrażanie, jest długofalowym procesem, niezakładającym bezpośrednich szybkich efektów.

Wyniki analizy SWOT w obszarze zasobów wewnętrznych dla domeny strategicznej:

SILNE STRONY, ATUTY	SŁABE STRONY, WADY
— Zielone miasto. Duże zasoby terenów leśnych. W miarę czyste, ekologiczne środowisko w skali Śląska. — Duża powierzchnia terenów pod zabudowę i ich atrakcyjność. — Naturalne tereny umożliwiające zdrowy, sportowy styl życia w miejscu zamieszkania, np. trasy rowerowe, możliwość uprawiania sportów. — Dobre położenie geograficzne – dobra lokalizacja, położenie w obrębie konurbacji katowickiej. — Dostępność komunikacyjna. Dobra komunikacja drogowa z miastami zapewniającymi zatrudnienie. — Bliskość głównych szlaków komunikacyjnych. — Bliskość dużych ośrodków miejskich. Atrakcyjny dojazd do pobliskich miast (Katowic, Żor, Tychów, Gliwic, Rybnika). — Spore zainteresowanie działkami w gminie osób z zewnątrz; chęć pozyskania mieszkań w Orzeszu. — Pojawienie się firm deweloperskich oferujących mieszkania i domy. — Akceptacja społeczna (właściciele chętnie sprzedają grunt). — Pozytywny wizerunek miejscowości w otoczeniu zewnętrznym. — Nazwa miasta wskazująca na konkretny przedmiot – „orzech”. Orzech! — Tradycja śląska kultywowana w rodzinach. — Tradycje w produkcji szkła. — Brak marki jest plusem, bo można ją atrakcyjnie określić i wypracować, podporządkowując różne działania pod jej określenie. „Morze pomysłów” na markę. — Zasoby ludzkie pozwalające na wypromowanie miasta. — Bogata historia miasta. — Potencjał tkwiący w dzielnicach miasta.	— Brak planów zagospodarowania gminy, brak planów miejscowych. — Brak planów zagospodarowania wydłuża procedury otrzymywania pozwolenia na budowę. — Brak odpowiedniej infrastruktury – słabo uzbrojone tereny, brak mediów, brak kanalizacji konieczność budowy niewygodnych szamb. — Brak jednolitej, zaplanowanej infrastruktury na terenie miasta i dzielnic. — Brak dostępności lub konflikty w dojazdach do działek. — Słaba promocja gminy w otoczeniu. — Dla osób z zewnątrz – brak zachowania więzi rodzinnych (zaburzenie śląskiej tradycji i wielopokoleniowości). — Brak jednego wspólnego elementu, symbolu miasta, elementu identyfikującego wszystkie dzielnice. — Rozdrabnianie się na mniej ważne elementy marki; marka powinna być jedna i dotyczyć konkretnie centrum, a nie podzielona na kilka elementów i dotyczyć dzielnic. — Mała rozpoznawalność miasta w regionie. — Brak koncepcji na promocję miasta. — Brak pomysłów na jedną markę. — Brak umiejętności promowania marki. — Brak spójności centrum z dzielnicami. Zbyt duża różnorodność gminy. — Dążenie poszczególnych dzielnic do autonomii. — Brak poczucia więzi społecznej mieszkańców gminy.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Wyniki analizy SWOT w obszarze otoczenia zewnętrznego:

Dopełnienie zarysowanego wyżej obrazu domen strategicznych wraz z ich zasobami, zarówno po stronie atutów jak i słabości, stanowią informacje odnoszące się do otoczenia Miasta Orzesze. Przedstawienie kluczowych szans (okazji) i zagrożeń, jakie mogą wpływać na rozwój miasta, jest uzupełnieniem analizy SWOT, której pierwszy element (zasobów) dookreślono w ramach opisów domen.

Szanse:

- dostępność funduszy Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, w tym na rozwój infrastruktury komunalnej;
- możliwość realizacji inwestycji w partnerstwie publiczno-prywatnym;
- wzrost zamożności społeczeństwa;
- moda na mieszkanie poza dużym miastem (trend suburbanizacyjny) oraz duże zainteresowanie zakupem działek budowlanych i zamieszkaniem na terenie gminy Orzesze;
- rozwój branży deweloperskiej;
- idea partycypacji społecznej w rozwoju lokalnym;
- wzrost aktywności obywatelskiej społeczeństwa;
- rozwój nowych sposobów komunikacji (np. facebook, twitter, telewizja internetowa);
- moda na zróżnicowany wypoczynek i aktywne spędzanie wolnego czasu;
- wzrost powszechności idei uczenia się przez całe życie;
- wzrost świadomości społecznej, dotyczącej zrównoważonego rozwoju (gospodarka – ochrona środowiska);
- upowszechnienie edukacji przyrodniczej i wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- rozwój infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska (oczyszczalnie ścieków, sieci kanalizacji, ujęcia wody dobrej jakości, gospodarka odpadami);
- nowa ustawa o gospodarce odpadami – monopolizacja odbioru śmieci, zmiany opłat;
- rozwój układu drogowego w województwie śląskim;

Zagrożenia:

- wpływ globalnego kryzysu gospodarczego na kondycję przedsiębiorstw;
- konkurencja gmin sąsiednich (Czerwionka-Leszczyny, Ruda Śląska) w walce o inwestorów;
- niska świadomość społeczna nt. współczesnego przemysłu (stereotyp „dymiących kominów”);
- nieufność społeczna w stosunku do inwestycji realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- duży wpływ organizacji ekologicznych na przedsięwzięcia inwestycyjne i rozwój gospodarczy;
- niespójność przepisów prawnych w aspekcie prowadzenia działalności gospodarczej;
- wyższe wymogi środowiskowe w stosunku do inwestycji realizowanych w województwie śląskim;
- ograniczenia ekologiczne narzucane przez Unię Europejską (np. tereny Natura 2000);
- niepewność zmian w polityce wydatkowania środków unijnych (nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2014-2020).

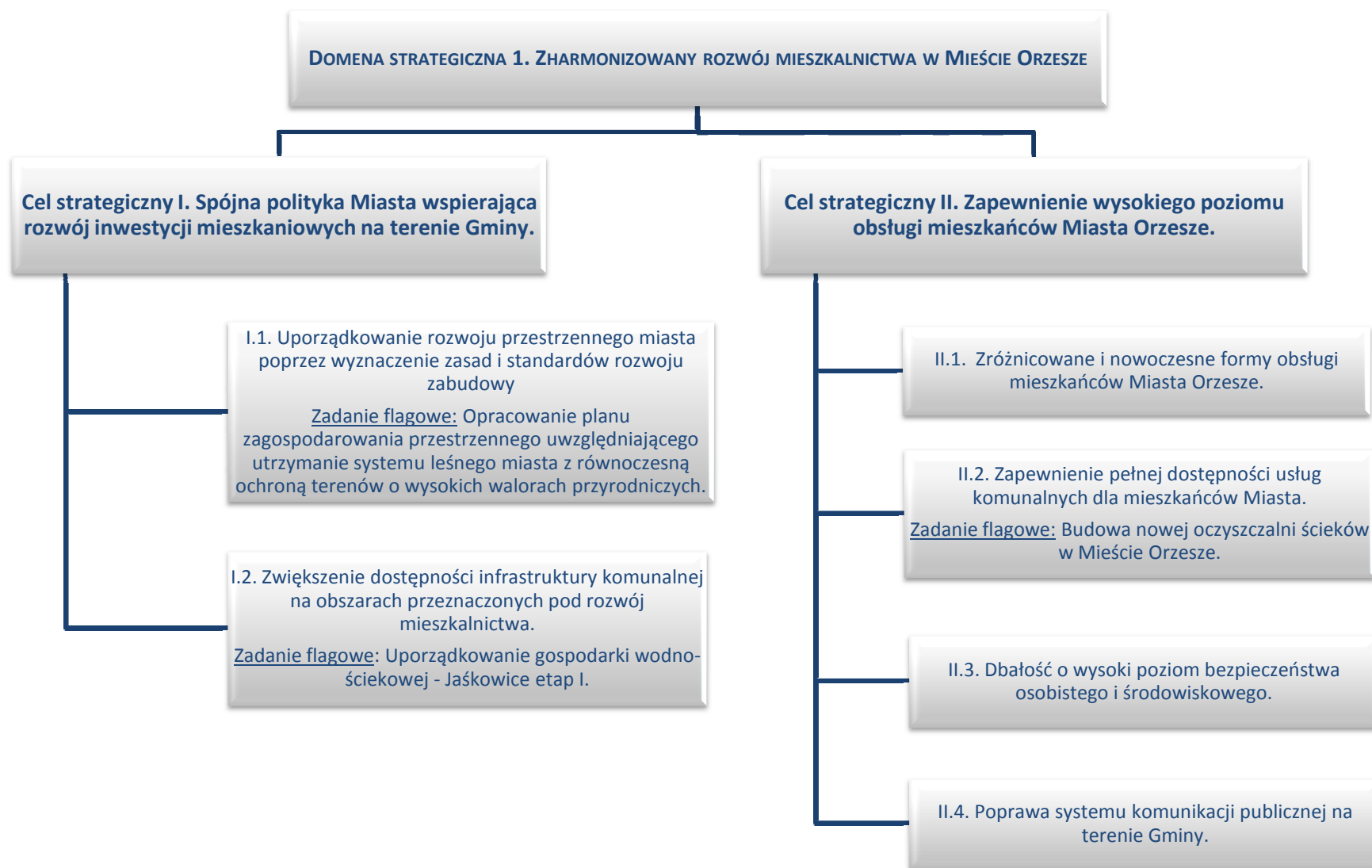
■ Część IV. Plany działań

W tej części dokumentu przedstawiono plany działań dla czterech przedstawionych wyżej domen strategicznych. Plan działania dla każdej z domen obejmuje trzy zasadnicze poziomy:

- poziom **celów strategicznych** (odpowiadających na pytanie: po co to robimy?);
- poziom **celów operacyjnych** (odpowiadających na pytanie: jak to robimy?);
- poziom **zadań flagowych**, a zatem tych przedsięwzięć, które w największym stopniu mogą wpłynąć na osiągnięcie założonych celów, a zatem wywołają (w sposób bezpośredni lub pośredni) realne zmiany warunkujące lokalny rozwój.

IV. 1. Plan działań dla Domeny 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny I. SPÓJNA POLITYKA MIASTA WSPIERAJĄCA ROZWÓJ INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH NA TERENIE GMINY

Podjęcie strategicznego wyzwania, jakim jest realizacja założeń domeny 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze, wymaga między innymi koncentracji działań w obszarze pozyskiwania i rozwoju inwestycji mieszkaniowych na terenie miasta. Ze względu na zidentyfikowane i przeanalizowane potrzeby w tym aspekcie oraz z uwagi na zakres działań, jakie samorząd lokalny może podejmować bądź inicjować, rysują się dwa podstawowe kierunki, w ramach których należy podejmować konkretne inicjatywy. Po pierwsze należy określić zasady i standardy rozwoju zabudowy mieszkaniowej w Orzeszu, co pozwoli w efekcie na uporządkowanie rozwoju przestrzeni miasta. Po drugie należy podejmować działania tzw. wyprzedzające, w zakresie zwiększania dostępności infrastruktury komunalnej na terenach przeznaczonych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Obrazowo można cel strategiczny I przedstawić jako zakres działań, niezbędnych do podjęcia, w celu osiedlenia się mieszkańca w Mieście Orzesze czyli do momentu wybudowania domu.

Cele operacyjne:

- I. 1. Uporządkowanie rozwoju przestrzennego miasta, poprzez wyznaczenie zasad i standardów rozwoju zabudowy.

Zadanie flagowe: Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającego utrzymanie systemu leśnego miasta, z równoczesną ochroną terenów o wysokich walorach przyrodniczych.

- I. 2. Zwiększenie dostępności infrastruktury komunalnej na obszarach przeznaczonych pod rozwój mieszkalnictwa.

Zadanie flagowe: Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – Jaśkowice etap I.

Cel strategiczny II. ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW MIASTA ORZESZE

Cel strategiczny II koncentruje się wokół czterech podstawowych grup działań, jakie pozwalają mieszkańcom w pełni i komfortowo korzystać z oferty usług świadczonych przez Miasto Orzesze. Pierwszą grupą są usługi o charakterze informacyjnym, zapewniające powszechność oraz różnorodność kanałów docierania do mieszkańców. Działania, jakie mogą być tutaj podejmowane, odnoszą się zarówno do upowszechniania m.in. narzędzi internetowych, jako skutecznego i powszechnego nośnika przekazu informacji, jak również podejmują zadania stałego podnoszenia poziomu świadczonych usług. Grupa druga to usługi komunalne i działania podejmowane w celu zapewniania powszechnej dostępności do tych usług, jak i stałe podnoszenie ich jakości. Grupa trzecia to dbałość o wysoki poziom bezpieczeństwa osobistego i środowiskowego. Zachowanie bezpieczeństwa jest bowiem jednym z podstawowych wyznaczników miejsca przyjaznego do zamieszkania. Grupa czwarta związana jest z poprawą systemu komunikacji publicznej na terenie miasta.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cele operacyjne:

- II. 1. Zróżnicowane i nowoczesne formy obsługi mieszkańców.
- II. 2. Zapewnienie pełnej dostępności usług komunalnych dla mieszkańców.

Zadanie flagowe: Budowa nowej oczyszczalni ścieków w Mieście Orzesze.

- II. 3. Dbłość o wysoki poziom bezpieczeństwa osobistego i środowiskowego.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającego utrzymanie systemu leśnego miasta, z równoczesną ochroną terenów o wysokich walorach przyrodniczych
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Obserwowalny jest konflikt pomiędzy rozwijającym się mieszkalnictwem a ochroną terenów o wysokich walorach przyrodniczych. Inwestor indywidualny, realizujący budowę domu, nie ma obowiązku opracowania raportu oddziaływania nowej inwestycji na środowisko. Obowiązek ten jest egzekwowany tylko w stosunku do inwestorów, którzy zamierzają zagospodarować teren o powierzchni powyżej 2 ha. Obserwuje się nasilającą się ingerencję budownictwa jednorodzinnego w tereny do tej pory zielone np. obniżenia dolinne, korytarze zwierząt kopytnych itp., co w efekcie grozi degradacją tych terenów, równocześnie stanowiących bezsprzeczny walor przyrodniczo-krajobrazowy dla budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Wprowadzenie ładu urbanistycznego w harmonii z bezpośrednim otoczeniem. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego w trybie pilnym, jest szczególnie potrzebne dla dzielnic o przewadze terenów leśnych i obniżeń dolinnych. Zadanie realizuje cel uporządkowania rozwoju przestrzennego miasta, poprzez wyznaczenie zasad i standardów rozwoju zabudowy. Zadanie jest zgodne z obowiązującymi tendencjami rozwoju Miasta Orzesze – rozwój budownictwa mieszkaniowego przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych („Orzesze – Zielone Serce Śląska”).
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Potencjalni inwestorzy mieszkalnictwa jednorodzinnego oraz dotychczasowi mieszkańcy.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Od 2012
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	Etap I – opracowanie zakresu zamówienia. Etap II – przygotowanie i przeprowadzenie postępowania w celu wyłonienia wykonawcy zlecenia. Etap III – realizacja i odbiór zlecenia.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: opracowany plan zagospodarowania przestrzennego zgodnie ze specyfikacją zamówienia. Rezultat: podniesienie atrakcyjności terenów, poprzez utrzymanie dotychczasowych krajobrazów leśnych oraz zachowanie równowagi ekosystemu.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu, Wydział Geodezji, Budownictwa i Gospodarki Nieruchomościami.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	180 000 zł – budżet gminy.

Opracowanie:

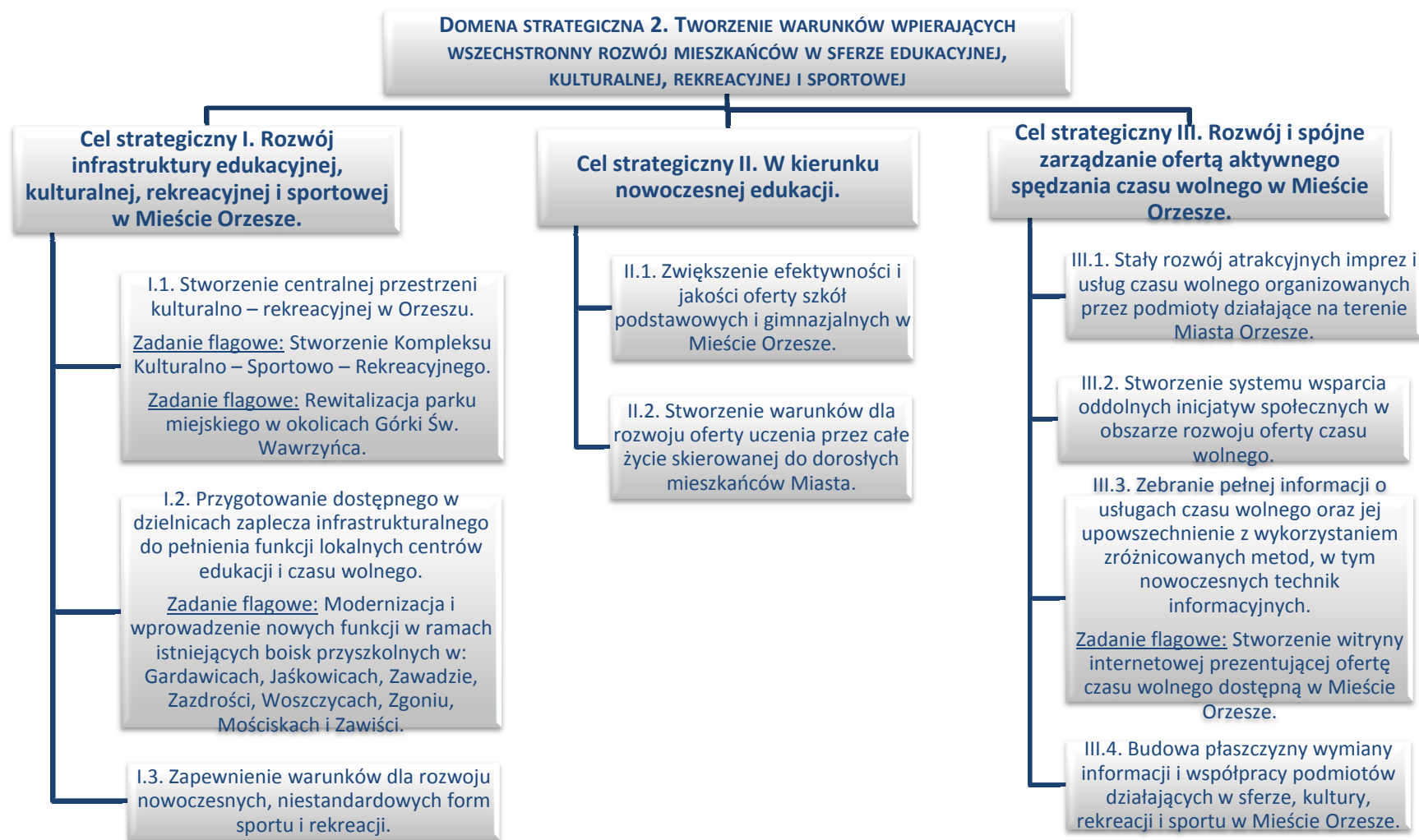
Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Budowa nowej oczyszczalni ścieków w Mieście Orzesze
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Brak zabezpieczenia dla prawidłowego odbioru ścieków z powierzchni całej gminy tj. zarówno dla użytkowników kanalizacji sanitarnej, jak i ścieków dowożonych beczkowozami.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Z uwagi na zły stan techniczny istniejących oczyszczalni ścieków, budowa nowej jest niezbędna. Ponadto obserwując stały wzrost liczby mieszkańców oraz analizując plany rozwojowe miasta zmierzające m.in. w stronę rozwoju mieszkalnictwa, w sposób bezpośredni można przewidzieć, iż stale będzie następował wzrost poziomu ścieków komunalnych, tym samym niezbędne jest zapewnienie przez miasto ich prawidłowego odbioru i utylizacji.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy miasta.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2014-2018
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	Etap I – wytypowanie lokalizacji inwestycji. Etap II – wykonanie studium realizacji. Etap III – wykonanie projektu. Etap IV – zaplanowanie finansowania. Etap V – realizacja. Etap VI – przekazanie obiektu w zarząd Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: nowa oczyszczalnia ścieków o szacowanej wydajności 3000 m³ na dobę. Rezultat: zabezpieczenie w skali gmin prawidłowej gospodarki ściekowej.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	12 000 000-15 000 000 zł; finansowanie z budżetu gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, fundusze UE.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – Jaśkowice etap I
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Brak kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Jaśkowice.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Celem zadania jest poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury komunalnej na obszarach przeznaczonych pod rozwój mieszkalnictwa. Ponadto celem realizacji zadania jest również dbałość o zachowanie środowiska naturalnego w dobrej kondycji, jak również podniesienie atrakcyjności mieszkaniowej dzielnicy miasta.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy dzielnicy Jaśkowice.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Przystąpienie do realizacji zadania w roku 2018 r. (etapami, w zależności od posiadanej dokumentacji i możliwości finansowych gminy).
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	Etap I – zaplanowanie finansowania inwestycji (zabezpieczenie środków w budżecie gminy). Etap II – wykonanie studium realizacji inwestycji oraz kolejno – wykonanie projektu inwestycji. Etap III – pozyskanie funduszy na realizację inwestycji ze środków zewnętrznych. Etap IV – wykonanie zadania. Etap V – przekazanie sieci kanalizacyjnej w zarząd Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej; zawarcie umów z mieszkańcami na odbiór ścieków.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: wybudowanie i przekazanie do eksploatacji 10 km sieci kanalizacji sanitarnej. Rezultat: zabezpieczenie (w skali gmin) prawidłowej gospodarki ściekowej.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	10 000 000 zł (85% kosztu całkowitego inwestycji – pozyskanie ze źródeł zewnętrznych (fundusze UE).

- IV. 2. Plan działań dla Domeny 2. Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny I. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ, KULTURALNEJ, REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ W MIEŚCIE ORZESZE

Cel strategiczny koncentruje się na tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi atrakcyjnej, skierowanej do mieszkańców Miasta Orzesze oferty czasu wolnego w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz sportowej. Warunki te, rozumiane jako dostęp do dobrej jakości zaplecza infrastrukturalnego, należy postrzegać jako jedną z podstawowych przesłanek, pozwalających na wypełnienie całorocznego kalendarza wydarzeń, kreujących nie tylko przestrzeń dla realizacji aspiracji mieszkańców miasta, ale również budujących wizerunek miejsca, które stanowi wygodne i interesujące miejsce do życia. W kontekście specyfiki Miasta Orzesze – miasta, które rozłożone jest na bardzo dużej powierzchni, w ramach celu akcent położony został na wykorzystanie i rozwój zarówno centralnej infrastruktury miejskiej, jak i bazy dostępnej w poszczególnych dzielnicach.

Cele operacyjne:

- I. 1. Stworzenie centralnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjnej w Orzeszu.

Zadanie flagowe: Stworzenie kompleksu kulturalno-sportowo-rekreacyjnego.

Zadanie flagowe: Rewitalizacja parku miejskiego w okolicach Górki św. Wawrzyńca.

- I. 2. Przygotowanie dostępnego w dzielnicach zaplecza infrastrukturalnego do pełnienia funkcji lokalnych centrów edukacji i czasu wolnego.

Zadanie flagowe: Modernizacja i wprowadzenie nowych funkcji w ramach istniejących boisk przyszkolnych w: Gardawicach, Jaśkowicach, Zawadzie, Zazdrości, Woszczytach, Zgoniu, Mościskach i Zawięści.

- I. 3. Zapewnienie warunków dla rozwoju nowoczesnych, niestandardowych form sportu i rekreacji.

Cel strategiczny II. W KIERUNKU NOWOCZESNEJ EDUKACJI

Wyodrębnienie obszaru edukacji w Mieście Orzesze, jako podstawy dla konstrukcji celu strategicznego, stanowi naturalną konsekwencję roli, jaką dziedzina oświaty odgrywa w zarządzaniu miastem. Biorąc pod uwagę wspomnianą już specyfikę przestrzenną miasta, której atutem, ale i wyzwaniem, jest wysoka dostępność infrastruktury szkolnej w poszczególnych dzielnicach, istotne jest podjęcie działań na rzecz diagnozy i wzmocnienia efektywności (m.in. poprzez procesy specjalizacyjne) oraz jakości oferty szkół podstawowych i gimnazjalnych funkcjonujących w gminie. Równocześnie nie należy zapominać o głównej aspiracji miasta, w ramach której uwypuklone zostały kwestie nowoczesności oraz atrakcyjnego miejsca zamieszkania. Zagadnienia te, uwzględnione zostały w ramach niniejszego celu strategicznego, poprzez włączenie w jego zakres idei uczenia się przez całe życie, ukierunkowanej na wsparcie dorosłych w rozwój swoich kompetencji, zarówno w ujęciu zawodowym, jak i hobbystycznym.

Cele operacyjne:

- II. 1. Zwiększenie efektywności i jakości oferty szkół podstawowych i gimnazjalnych.
- II. 2. Stworzenie warunków dla rozwoju oferty uczenia przez całe życie, skierowanej do dorosłych mieszkańców miasta.

Cel strategiczny III. ROZWÓJ I SPÓJNE ZARZĄDZANIE OFERTĄ AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO W MIEŚCIE ORZESZE

Cel strategiczny ogniskuje się wokół trzech głównych aspektów, związanych z kreowaniem atrakcyjnej oferty czasu wolnego. Pierwszym z nich jest potrzeba stałego doskonalenia różnego rodzaju produktów czasu wolnego, oferowanych przez funkcjonujące na terenie miasta instytucje, tak sfery publicznej, jak i społecznej, w kierunku budowy spójnej, cieszącej się popularnością oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej. Drugi, ujęty w ramach celu strategicznego aspekt, wpisuje się w ideę społeczeństwa obywatelskiego i zakłada stworzenie przestrzeni oraz mechanizmów na rzecz rozwoju oddolnych (np. sąsiedzkich) inicjatyw, w obszarze usług czasu wolnego. Podczas gdy aspekt trzeci koncentruje się wokół zagadnień profesjonalizacji tej sfery usług. Fachowość rozumianej jako dostarczanie skutecznej, pełnej informacji oraz zapewnienie platformy współpracy i koordynacji wszelkich działań, podejmowanych w obszarze oferty czasu wolnego w Mieście Orzesze.

Cele operacyjne:

- III. 1. Stały rozwój atrakcyjnych imprez i usług czasu wolnego organizowanych przez podmioty działające na terenie Miasta Orzesze.
- III. 2. Stworzenie systemu wsparcia oddolnych inicjatyw społecznych w obszarze rozwoju oferty czasu wolnego.
- III. 3. Zebranie pełnej informacji o usługach czasu wolnego oraz jej upowszechnienie z wykorzystaniem zróżnicowanych metod, w tym nowoczesnych technik informacyjnych.

Zadanie flagowe: Stworzenie witryny internetowej, prezentującej ofertę czasu wolnego dostępną w mieście.

- III. 4. Budowa płaszczyzny wymiany informacji i współpracy podmiotów działających w sferze kultury, rekreacji i sportu.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Stworzenie kompleksu kulturalno-sportowo-rekreacyjnego w Orzeszu
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 2. Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Na terenie miasta istnieje potrzeba stworzenia centralnej przestrzeni, umożliwiającej rozwój usług czasu wolnego, skierowanej do mieszkańców. Obecnie istniejąca infrastruktura jest w tym zakresie zdecydowanie niewystarczająca. Ponadto: — brakuje centrum (obiektu) do zintegrowania całej społeczności lokalnej; — brakuje miejsca, w którym możliwe jest uzyskanie informacji o działalności kulturalno-sportowej, o tym co aktualnie dzieje się w Orzeszu,; — brak nowoczesnej biblioteki; — brak obiektu, w którym można by korzystać z różnych nowoczesnych form sportu i gdzie mogłyby odbywać się imprezy sportowe i kulturalne.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Podstawowym celem jest upowszechnianie kultury, dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny i zdrowie mieszkańców gminy poprzez wychowanie fizyczne, sport i rekreację. Realizacja zadania zaspokoi społeczne potrzeby i przyczyni się do integracji społecznej oraz poprawy jakości życia mieszkańców, a także atrakcyjności miejscowości – pozytywnie wpłynie na podwyższenie standardu życia mieszkańców miasta i okolic. Co więcej, pozwoli także na rozwój stosunków społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem stosunków między dzielnicami), wzmocnienie tożsamości regionalno-kulturowej społeczności miasta i umożliwi jej adekwatny do potrzeb rozwój. Realizacja przedsięwzięcia będzie także pozytywnie oddziaływać na wyrównywanie szans dla osób niepełnosprawnych – infrastruktura będzie przystosowana tak, aby mogły z niej również korzystać osoby chore.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Miasta Orzesze i okolicznych miejscowości.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2012-2017
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	— Pozyskanie środków finansowych na realizację zadania (wprowadzenie zadania do budżetu gminy). — Przygotowanie i zatwierdzenie szczegółowej koncepcji projektu, przygotowanie dokumentacji projektowej. — Uruchomienie procedury i wybór wykonawcy realizującego zadanie. — Utworzenie jednostki realizującej zadanie w zakresie sportu, rekreacji, kultury (przeniesienie lub połączenie z istniejącymi jednostkami kultury – MOK, MBP).
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: powstanie kompleksu skupiającego funkcje sportowe, rekreacyjne, kulturalne i informacyjne. Rezultat: kompleks wzbudzi zainteresowanie mieszkańców działalnością sportową i kulturalną; zapewni im miłe i twórcze spędzanie wolnego czasu.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Wskaźniki rezultatu: liczba osób korzystających rocznie z dostępnej infrastruktury; liczba organizowanych wydarzeń/imprez sportowo-kulturalnych; liczba dostępnych w ramach centrum stałych lub cyklicznych usług sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych.

9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):

Urząd Miejski w Orzeszu, partnerstwo publiczno-prywatne

10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:

10 000 000 zł

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Rewitalizacja parku miejskiego w okolicach Górki św. Wawrzyńca
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 2: Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Na terenie Miasta Orzesze brakuje miejsca o charakterze rekreacyjnym, w pełni dostępnym, w którym można spędzić popołudnie z rodziną lub znajomymi. Niewykorzystane pozostają w tym zakresie również walory jednego z ciekawszych rekreacyjnie miejsc w Orzeszu – Górki św. Wawrzyńca.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Celem zadania jest stworzenie w Orzeszu przestrzeni charakterystycznej dla nowoczesnych miast – terenu typowo rekreacyjnego, bezpiecznego, publicznie dostępnego miejsca spacerowego, gdzie można po prostu posiedzieć na ławce, spotkać znajomych, zrelaksować się na świeżym powietrzu, mając jednocześnie dostęp do drobnej infrastruktury towarzyszącej, takiej jak miejsce do zabaw dla dzieci, miejsca piknikowe, punkty handlowo-usługowe (budki z lodami, wata cukrową, napojami, itp.).
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Miasta Orzesze i okolicznych miejscowości.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2015-2020
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	— Zabezpieczenie środków w budżecie gminy, pozyskanie finansów z zewnątrz. — Przygotowanie terenu w ścisłym centrum Orzesza (Górka św. Wawrzyńca) pod realizację zamierzonego zadania. — Wybór wykonawcy zadania. — Realizacja prac związanych z budową parku miejskiego. — Oddanie i dopuszczenie obiektu do użytku oraz przekazanie obiektu w zarząd Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: zrewitalizowany, funkcjonalny, publicznie dostępny park miejski w centrum Orzesza. Wskaźniki rezultatu: liczba osób korzystających rocznie z dostępnej infrastruktury, liczba dostępnych na terenie parku możliwości spędzania wolnego czasu.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	1 000 000 zł

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Modernizacja i wprowadzenie nowych funkcji w ramach istniejących boisk przyszkolnych w: Gardawicach, Jaśkowicach, Zawadzie, Zazdrości, Woszczycach, Zgoniu, Mościskach i Zawięci
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 2: Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Infrastruktura sportowo-rekreacyjna dostępna na terenie poszczególnych dzielnic miasta opiera się przede wszystkim na zapleczu placówek edukacyjnych. Funkcjonujące boiska przyszkolne wymagają jednak modernizacji i remontów oraz, myśląc o otwarciu ich dla wszystkich mieszkańców dzielnicy, również wprowadzenia nowych funkcji, wykraczających poza dyscyplinę piłki nożnej czy koszykówki.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Mieszkańcy, a przede wszystkim młodzież zamieszkująca dzielnice Orzesza, nie posiadają dostępu do nowoczesnych obiektów sportowych, na których mogą rozwijać swoje zainteresowania sportowe. Celem zadania jest zatem stworzenie, bazując na istniejącej infrastrukturze, nowoczesnych przyszkolnych boisk wielofunkcyjnych ze sztuczną nawierzchnią poliuretanową, które będą mogły być miejscem aktywnego spędzania czasu wolnego w bezpiecznym miejscu.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Miasta Orzesze.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Sukcesywnie od 2013.
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	Czynności powtarzane dla każdego boiska: — zabezpieczenie środków w budżecie gminy lub pozyskanie ich z zewnątrz, — opracowanie dokumentacji projektowej, — wybór wykonawcy zadania, — prace modernizacyjne, — dopuszczenie obiektu do użytku i oddanie boiska w zarząd właściwej dyrekcji szkoły.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: zmodernizowane, wielofunkcyjne boiska sportowe łatwo dostępne (bliskość) dla mieszkańców poszczególnych dzielnic Orzesza. Rezultat: stworzenie alternatywnej, bezpiecznej i atrakcyjnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców dzielnic, w szczególności młodzieży. Wskaźniki rezultatu: liczba osób korzystających rocznie z dostępnej infrastruktury, liczba lokalnych imprez/zawodów/wydarzeń realizowanych z jej wykorzystaniem.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu, Miejski Zespół Oświaty, dyrektorzy szkół.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	Koszt jednego boiska: 500 000 zł

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Stworzenie witryny internetowej, prezentującej ofertę czasu wolnego dostępną w Mieście Orzesze
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 2: Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Różnorodność podmiotów działających na terenie Miasta Orzesze w obszarze kultury, rekreacji i sportu, ze względu na wskazywany problem związany z wymianą informacji i koordynacją ich działań powoduje, iż szeroka pula usług czasu wolnego skierowanych do mieszkańców miasta nie jest wystarczająco rozpropagowana. Mieszkańcy często nie wiedzą o możliwościach aktywnego spędzania czasu wolnego, jakie dostępne są na terenie ich gminy. Wiąże się to z brakiem kompleksowej, zgromadzonej i dostępnej w jednym miejscu informacji na temat całego spektrum dostępnych możliwości.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Celem zadania jest wykorzystanie istniejącego potencjału instytucjonalnego i zapewnienie mieszkańcom możliwie optymalnych warunków do realizacji własnych aspiracji w obszarze kultury, rekreacji i sportu. Stworzenie witryny internetowej upowszechniającej pełną informację nt. dostępnej w mieście oferty spędzania czasu wolnego. Zapewnienie łatwego dostępu do informacji, jest podstawowym warunkiem realizacji tych zamierzeń.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Miasta Orzesze.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2012
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	Etap I – Stworzenie koncepcji merytorycznej portalu (witryny) oraz sposobu zarządzania nim. Etap II – Przygotowanie informatycznej strony oraz funkcjonujących w jej ramach mechanizmów (np. baza, wyszukiwarka, kalendarz). Etap III – Upowszechnienie informacji o powstałej witrynie wśród podmiotów działających w obszarze oferty czasu wolnego w Mieście Orzesze i zebranie informacji nt. oferowanych przez nie usług. Etap IV – Uruchomienie witryny internetowej. Etap V – Promocja adresu WWW witryny wśród mieszkańców miasta. Etap VI – Zarządzanie i aktualizacja informacji dostępnych w witrynie.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: witryna internetowa zbierająca i upowszechniająca kompleksową informację nt. oferty czasu wolnego. Rezultat: wysoka dostępność pełnej informacji w ww. zakresie. Wskaźniki rezultatu: liczba osób korzystających z witryny (liczba odwiedzin strony).
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	5000 zł

- IV. 3. Plan działań dla Domeny 3. Bezpieczne środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny I. ZBUDOWANIE SYSTEMU WSPARCIA LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW

Cel strategiczny zakłada zapewnienie na terenie Miasta Orzesze dobrego klimatu dla rozwoju mikro, małej i średniej przedsiębiorczości, pozwalającego na wzmocnienie potencjału i konkurencyjności sektora lokalnych przedsiębiorców funkcjonujących na terenie miasta, jak również przyczyniającego się do powstawania nowych rodzajów działalności. Tworzony system wsparcia obejmuje przede wszystkim atrakcyjną dla przedsiębiorców politykę podatkową oraz kompleksową i użyteczną politykę informacyjną, świadczoną z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i w oparciu o wysokie standardy oraz profesjonalną obsługę gospodarczą w Urzędzie Miejskim w Orzeszu. Szczęólnego znaczenia w ramach tego celu nabiera także dążenie władz samorządowych do zwiększenia rzeczywistego wpływu przedsiębiorców w kreowanie polityki gospodarczej w mieście, które wyraża się między innymi w utworzeniu stałej płaszczyzny współpracy i kontaktów w postaci forum przedsiębiorców.

Cele operacyjne:

- I. 1. Wdrożenie systemu zachęt finansowych dla lokowania przedsięwzięć gospodarczych w wyznaczonych obszarach miasta.
Zadanie flagowe: Przygotowanie i wprowadzenie ulg podatkowych dla przedsiębiorców.
Zadanie flagowe: Budowa targowiska miejskiego.
- I.2. Podniesienie standardów w zakresie informacji i obsługi klientów gospodarczych.
- I.3. Budowanie platformy współpracy i kooperacji pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami a samorządem lokalnym.

Cel strategiczny II. POZYSKIWANIE INWESTORÓW DLA ZAPLANOWANYCH I PRZYGOTOWANYCH TERENÓW INWESTYCYJNYCH

Cel strategiczny koncentruje się na zapewnieniu warunków, sprzyjających lokowaniu się nowych inwestorów gospodarczych. Warunki te zapewnione będą przez trzy główne elementy. Po pierwsze – dostępne, wydzielone i ujęte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego tereny inwestycyjne, przeznaczone na utworzenie zwartej strefy aktywności gospodarczej. Po drugie – atrakcyjna lokalizacja terenów inwestycyjnych przy ważnych ciągach komunikacyjnych w mieście. I po trzecie – doprowadzenie do tych terenów infrastruktury technicznej, niezbędnej do funkcjonowania zakładów gospodarczych. Pozyskanie nowych inwestorów, wykorzystujących do swojej działalności lokalne zasoby pracy, pozwoli na zmniejszenie poziomu bezrobocia w mieście i zwiększy możliwości inwestycyjne samorządu.

Cele operacyjne:

- II.1. Tworzenie rozwiązań formalno-prawnych ułatwiających lokowanie inwestorów zewnętrznych na terenie miasta.
Zadanie flagowe: Przygotowanie dla całego miasta miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z wyznaczeniem obszarów intensyfikacji działalności gospodarczej.
- II.2. Współpraca z prywatnymi właścicielami terenów wskazanych jako obszary strefy aktywności gospodarczej.
- II.3. Rozwój infrastruktury technicznej w kierunku terenów inwestycyjnych wyznaczonych w obszarze miasta.
Zadanie flagowe: Stworzenie infrastruktury dla strefy przemysłowej w Gardawicach i Woszczycach.

Cel strategiczny III. PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I KREOWANIE POSTAW PROPRZEDSIĘBIORCZYCH

Ważnym impulsem, służącym pobudzaniu lokalnej gospodarki, mają stać się kompleksowe działania w zakresie promowania przedsiębiorczości, wykorzystujące nowoczesne narzędzia i kanały promocji. Tworzona strategia promocji gospodarczej Miasta Orzesze koncentrować się będzie zarówno na upowszechnianiu atutów miasta, jako miejsca do lokowania działalności gospodarczej, ale także promować będzie przedstawicieli lokalnego sektora przedsiębiorców. Cel strategiczny zakłada także skupienie uwagi na promowaniu postaw proprzedsiębiorczych wśród młodzieży, także poprzez budowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy.

Cele operacyjne:

- III.1. Budowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy.
- III.2. Promocja gospodarcza Miasta Orzesze.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Przygotowanie i wprowadzenie ulg podatkowych dla przedsiębiorców
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 3: Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza, zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Na terenie Miasta Orzesze nie funkcjonuje żaden system zachęt dla przedsiębiorców do rozwijania działalności na jego terenie. Choć poziom lokalnej przedsiębiorczości systematycznie wzrasta, jednakże nieco wolniej niż w całym powiecie i województwie. W ciągu ostatnich 10 lat nastąpił wzrost wartości wskaźnika: liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 wzrosła z 66 na 69), dlatego nie jest on znaczący i utrzymuje się na podobnym poziomie. Ponadto dążeniem władz samorządowych jest wyraźne zdynamizowanie sektora gospodarczego, poprzez pozyskanie nowych inwestorów na wyznaczone tereny strefy aktywności inwestycyjnej. Brak sprzyjającej polityki podatkowej dla potencjalnych przedsiębiorców będzie obniżało znacząco atrakcyjność oferowanych terenów.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Do głównych celów zadania należy przede wszystkim pozyskanie nowych przedsiębiorców lokujących swoje działalności na terenie miasta oraz zachęcenie funkcjonujących już przedsiębiorstw do rozwijania swoich działalności. W odniesieniu do długofalowych efektów, wprowadzenie przyjaznej polityki podatkowej dla podmiotów gospodarczych przyczyni się do rozwoju sektora MŚP (nowe firmy), które uzyskają wyższy poziom konkurencyjności i będą skłonne do zatrudniania nowych pracowników, co przełoży się w sposób pozytywny na lokalne wskaźniki dotyczące bezrobocia. Ponadto projekt przyniesie także długotrwałe korzyści w odniesieniu do finansów publicznych miasta i zwiększonych wpływów z tytułu podatków po okresie zwolnienia z nich.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Przedsiębiorcy prowadzący działalności gospodarcze na terenie Miasta Orzesze.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Począwszy od 2012 roku – wprowadzanie mechanizmu zwolnień w podatkach.
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	– Opracowanie zasad udzielania zwolnień i ulg w podatkach dla przedsiębiorców. – Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w sprawie zasad przydzielania ulg podatkowych dla przedsiębiorców. – Przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej, służącej rozpowszechnieniu informacji o ulgach podatkowych dla potencjalnych przedsiębiorców.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Wskaźniki produktów i rezultatów (w skali roku): – opracowany i wdrożony system ulg podatkowych dla przedsiębiorców; – liczba przedsiębiorców korzystających z ulg podatkowych; – liczba utworzonych miejsc pracy w przedsiębiorstwach korzystających z ulg w podatkach; – liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych; – wzrost dochodów własnych gminy z tytułu podatków (po kilkuletnim okresie zwolnienia);
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Rada Miejska w Orzeszu jako organ podejmujący uchwały oraz Urząd Miejski w Orzeszu jako ich wykonawca.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	Zadanie wykonane w ramach obowiązków służbowych pracowników Urzędu Miasta w Orzeszu.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Przygotowanie dla całego miasta miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z wyznaczeniem obszarów intensyfikacji działalności gospodarczej
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 3. Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza, zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Występuje potrzeba doprecyzowania w obszarze miasta różnych funkcji – gospodarczych, mieszkaniowych i innych. Brak jasnych kryteriów zagospodarowania przestrzeni miejskiej wyraźnie opóźnia procesy inwestycyjne.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Z uwagi na znaczenie funkcji gospodarczych dla rozwoju miasta (w tym m.in. wybór strategicznego kierunku rozwoju miasta – postawienie na rozwój przedsiębiorczości czy np. generowanie przychodów do budżetu miasta z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej) kierunek, aby wyposażyć potencjalne tereny inwestycyjne w plany miejscowe, jest zadaniem bardzo ważnym. Realizacja tego zadania przyczynia się do tworzenia rozwiązań formalno-prawnych, ułatwiających lokowanie inwestorów zewnętrznych.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Potencjalni inwestorzy.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2012-2015
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	Etap I – opracowanie zakresu zamówienia. Etap II – przygotowanie i przeprowadzenie postępowania związanego z wyłonieniem wykonawcy zlecenia. Etap III – realizacja i odbiór zlecenia.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: opracowane plany zagospodarowania przestrzennego zgodnie ze specyfikacją zamówienia. Rezultat: podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych, poprzez wprowadzenie ułatwień formalno-prawnych w procesie inwestycyjnym.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu: Wydział Geodezji, Budownictwa i Gospodarki Nieruchomościami.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	180 000 zł – budżet gminy.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Budowa targowiska miejskiego
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza, zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Obecnie targowisko umiejscowione jest na terenie, który nie jest własnością gminy. Sytuacja ta powoduje duże ograniczenia dla inwestycji w infrastrukturę handlową. Tym samym miasto nie może zapewnić lokalnym przedsiębiorcom dobrych warunków do prowadzenia handlu. Ponadto przez teren targowiska przebiega droga, co powoduje, że korzystanie z tego miejsca wiąże się z niebezpieczeństwem wystąpienia wypadków drogowych, które zdarzają się dość często.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Zmiana obecnej lokalizacji targowiska miejskiego i budowa przestrzeni handlowej na terenach należących do miasta przede wszystkim zwiększy bezpieczeństwo osób korzystających z targowiska. Ponadto przyczyni się do zapewnienia lepszych warunków dla rozwoju drobnego handlu i usług (powiększenia arealu na prowadzenie sprzedaży na targowisku miejskim), co w konsekwencji przyczyni się do pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości na terenie Miasta Orzesze. Do korzystnych efektów zrealizowania projektu zaliczyć będzie można oszczędności dla gminy z tytułu opłaty wnoszonej za dzierżawę gruntu, na którym odbywa się targ.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Orzesza, przedsiębiorcy handlujący na targowisku miejskim.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2012-2015
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	– Wybór lokalizacji targowiska miejskiego. – Opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzeni na potrzeby utworzenia targowiska. – Wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej, a następnie wykonawcy robót. – Ustalenie zasad korzystania przez kupców lokalnych z nowej przestrzeni targowej. – Rozpowszechnienie informacji o nowej lokalizacji targowiska miejskiego.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Wskaźniki produktu i rezultatów (w skali roku): – liczba lokalnych przedsiębiorców i kupców korzystających z targowiska miejskiego; – spadek liczby kolizji drogowych i wypadków samochodowych z udziałem pieszych w mieście; – wzrost dochodów do budżetu miasta z tytułu opłaty targowej i powstałych oszczędności z tytułu opłaty za dzierżawę gruntu pod dawną lokalizację targowiska;
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Za realizację zadania odpowiedzialny będzie Urząd Miejski w Orzeszu: Wydział Inwestycji i Remontów, Referat Zamówień Publicznych i Integracji Europejskiej.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	Całkowity koszt zrealizowania projektu wyniesie 1 500 000 zł i będzie on finansowany z budżetu gminy oraz środków pozyskanych z zewnątrz (np. EFRR).

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Stworzenie infrastruktury dla strefy przemysłowej w Gardawicach i Woszczycach
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza, zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały wyznaczone tereny pod utworzenie strefy aktywności gospodarczej w Gardawicach i Woszczycach. Niestety tereny te będące własnością prywatnych inwestorów nie są w pełni przygotowane pod potrzeby potencjalnych inwestorów gospodarczych. Brak zapewnienia infrastruktury technicznej dla planowanej strefy przemysłowej, bardzo obniża szanse na skuteczne zagospodarowanie tych terenów.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Stworzenie infrastruktury technicznej dla wyznaczonej strefy przemysłowej znacząco poprawi atrakcyjność terenów inwestycyjnych oferowanych w skali miasta, co pozwoli na przyciągnięcie inwestorów. Pojawienie się nowych przedsiębiorstw spowoduje wiele pozytywnych korzyści w sferze gospodarczej miasta m.in.: zatrudnienie mieszkańców w nowo powstałych firmach, terytorialne skoncentrowanie działalności gospodarczych w obszarach oddzielonych od strefy mieszkaniowej i rekreacyjnej; wzrost nowych lokalnych firm świadczących usługi okołobiznesowe.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Głównymi odbiorcami projektu będą potencjalni inwestorzy oraz przedsiębiorcy lokujący się na odpowiednio przygotowanych terenach strefy przemysłowej. Natomiast z efektów projektu korzystać będą mieszkańcy miasta oraz lokalni przedsiębiorcy.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Sukcesywnie od 2012 r.
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	– Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów przeznaczonych na strefę przemysłową. – Opracowanie koncepcji uzbrojenia terenów inwestycyjnych wraz z harmonogramem i źródłami finansowania. – Budowa dróg dojazdowych do strefy przemysłowej. – Doprowadzenie infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej. – Opracowanie kompleksowej oferty terenów inwestycyjnych, przygotowanych na potrzeby inwestorów i przeprowadzenie szerokiej akcji promującej utworzoną strefę przemysłową.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Wskaźniki produktu i rezultatów (w skali roku): – długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej; – powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych; – liczba pozyskanych inwestorów lokujących działalności w strefie przemysłowej; – liczba utworzonych miejsc pracy w firmach ulokowanych w strefie; – wzrost wpływów z tytułu podatków lokalnych do budżetu Miasta Orzesze.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Za realizację zadania odpowiedzialny będzie Urząd Miejski w Orzeszu: Wydział Inwestycji i Remontów, Referat Zamówień Publicznych i Integracji Europejskiej oraz właściciele mediów, gruntów i inwestorzy.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

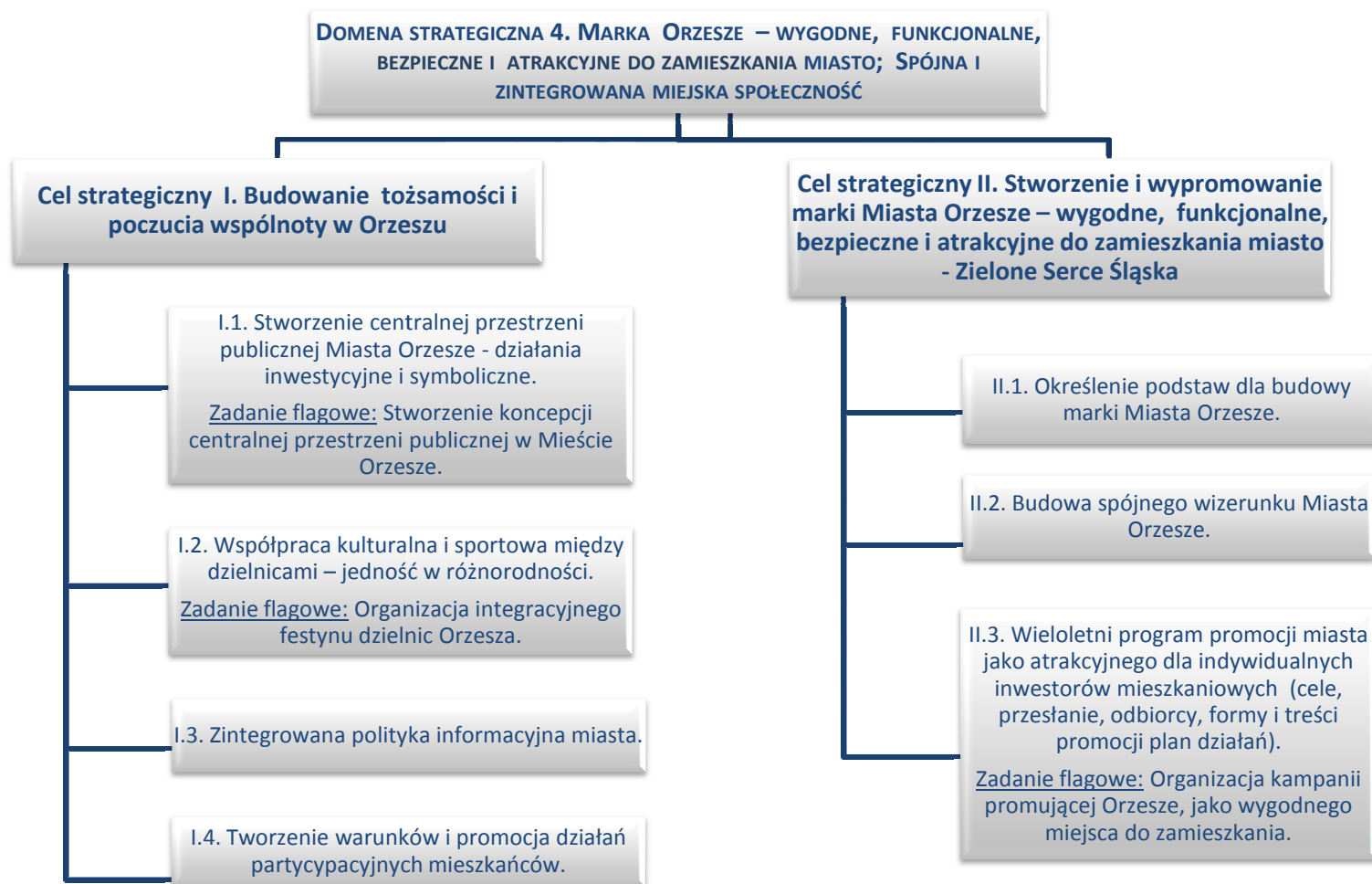

10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:

Całkowity koszt zrealizowania projektu wyniesie ok. 600 000 zł, finansowane ze środków Miasta Orzesze oraz środków pozyskanych z zewnątrz (np. EFRR, inwestorzy).

- IV. 4. Plan działań dla Domeny 4. Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny I. BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI I POCZUCIA WSPÓLNOTY W ORZESZU

Cel zakłada, że Orzesze w perspektywie kilku, kilkunastu lat stanie się zintegrowaną gminą z funkcjonalnie zaplanowanymi przestrzeniami aktywności (gospodarczej, mieszkaniowej i rekreacyjnej). Innym ważnym elementem celu staje się również centralna przestrzeń publiczna, zorganizowana wokół nowych centrotwórczych funkcji – rynek, hala widowiskowo-sportowa, park, stadion miejski. Działaniami budującym integralność i tożsamość gminy przyświeca przesłanie: „jedność w różnorodności”, gdzie docenia się wyjątkowość i odrębność każdej z dzielnic, jednocześnie poszukując wspólnych elementów. Wydarzenia i działania kulturalne, promocyjne i sportowe przebiegają według zasady prezydencji (w kolejnym okresie inna dzielnica pilotuje i realizuje kluczowe zadania kulturalne lub sportowe) oraz konkurencyjnej współpracy (święto gminy, turnieje dzielnic itp.). Kwestie związane z budowaniem tożsamości lokalnej są wspomagane przez profesjonalną informację publiczną, dzięki której mieszkańcy gminy są szybko, precyzyjnie i obszernie informowani o ważnych problemach lokalnych. W następstwie, coraz więcej decyzji jest szczegółowo konsultowanych z zainteresowanymi grupami mieszkańców i poszerza się zakres działań publicznych i społecznych realizowanych bezpośrednio przez stowarzyszenia, organizacje i nieformalne grupy sąsiedzkie.

Cele operacyjne:

- I. 1. Stworzenie centralnej przestrzeni publicznej Miasta Orzesze – działania inwestycyjne i symboliczne.
Zadanie flagowe: Stworzenie koncepcji centralnej przestrzeni publicznej w mieście.
- I. 2. Współpraca kulturalna i sportowa między dzielnicami – jedność w różnorodności.
Zadanie flagowe: Organizacja integracyjnego festynu dzielnic Orzesza.
- I. 3. Zintegrowana polityka informacyjna miasta.
- I. 4. Tworzenie warunków i promocja działań partycypacyjnych mieszkańców.

Cel strategiczny II. STWORZENIE I WYPROMOWANIE MARKI MIASTA ORZESZE – WYGODNE, FUNKCJONALNE, ATRAKCYJNE DO ZAMIESZKANIA MIASTO – „ZIELONE SERCE ŚLĄSKA”

Na zewnątrz gmina buduje markę „Zielonego Serca Śląska”. Orzesze kieruje przesłanie i treści promocji w stronę potencjalnych indywidualnych inwestorów mieszkaniowych. Cechami wyróżniającymi, na których budowana jest strategia marki, jest podkreślanie, że 50% terenów gminy stanowią lasy, że gmina posiada atrakcyjne tereny rekreacyjne, dostępność usług na wysokim poziomie oraz leży w dobrym położeniu komunikacyjnym, w obrębie konurbacji katowickiej. Na tej podstawie można budować profesjonalną promocję miasta, opracowywać i wdrażać kampanie reklamowe w Internecie oraz w postaci materiałów promocyjnych. Treści te powinny być zakomunikowane mieszkańcom i zyskać ich akceptację.

Cele operacyjne:

- II. 1. Określenie podstaw dla budowy marki Miasta Orzesze.
- II. 2. Budowa spójnego wizerunku miasta.
- II. 3. Wieloletni program promocji miasta, jako atrakcyjnego dla indywidualnych inwestorów mieszkaniowych (cele, przesłanie, odbiorcy, formy i treści promocji, plan działań).

Zadanie flagowe: Organizacja kampanii promującej Orzesze, jako wygodnego miejsca do zamieszkania.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Stworzenie koncepcji centralnej przestrzeni publicznej w Mieście Orzesze
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 4: Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Brak centrum miasta z prawdziwego zdarzenia – fizycznie oraz symbolicznie. Miasto w nomenklaturze urbanistycznej jest klasycznym „zlepnięciem” wymagającym skoordynowanych działań planistycznych w sferze infrastrukturalnej, jak i społecznej. Stąd oprócz działań inwestycyjnych, nastawionych na powstanie centralnej przestrzeni publicznej, konieczne są działania symboliczne, czyniące nowe elementy centrum miejscami żyjącymi.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Powstanie funkcjonalnej centralnej przestrzeni publicznej da impuls rozwojowy miastu w wielu aspektach – centralne miejsce publiczne nadaje miastu tożsamość, wspiera jego gospodarkę, pomaga środowisku; odbywają się tam kluczowe wydarzenia kulturalne. Według koncepcji <i>Project for Public Spaces</i> , która powinna być przewodnikiem w kreowaniu udanych przestrzeni publicznych w Orzeszu, znakomita przestrzeń publiczna powinna spełniać cztery kluczowe cechy: dostępność i łatwość połączenia, komfort i wizerunek, funkcje i działania oraz wartości społeczne.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Orzesza – obecni i potencjalni, instytucje miejskie, przyszli inwestorzy.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Faza wstępna; wybór koncepcji tworzenia udanych przestrzeni publicznych w Orzeszu – 2013. Faza planowania (ewaluacji przestrzeni publicznych, obserwacji, badań, włączenie społeczności lokalnej, prowadzenie spotkań) – 2013. Faza realizacji (działania architektoniczne, korekty społeczne) – 2014-2020.
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	– zabezpieczenie środków w budżecie gminy, – przygotowanie koncepcji i jej prezentacja (udane przestrzenie publiczne), – budowanie akceptacji społecznej i instytucjonalnej do tego przedsięwzięcia (spotkania z mieszkańcami, badania, obserwacje), – wdrażanie koncepcji z udziałem podmiotów społecznych.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: udana przestrzeń publiczna w centrum Orzesza w formule <i>Project for Public Spaces</i> . Rezultat: miasto Orzesze uzyskuje akceptowane społecznie miejsce wydarzeń kulturalnych, rozwoju gospodarczego i instytucjonalnego. Powstaje publiczna przestrzeń, nadająca na nowo tożsamość miastu.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu i mieszkańcy miasta wspomagani przez instytucję doradczą.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	100 000 zł, finansowane z budżetu gminy.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Organizacja integracyjnego festynu dzielnic Orzesza
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 4: Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Kłopoty z integralnością społeczną i tendencjami odśrodkowymi na terenie gminy, bariery i dystans między poszczególnymi dzielnicami i ich mieszkańcami.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	Przewidywane sukcesy społeczne przyniosą umiejętne połączenia pielęgnowania wyjątkowości i odmienności miejsc z wzajemnym poznawaniem się i kooperacją w działaniach kulturalnych. Gmina corocznie zorganizuje festyn integracyjny, którego celem będzie współzawodnictwo przedstawicieli różnych dzielnic Orzesza w organizowanych zawodach, takich jak: parada dzielnic, turnieje sportowe dzielnic. Nagrodą, oprócz uhonorowania pucharem burmistrza, będzie roczny okres „prezydencji” kulturalnej, podczas którego zwycięska dzielnica będzie miała możliwość przewodzenia turniejom i festynom. W efekcie następować będzie proces zbliżania się ludzi w gminie i współpracy dzielnic miasta. Coroczne festyny dzielnic to także dobra okazja do integracji nowych mieszkańców gminy i możliwość aktywizacji obywateli poprzez działania kulturalne i sportowe.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Mieszkańcy Orzesza, instytucje kulturalne i sportowe w gminie.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	2012-2020
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	– przygotowanie środków finansowych na realizację zadania; – przygotowanie ramowego programu i wybór stałego terminu; – zawiązanie współpracy w ramach poszczególnych dzielnic wśród instytucji kulturalnych i sportowych gminy i uszczegółowienie programu festynu; – delegowanie poszczególnych elementów programu na lokalne instytucje kulturalne i sportowe; – promowanie imprezy wśród mieszkańców; – zainteresowanie festynem mediów lokalnych i regionalnych; – realizacja festynu dzielnicowego; – coroczna ewaluacja programu i wprowadzanie koniecznych zmian.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: coroczny festyn integracyjny dzielnic. Rezultaty: – integracja mieszkańców dzielnic, – poznawanie się wzajemne mieszkańców dzielnic, – wzrost aktywności instytucji kulturalnych i sportowych we wszystkich dzielnicach miasta, – rozwój i profesjonalizacja instytucji kulturalnych i sportowych we wszystkich dzielnicach miasta, poprzez branie odpowiedzialności za kolejne punkty.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu, Miejski Ośrodek Kultury – w perspektywie instytucje kulturalne i sportowe w poszczególnych dzielnicach.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:

100 000 zł finansowane z budżetu gminy. W perspektywie pozyskiwanie funduszy zewnętrznych i sponsorów prywatnych.

KARTA ZADANIA FLAGOWEGO	
1. Tytuł zadania:	Organizacja kampanii promującej Orzesze, jako wygodnego miejsca do zamieszkania
2. Nazwa domeny strategicznej, której dotyczy zadanie:	Domena 4: Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność.
3. Problem, na jaki odpowiada zadanie:	Brak całościowych i systematycznych działań, służących pozyskaniu inwestorów mieszkaniowych w Orzeszu. Słaba promocja pozytywnych i unikatowych walorów Miasta Orzesze w regionie, w kontekście możliwości skoordynowanej i zaplanowanej zabudowy jednorodzinnej i rezydencjalnej.
4. Uzasadnienie zadania (cele zadania, wpływ na rozwój lokalny/regionalny):	– szeroka i skuteczna prezentacja walorów Orzesza, jako miejsca nadającego się do zamieszkania przez mieszkańców konurbacji katowickiej, – większa liczba mieszkańców przyniesie nowe wpływy z podatków do budżetu gminy oraz zwiększy atrakcyjność miasta, – możliwość rozwoju sektora usług, nastawionego na obsługę indywidualnych i zbiorowych inwestorów mieszkaniowych w gminie.
5. Odbiorcy/beneficjenci zadania:	Potencjalni mieszkańcy Orzesza, inwestorzy mieszkaniowi indywidualni, firmy obsługujące indywidualne budownictwo mieszkaniowe, firmy developerskie, media regionalne.
6. Proponowany okres realizacji zadania (w latach):	Rok 2012 budowa koncepcji kampanii promocyjnej, 2013-2020 realizacja kampanii (w efekcie kampania promocyjna jest stałym elementem marketingowym miasta).
7. Typy działań, fazy realizacji zadania:	– zabezpieczenie środków w budżecie gminy; – przygotowanie założeń do koncepcji kampanii promocyjnej, 2012; – partnerska współpraca przy opracowaniu kampanii promocyjnej, przeszkolenie pracowników Urzędu Miejskiego z zagadnień promocji, 2013; – stopniowe, konsekwentne wdrażanie koncepcji promocji, 2013-2020; – coroczna ewaluacja efektów działań promocyjnych, 2013-2020.
8. Oczekiwane efekty (w tym wskaźniki produktów i rezultatów):	Produkt: kampania promująca Orzesze jako miejsca dla atrakcyjnego, wygodnego zamieszkania dla zamożnych mieszkańców konurbacji katowickiej. Rezultat: powiększy się liczba mieszkańców Orzesza. Zwiększą się wpływy budżetowe z podatków, rozwinie się sektor usług skierowany do właścicieli nowych lokali/domów, zwiększy się zapotrzebowanie na usługi związane z zaspokojeniem potrzeb rekreacyjnych i kulturalnych.
9. Odpowiedzialność za realizację zadania (instytucja/podmiot odpowiedzialny):	Urząd Miejski w Orzeszu, instytucje i grupy mieszkańców zidentyfikowane w koncepcji promocji, jako kluczowe <i>stakeholders</i> (partnerzy, wspólnicy) promocji Orzesza.
10. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia i źródła jego finansowania:	30 000 zł finansowane z budżetu gminy (koncepcja promocji Orzesza); 100 000-150 000 zł na elementy wdrożenia kampanii, budżet gminy + pozyskane środki zewnętrzne.

■ Część V System wdrażania i monitorowania Strategii

■ V. 1. Założenia wyjściowe oraz uczestnicy procesu wdrażania i monitorowania Strategii

Wdrożenie „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” odbywać się będzie przede wszystkim w oparciu o realizację zadań flagowych, z wykorzystaniem instrumentów finansowych w postaci środków publicznych, pozostających w gestii samorządu gminnego. Kluczowy w tym przypadku jest coroczny budżet Miasta Orzesze oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Orzesze na lata 2011-2026. W obu wskazanych dokumentach uwzględnione zostaną zadania zapisane w niniejszej Strategii.

Proces wdrażania i monitorowania „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” oparty będzie na zasadach zgodnych ze standardami zachowań organizacyjnych, ujętych w zapisie misji rozwoju miasta⁷:

- otwartej polityki informacyjnej oraz promocji miasta,
- wspólnej strategii działania i partnerskiej współpracy instytucji i środowisk gminnych oraz współodpowiedzialności za realizację podejmowanych działań,
- profesjonalnego zarządzania,
- dywersyfikacji finansowania przedsięwzięć.

Strategia będzie wdrażana i monitorowana przez wyznaczone do tego podmioty, przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi i procedur. Określenie precyzyjnych mechanizmów weryfikacji i oceny postępów w zakresie realizacji założonych działań oraz osiągania postawionych celów, ma szczególne znaczenie w kontekście założenia partnerskiej realizacji części ujętych w dokumencie zamierzeń strategicznych. Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- I. Rada Miejska
- II. Strażnik Strategii – Burmistrz Miasta Orzesze;
- III. Opiekunowie Domen:
 - Opiekun Domeny 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze – Pełnomocnik Burmistrza Miasta Orzesze ds. Zharmonizowanego rozwoju mieszkalnictwa w Mieście Orzesze;
 - Opiekun Domeny 2. Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej – Dyrektor Miejskiego Zespołu Oświaty w Orzeszu;
 - Opiekun Domeny 3. Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości – Zastępca Burmistrza Miasta Orzesze;
 - Opiekun Domeny 4. Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto. Spójna i zintegrowana miejska społeczność – Kierownik Referatu ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Orzeszu.

⁷ Patrz str. 44 Strategii.

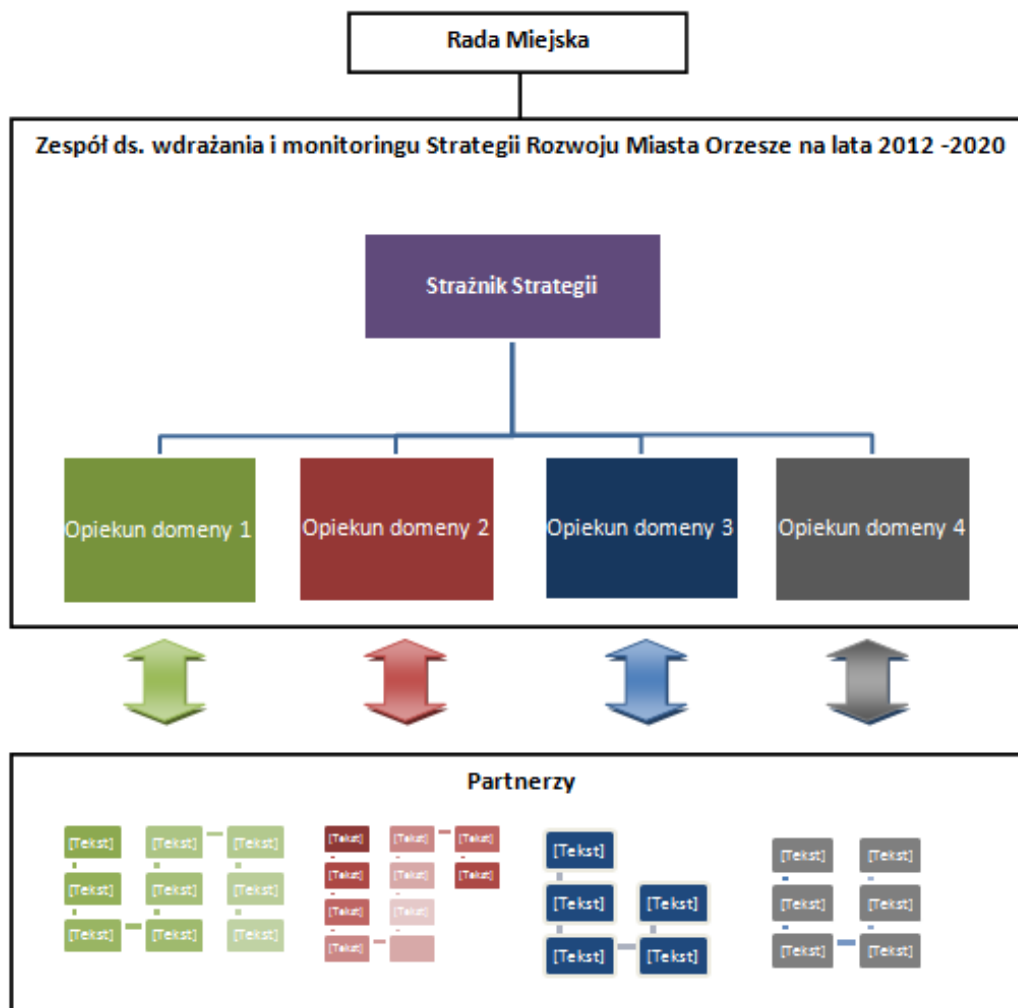

IV. Partnerzy – przedstawiciele podmiotów i instytucji zaangażowanych w proces realizacji zadań w ramach poszczególnych domen strategicznych:

- w ramach Domeny 1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze będą to m.in.: Wydział Budownictwa Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami UM w Orzeszu, Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu, Wydział Komunalny UM w Orzeszu, Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa i Szkód Górniczych UM w Orzeszu, Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego UM w Orzeszu, Straż Miejska, Komisariat policji w Orzeszu, Stanowisko Informatyków UM w Orzeszu, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Orzeszu, Nadleśnictwo Kobiór i in.;
- w ramach Domeny 2. Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej będą to m.in.: Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu, szkoły podstawowe i gimnazjalne z terenu miasta, Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego UM w Orzeszu, Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu, Stanowisko Informatyków UM w Orzeszu, lokalne stowarzyszenia i organizacje działające w sferze edukacji, kultury, sportu i rekreacji, lokalne media i in.;
- w ramach Domeny 3. Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości będą to m.in.: Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu, Wydział Komunalny UM w Orzeszu, Referat Finansowy ds. Wymiarów, Opłat i Podatków Lokalnych UM w Orzeszu, Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego UM w Orzeszu, Stanowisko Informatyków UM w Orzeszu, Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu, przedsiębiorcy lokalni i in.;
- w ramach Domeny 4. Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność będą to m.in.: Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego UM w Orzeszu, Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu, szkoły podstawowe i gimnazjalne z terenu miasta, lokalne stowarzyszenia i organizacje kulturalne, sołtysi, lokalne media i in.

Dodatkowo Strażnik Strategii wraz z Opiekunami Domen współtworzą Zespół ds. Wdrażania i Monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Orzesze.

Struktura podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania i monitorowania „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” przedstawia się następująco:

Wyżej wymienieni uczestnicy będą w ramach procesu monitorowania i oceny realizować następujące funkcje, korespondujące z zasadami systemu wdrażania i monitorowania Strategii:

ZASADY SYSTEMU WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII	ROLA PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W PROCES WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA ORZESZE NA LATA 2012-2020			
	Rada Miejska	Strażnik Strategii	Opiekunowie Domen	Partnerzy
Zasada otwartej polityki informacyjnej oraz promocji miasta	— odbiera od Strażnika Strategii wyniki monitoringu Strategii i rekomendacje dot. wdrażania Strategii; — upowszechnia wśród lokalnej społeczności informacje na temat postępów w realizacji założeń strategicznych;	— przedstawia wyniki monitoringu i rekomendacje Radzie Miejskiej; — realizuje politykę informacyjną Strategii (odpowiada za upowszechnianie planów oraz efektów działań strategicznych, w tym również w postaci przygotowywanej przez Opiekunów Domen cyklicznej notatki medialnej);	— pozyskują i agregują informacje i dane, mające służyć monitoringowi danej domeny na potrzeby analizy wskaźników produktów i rezultatów; — przygotowują i przekazują Strażnikowi Strategii cykliczną informację (w tym notatkę medialną) dotyczącą stanu realizacji celów zapisanych w ramach domeny;	— przekazują Opiekunom Domen informacje nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia poszczególnych domen oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników rezultatu dla domen;
Zasada wspólnej strategii działania i partnerskiej współpracy instytucji i środowisk gminnych oraz współodpowiedzialności za realizację podejmowanych działań	— wspiera Strażnika i Opiekunów Domen w działaniach na rzecz angażowania Partnerów do realizacji założeń poszczególnych domen;	— mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w Strategii; — koordynuje pracę Opiekunów Domen i pełni funkcję koordynatora tworzonego wspólnie z Opiekunami Zespołu ds. Wdrażania i Monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Orzesze;	— utrzymują stały, bieżący kontakt z partnerami; — podejmują działania na rzecz angażowania partnerów do realizacji założeń poszczególnych domen. — pod przewodnictwem Strażnika Strategii wchodzi w skład Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Orzesze; — zbierają propozycje nowych zadań w ramach procedury przeglądu strategicznego;	— aktywnie, zgodnie z posiadanymi kompetencjami włączają się w realizację zadań określonych dla poszczególnych domen;
Zasada profesjonalnego zarządzania	— podejmuje decyzje o przystąpieniu do procesu przeglądu strategicznego (aktualizacji Strategii); — posilkując się wybraną metodą priorytetyzacji wybiera w ramach procesu przeglądu strategicznego propozycje nowych zadań flagowych;	— inicjuje i koordynuje proces wdrażania i monitoringu; — określa standardy bieżącego monitorowania wdrażania Strategii (wprowadza niezbędne zmiany do procedury monitoringu); — odpowiada za aktualizację zapisów Strategii, jest inicjatorem przeglądu strategicznego;	— koordynują realizację zadań strategicznych w ramach domeny; — w sposób stały monitorują realizację zadań i stopień osiągania celów w ramach poszczególnych domen – prowadzą wystandaryzowaną bazę danych dot. postępów w realizacji zamierzeń strategicznych; — formułują rekomendacje dotyczące wdrażania zapisów poszczególnych domen;	— zgłaszają Opiekunom Domen pojawienie się trudności lub dodatkowe potrzeby związane z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w Strategii.
Zasada dywersyfikacji finansowania przedsięwzięć	— zapewnia finansowanie dla planowanych przedsięwzięć strategicznych.	— zabiega o zapewnienie finansowania dla planowanych przedsięwzięć strategicznych.	— wspierają partnerów w poszukiwaniu zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć wpisujących się w założenia strategiczne domen.	— poszukują zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć, wpisujących się w założenia strategiczne.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

▪ V. 2. Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii

Podstawowym celem systemu monitorowania Strategii jest weryfikacja skuteczności działań, które będą podjęte dla realizacji kierunków wyznaczonych przez „Strategię Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020”. Monitoring realizacji Strategii odbywać się będzie na dwóch zasadniczych poziomach:

- 1) wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych zadań flagowych i pozostałych, uwzględnionych w Szczegółowym planie operacyjnym zadań (monitoring w oparciu o karty projektów);
- 2) zbiorczych wskaźników produktów, rezultatów oraz oddziaływania analizowanych w oparciu o ujęty w Strategii zakres podstawowych wskaźników, określonych dla poszczególnych celów strategicznych. W celu stworzenia odpowiedniego tła, wartości wskaźników powinny być umiejscowione w szerszym kontekście (powiatowym, regionalnym, krajowym), stąd, w miarę dostępności danych, informacje na temat wartości wskaźników będą prezentowane:
 - w liczbach bezwzględnych (lub procentowo),
 - w porównaniu do średniej powiatu i średniej wojewódzkiej,
 - w ujęciu zmiany od roku bazowego oraz ostatniego badania (w przypadku wskaźników wywoływanych w badaniach) – dynamika.

Wskaźniki służące monitorowaniu realizacji Strategii, odnoszące się do poszczególnych jej domen strategicznych i celów (poziom 2) przedstawiono poniżej.

Domena 1: Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa w Mieście Orzesze

Cel strategiczny I. Spójna polityka miasta wspierająca rozwój inwestycji mieszkaniowych na terenie gminy

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Poziom pokrycia powierzchni miasta (w rozbiciu: z lasami i bez lasów) przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.	%	Wydział Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami UM w Orzeszu
Długość nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Długość nowo wybudowanych dróg na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Długość zmodernizowanych dróg na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny II. Zapewnienie wysokiego poziomu obsługi mieszkańców Miasta Orzesze

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Poziom zadowolenia mieszkańców z jakości świadczonych usług publicznych (coroczne badania satysfakcji klientów Urzędu Miasta i jednostek mu podległych – badania wywołane).	%	Sekretarz Miasta
Długość nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Długość nowo wybudowanych dróg na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Długość zmodernizowanych dróg na terenie miasta.	km	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Zmniejszenie liczby wypadków drogowych na drogach gminnych.	%	Straż Miejska
Zmniejszenie liczby przestępstw na terenie miasta.	%	Straż Miejska
Liczba osób korzystających z komunikacji publicznej na terenie miasta Orzesze.	os.	Wydział Komunalny UM w Orzeszu

Domena 2: Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej**Cel strategiczny I. Rozwój infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej w Mieście Orzesze**

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba inwestycji zrealizowanych w sferze edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej w centralnej przestrzeni miasta.	szt.	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu
Liczba zrealizowanych w dzielnicach inwestycji w zakresie modernizacji i rozbudowy infrastruktury na rzecz rozwoju oferty czasu wolnego dla mieszkańców.	szt.	Wydział Inwestycji i Remontów UM w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny II. W kierunku nowoczesnej edukacji

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych.	średnia liczba punktów	OKE w Jaworznie
Średnie wyniki egzaminów po szkole podstawowej.	średnia liczba punktów	OKE w Jaworznie
Liczba uczniów przypadających na jedno stanowisko komputerowe w szkołach.	liczba uczniów/komputer	Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu
Liczba osób korzystających z Miejskiej Biblioteki Publicznej.	os.	Miejska Biblioteka Publiczna w Orzeszu
Liczba osób dorosłych korzystających z usług edukacyjnych dostępnych w Mieście Orzesze.	os.	Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu

Cel strategiczny III. Rozwój i spójne zarządzanie ofertą aktywnego spędzania czasu wolnego w Mieście Orzesze

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba osób biorących udział w imprezach organizowanych w ramach całorocznego kalendarza imprez kulturalno-rekreacyjnych.	szt.	Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Zespół Oświaty, Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego
Liczba osób korzystających z poszczególnych obiektów sportowych i kulturalnych w Mieście Orzesze (w podziale na obiekty / na rok).	szt.	Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Zespół Oświaty, Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego
Poziom zadowolenia klientów – mieszkańców Miasta Orzesze, z oferty czasu wolnego (coroczne badania satysfakcji klientów – badania wywołane).	%	Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Zespół Oświaty, Referat ds. Promocji Miasta, Współpracy ze Stowarzyszeniami, Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Zarządzania Kryzysowego
Liczba użytkowników witryny internetowej, prezentującej ofertę czasu wolnego.	os.	Miejski Ośrodek Kultury w Orzeszu
Liczba spotkań podmiotów działających w sferze oferty czasu wolnego w Mieście Orzesze.	szt.	Miejski Ośrodek Kultury w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Domena 3: Bezpieczna środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.

Cel strategiczny I. Zbudowanie systemu wsparcia lokalnych przedsiębiorców

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych według REGON	szt.	Urząd Statystyczny w Katowicach
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na 1000 mieszkańców	szt.	Urząd Statystyczny w Katowicach
Liczba spotkań Forum Przedsiębiorców z władzami samorządowymi	szt.	Zastępca Burmistrza Miasta Orzesze

Cel strategiczny II. Pozyskiwanie inwestorów dla zaplanowanych i przygotowanych terenów inwestycyjnych

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba podmiotów działających w strefie aktywności gospodarczej	szt.	Wydział Komunalny UM w Orzeszu
Powierzchnia zagospodarowanych terenów inwestycyjnych w gminie Orzesze	ha	Wydział Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami UM w Orzeszu
Liczba osób zatrudnionych w firmach działających w strefie aktywności gospodarczej	os.	Urząd Statystyczny w Katowicach
Wzrost poziomu dochodów własnych Miasta Orzesze z tytułu prowadzonych działalności	%	Skarbnik Gminy Orzesze
Udział spółek prawa handlowego, w tym spółek z udziałem kapitału zagranicznego	%	Urząd Statystyczny w Katowicach

Cel strategiczny III. Promocja przedsiębiorczości i kreowanie postaw pro przedsiębiorczych

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba pozyskanych zewnętrznych inwestorów gospodarczych	szt.	Wydział Komunalny, Referat Finansowy ds. wymiarów, opłat i podatków lokalnych
Poziom rozpoznawalności Miasta Orzesze jako atrakcyjnej przestrzeni inwestycyjnej u zewnętrznych potencjalnych inwestorów.	%	Referat ds. Promocji Miasta Urząd Miejski w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Domena 4: Marka Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne i atrakcyjne do zamieszkania miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność

Cel strategiczny I. Budowanie tożsamości i poczucia wspólnoty w Orzeszu

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Liczba wspólnych wydarzeń kulturalnych i sportowych realizowane przez wszystkie dzielnice	szt.	Jednostki gminne organizujące wspólne wydarzenia kulturalne i sportowe
Ilość uczestników wspólnych przedsięwzięć sportowych i kulturalnych realizowanych przez wszystkie dzielnice miasta	ilość sprzedanych biletów na imprezy biletowane	Jednostki gminne organizujące wspólne wydarzenia kulturalne i sportowe
Liczba spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami	szt.	Sekretarz Miasta Orzesze
Ilość czytelników gminnego newslettera	szt.	Stanowisko Informatyków UM w Orzeszu

Cel strategiczny II. Stworzenie i wypromowanie marki miasta Orzesze – wygodne, funkcjonalne, atrakcyjne do zamieszkania miasto – „Zielone Serce Śląska”

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Źródło
Ilość zewnętrznych zapytań o pozwolenie na budowę w gminie Orzesze	szt.	Wydział Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami UM w Orzeszu

▪ **V. 3. Procedury wdrażania i monitorowania Strategii**

W procesie wdrażania oraz weryfikacji i oceny stopnia realizacji zamierzeń strategicznych przewidziano trzy podstawowe procedury postępowania. Są to:

- I. Procedura przepływu informacji, gromadzenia danych i sprawozdawczości.
Sprawozdania z postępów w realizacji zadań uwzględnionych w Strategii przygotowywane są raz w roku i obejmują sprawozdanie końcoworoczne. W tym celu podejmowane są następujące działania:
 - a) Opiekunowie Domen pozyskują od Partnerów informacje na temat zadań strategicznych zrealizowanych/będących w realizacji/planowanych do realizacji w danym roku kalendarzowym. Dane zbierane są w oparciu o karty zadań, obejmujące informacje takie jak m.in.: harmonogram i budżet realizacji, osiągnięte efekty (wskaźniki produktów i rezultatów), napotkane/potencjalne trudności i problemy, niezbędne do zrealizowania zadania zasoby.

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Dane gromadzone są do 15 września.

- b) Opiekunowie Domen agregują pozyskane informacje i w oparciu o nie opracowują częściowe sprawozdanie dotyczące domeny. Sprawozdanie zawiera: opis stanu wdrażania zapisów domeny, rekomendacje dotyczące wdrażania zapisów poszczególnych domen w kolejnym okresie sprawozdawczym i listę zadań planowanych do realizacji w ramach domeny na kolejny rok budżetowy, w tym nowych propozycji zadań. Opiekunowie domen sprawozdania przekazują do Strażnika Strategii.
Sprawozdania częściowe przekazywane są do 1 października.
- c) W ciągu 10 dni od otrzymania sprawozdań częściowych Strażnik zwołuje spotkanie Zespołu ds. Wdrażania i Monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Orzesze, podczas którego konsultuje ujęte w sprawozdaniu wyniki monitoringu, rekomendacje oraz listę zadań planowanych do realizacji w kolejnym roku budżetowym.
- d) Na kolejnej, następującej po spotkaniu Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Orzesze, sesji Rady Miejskiej, Strażnik Strategii przedstawia wyniki sprawozdania z realizacji zamierzeń strategicznych wraz z listą zadań proponowanych do uwzględnienia w budżecie gminy na kolejny rok. Informacje z systemu monitorowania służą zarządzającym realizacją „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” do sprawowania bieżącego nadzoru nad postępami.

II. Procedura prowadzenia polityki informacyjnej Strategii.

Upowszechnianie wśród mieszkańców Miasta Orzesze informacji o realizowanych i zrealizowanych zamierzeniach strategicznych, stanowi istotny element budowy klimatu, sprzyjającego wdrażanym przedsięwzięciom. Jest także bezpośrednim efektem postawionej przed systemem wdrażania i monitorowania Strategii zasady otwartej polityki informacyjnej oraz promocji miasta. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie polityki informacyjnej w ramach „Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” jest Strażnik Strategii we współpracy z Opiekunami Domen.

- a) Opiekunowie Domen prowadzą wystandaryzowaną bazę danych dot. postępów w realizacji zamierzeń strategicznych (opartą m.in. o informacje zawarte w kartach zadań, wskaźnikach monitoringu z poziomu 2. i sprawozdaniach częściowych).
- b) Przynajmniej raz w roku Opiekunowie Domen przygotowują notatkę medialną dotyczącą postępów w realizacji przedsięwzięć strategicznych oraz planowanych do realizacji zadań. Notatka przekazywana jest Strażnikowi Strategii, który upowszechnia ją wśród wszystkich Partnerów Strategii, lokalnych mediów oraz publikuje na stronie internetowej Urzędu Miasta.

III. Procedura uruchamiania przeglądu strategicznego.

Przegląd i aktualizacja dokumentu „Strategii rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020” odbywać będzie się co 3 lata od momentu przyjęcia Strategii przez Radę Miejską. Poszczególne kroki uruchomienia tego procesu wskazano niżej i są to:

- a) Strażnik Strategii na sesji Rady Miejskiej przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego.

- b) W oparciu o decyzję Rady Miejskiej Strażnik Strategii we współpracy z Opiekunami Domen określa sposób przeprowadzenia (w oparciu o własne zasoby lub z udziałem konsultantów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii.

IV. Procedura wyboru zadań flagowych w ramach procesu przeglądu strategicznego.

Po uruchomieniu procesu przeglądu strategicznego, zgodnie z przyjętym harmonogramem, w efekcie weryfikacji realizacji założonych w dokumencie działań, gromadzone mogą być nowe propozycje zadań do uwzględnienia w dokumencie strategicznym. W tym celu podejmowane są następujące kroki:

- a) W drodze konsultacji z partnerami oraz przedstawicielami lokalnych środowisk gromadzone są propozycje nowych zadań strategicznych. Zadania gromadzone są przez Opiekunów Domen i opisywane w formie kart zadań uwzględniających: problem, na jaki odpowiada zadanie, uzasadnienie potrzeby realizacji zadania i jego cele, odbiorcy/beneficjenci, typy działań/fazy realizacji, oczekiwane efekty, odpowiedzialność, szacunkowy koszt, zapotrzebowanie oraz wykonalność.
- b) Wszystkie propozycje zadań przekazywane są Strażnikowi Strategii, który poddaje je wstępnej weryfikacji.
- c) Ostateczna lista propozycji przedstawiana jest Radzie Miejskiej, która dokonuje wyboru zadań flagowych (np. z wykorzystaniem metody priorytetyzacji, takiej jak matryca świateł GE lub wielokrotne głosowanie).

■ Załącznik 1. Szczegółowy plan operacyjny dla Strategii Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020

DOMENA STRATEGICZNA 1. ZHARMONIZOWANY ROZWÓJ MIESZKALNICTWA W MIEŚCIE ORZESZE

Tytuł zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	Podmiot odpowiedzialny
Cel strategiczny I. Spójna polityka Miasta wspierająca rozwój inwestycji mieszkaniowych na terenie gminy			
Cel operacyjny I. 1. Uporządkowanie rozwoju przestrzennego miasta poprzez wyznaczenie zasad i standardów rozwoju zabudowy			
<u>Zadanie flagowe:</u> Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego utrzymanie systemu leśnego miasta z równoczesną ochroną terenów o wysokich walorach przyrodniczych.	2012-2013	180 000 zł	UM w Orzeszu
Przygotowanie planów sprzedaży terenów mieszkaniowych stanowiących własność Miasta Orzesze.	od 2012	20 000 zł	UM w Orzeszu
Stworzenie systemu identyfikacji miasta/jego poszczególnych dzielnic.	2013	15 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny I. 2. Zwiększenie dostępności infrastruktury komunalnej na obszarach przeznaczonych pod rozwój mieszkalnictwa			
<u>Zadanie flagowe:</u> Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – Jaśkowice etap I	od 2018	10 000 000 zł	UM w Orzeszu
Cel strategiczny II. Zapewnienie wysokiego poziomu obsługi mieszkańców Miasta Orzesze			
Cel operacyjny II. 1. Zróżnicowane i nowoczesne formy obsługi mieszkańców Miasta Orzesze			
Urząd nowoczesny i otwarty na elektroniczne usługi publiczne.	2012-2020	5 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny II. 2. Zapewnienie pełnej dostępności usług komunalnych dla mieszkańców miasta			
<u>Zadanie flagowe:</u> Budowa nowej oczyszczalni ścieków w Mieście Orzesze.	2014-2018	12 000 000- 15 000 000 zł	UM w Orzeszu, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
Budowa budynku socjalnego przy ulicach Gliwickiej i Grzegorzcyka.	2014-2020	1 500 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny II. 3. Dbłość o wysoki poziom bezpieczeństwa osobistego i środowiskowego			
Organizacja cyklicznych spotkań mieszkańców poszczególnych dzielnic z przedstawicielami policji pod hasłem „Dzielnicy bliżej ludzi”.	2012-2013	zadanie bezkosztowe	Komisariat Policji w Orzeszu
Cel operacyjny II. 4. Poprawa systemu komunikacji publicznej na terenie gminy			
Dostosowanie systemu komunikacji miejskiej do potrzeb mieszkańców poprzez poprawę komunikacji dzielnic i sołectw z centrum miasta oraz z miastami ościennymi. Dążenie do zwiększenia ilości zadań dla przewoźnika głównego.	2014-2020	100 000 zł	UM w Orzeszu, MZK Tychy, Śląski Urząd Marszałkowski

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

DOMENA STRATEGICZNA 2. TWORZENIE WARUNKÓW WPIERAJĄCYCH WSZECHSTRONNY ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW W SFERZE EDUKACYJNEJ, KULTURALNEJ, REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ

Tytuł zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	Podmiot odpowiedzialny
Cel strategiczny I. Rozwój infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej w Mieście Orzesze			
Cel operacyjny I. 1. Stworzenie centralnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjnej w Orzeszu			
Budowa placu zabaw dla dzieci i fitness dla dorosłych w centrum miasta.	od 2012	80 000 zł	UM w Orzeszu
<u>Zadanie flagowe:</u> Stworzenie kompleksu kulturalno-sportowo-rekreacyjnego.	2012-2017	10 000 000 zł	UM w Orzeszu, partnerstwo publiczno -prywatne
<u>Zadanie flagowe:</u> Rewitalizacja parku miejskiego w okolicach Górki św. Wawrzyńca.	2015-2020	1 000 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny I. 2. Przygotowanie dostępnego w dzielnicach zaplecza infrastrukturalnego do pełnienia funkcji lokalnych centrów edukacji i czasu wolnego			
Budowa placów zabaw i fitness dla dorosłych na wolnym powietrzu we wszystkich dzielnicach i sołectwach.	2013-2015	80 000 zł	UM w Orzeszu
Stworzenie systemu ścieżek turystycznych na terenie Miasta Orzesze.	2013-2020	50 000 zł	UM w Orzeszu
<u>Zadanie flagowe:</u> Modernizacja i wprowadzenie nowych funkcji w ramach istniejących boisk przyszkolnych w: Gardawicach, Jaśkowicach, Zawadzie, Zazdrości, Woszczycach, Zgoniu, Mościskach i Zawięci.	od 2013	500 000 zł (koszt jednego boiska)	UM w Orzeszu
Dostosowanie szkół i terenów przyszkolnych na rzecz stworzenia przestrzeni publicznej dla mieszkańców dzielnic i sołectw.	2014	80 000 zł	UM w Orzeszu, Miejski Zespół Oświaty, dyrektorzy szkół
Cel operacyjny I. 3. Zapewnienie warunków dla rozwoju nowoczesnych, niestandardowych form sportu i rekreacji			
Cel strategiczny II. W kierunku nowoczesnej edukacji			
Cel operacyjny II. 1. Zwiększenie efektywności i jakości oferty szkół podstawowych i gimnazjalnych w Mieście Orzesze			
Upowszechnienie innowacyjnych systemów i metod nauczania.	od 2012	10.000 zł	Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu
Organizacja Dyktanda o Tytuł Mistrza Ortografii Miasta Orzesze.	od 2012 corocznie	1000 zł (rocznie)	Miejski Zespół Oświaty, dyrektorzy szkół
Doposażenie wszystkich szkół w sprzęt komputerowy i multimedialny.	od 2014	80 000 zł	dyrektorzy szkół
Stworzenie szkolnych bibliotek multimedialnych we wszystkich szkołach w Orzeszu.	od 2013	20 000 zł	Miejski Zespół Oświaty, dyrektorzy szkół

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Rozbudowa i modernizacja szkół w centrum, w dzielnicach i w sołectwach (budowa między innymi brakującej sali gimnastycznej w Orzeszu-Zgoniu).	od 2015	3 000 000 zł	UM w Orzeszu, Miejski Zespół Oświaty, dyrektorzy szkół
Utworzenie multimedialnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w centrum w połączeniu z pozostałymi filiami.	od 2013	20 000 zł	Miejska Biblioteka Publiczna
Cel operacyjny II. 2. Stworzenie warunków dla rozwoju oferty uczenia przez całe życie skierowanej do dorosłych mieszkańców miasta			
Opracowanie oferty dla placówek kulturalno-oświatowych przy wykorzystaniu zasobów lokalowych szkół.	2012	10 000 zł (rocznie)	Miejski Zespół Oświaty w Orzeszu, Miejski Ośrodek Kultury
Cel strategiczny III. Rozwój i spójne zarządzanie ofertą aktywnego spędzania czasu wolnego w Mieście Orzesze			
Cel operacyjny III. 1. Stały rozwój atrakcyjnych imprez i usług czasu wolnego organizowanych przez podmioty działające na terenie Miasta Orzesze			
Stworzenie całorocznego kalendarza imprez sportowych i kulturalnych w Mieście Orzesze.	zadanie cykliczne	5 000 zł	Miejski Ośrodek Kultury
Organizacja zgodnych z przygotowanym kalendarzem imprez sportowych i kulturalnych.	zadanie cykliczne	5 000 zł rocznie	UM w Orzeszu przy współpracy z organizacjami pozarządowymi
Cel operacyjny III. 2. Stworzenie systemu wsparcia oddolnych inicjatyw społecznych w obszarze rozwoju oferty czasu wolnego			
Cel operacyjny III. 3. Zebranie pełnej informacji o usługach czasu wolnego oraz jej upowszechnienie z wykorzystaniem zróżnicowanych metod, w tym nowoczesnych technik informacyjnych			
<u>Zadanie flagowe:</u> Stworzenie witryny internetowej prezentującej ofertę czasu wolnego dostępną w Mieście Orzesze.	2012	5 000 zł	Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna
Cel operacyjny III. 4. Budowa płaszczyzny wymiany informacji i współpracy podmiotów działających w sferze, kultury, rekreacji i sportu w Mieście Orzesze			
Wdrożenie procedury współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów działających w sferze oferty czasu wolnego w Mieście Orzesze.	2012	zadanie bezkosztowe	UM w Orzeszu, Miejski Ośrodek Kultury

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

DOMENA STRATEGICZNA 3. BEZPIECZNA ŚRODOWISKOWO, ZORGANIZOWANA PRZESTRZEŃ GOSPODARCZA ZAPEWNIAJĄCA ATRAKCYJNE WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Tytuł zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	Podmiot odpowiedzialny
Cel strategiczny I. Zbudowanie systemu wsparcia lokalnych przedsiębiorców			
Cel operacyjny I. 1. Wdrożenie systemu zachęt finansowych dla lokowania przedsięwzięć gospodarczych w wyznaczonych obszarach miasta			
<u>Zadanie flagowe:</u> Przygotowanie i wprowadzenie ulg podatkowych dla przedsiębiorców.	od 2012	zadanie bezkosztowe (wykonane w ramach obowiązków służbowych pracowników Urzędu)	UM w Orzeszu
<u>Zadanie flagowe:</u> Budowa targowiska miejskiego.	2012 - 2015	1 500 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny I. 2. Podniesienie standardów w zakresie informacji i obsługi klientów gospodarczych			
Stworzenie witryny informacyjnej dla przedsiębiorców – Gospodarczy Portal Informacyjny.	2013	15 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny I. 3. Budowanie platformy współpracy i kooperacji pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami a samorządem lokalnym			
Powołanie i organizacja Forum Przedsiębiorców.	od 2012	500 zł	UM w Orzeszu
Lider Biznesu – utworzenie nagrody Burmistrza Miasta Orzesze przyznawanej corocznie przez powołaną z przedstawicieli władz samorządowych i przedsiębiorców Kapitułę.	2012	5 000 zł	UM w Orzeszu
Cel strategiczny II. Pozyskiwanie inwestorów dla zaplanowanych i przygotowanych terenów inwestycyjnych			
Cel operacyjny II. 1. Tworzenie rozwiązań formalno-prawnych ułatwiających lokowanie inwestorów zewnętrznych			
<u>Zadanie flagowe:</u> Przygotowanie dla całego miasta miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z wyznaczeniem obszarów intensyfikacji działalności gospodarczej.	2012-2015	180 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny II. 2. Współpraca z prywatnymi właścicielami terenów wskazanych jako obszary strefy aktywności gospodarczej			
Konsolidacja prywatnych inwestorów – organizacja spotkań.	od 2012	5.000 zł rocznie	UM w Orzeszu
Kojarzenie partnerów – procedura obsługi zainteresowanych (potencjalnych) inwestorów i standardy kontaktu z inwestorami prywatnymi.	2012	5 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny II. 3. Rozwój infrastruktury technicznej w kierunku terenów inwestycyjnych wyznaczonych w obszarze miasta			
<u>Zadanie flagowe:</u> Stworzenie infrastruktury dla strefy przemysłowej w Gardawicach i Woszczycach.	od 2012	600 000 zł	UM w Orzeszu, właściciele mediów, inwestorzy
Rezerwacja w planie miejscowym terenu pod budowę obwodnicy Miasta Orzesze wskazanego w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta Orzesze”.	2012-2020	180 000 zł	UM w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny III. Promocja przedsiębiorczości i kreowanie postaw proprzedsiębiorczych			
Cel operacyjny III. 1. Budowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorcy			
Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży gimnazjalnej.	od 2012	10 000 zł	Miejski Zespół Oświaty
Cel operacyjny III. 2. Promocja gospodarcza Miasta Orzesze			
Opracowanie zintegrowanej, spójnej oferty promocji terenów inwestycyjnych w Mieście Orzesze, w tym kampania billboardowa.	2012	100 000 zł	UM w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
 Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

DOMENA STRATEGICZNA 4. MARKA ORZESZE – WYGODNE, FUNKcjONALNE, BEZPIECZNE I ATRAKCYJNE DO ZAMIESZKANIA MIASTO; SPÓJNA I ZINTEGROWANA MIEJSKA SPOŁECZNOŚĆ

Tytuł zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	Podmiot odpowiedzialny
Cel strategiczny I. Budowanie tożsamości i poczucia wspólnoty w Orzeszu			
Cel operacyjny I. 1. Stworzenie centralnej przestrzeni publicznej Miasta Orzesze – działania inwestycyjne i symboliczne			
<u>Zadanie flagowe:</u> Stworzenie koncepcji centralnej przestrzeni publicznej w Mieście Orzesze.	2013	100 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny I. 2. Współpraca kulturalna i sportowa między dzielnicami – jedność w różnorodności			
Opracowanie i wdrożenie wieloletniego programu prezydencji kulturalnej dzielnic.	2013	bezkosztowe (wykonane w ramach obowiązków pracowników Urzędu)	UM w Orzeszu, Miejski Ośrodek Kultury
<u>Zadanie flagowe:</u> Organizacja integracyjnego festynu dzielnic Orzesza.	2012-2020	100 000 zł	UM w Orzeszu, Miejski Ośrodek Kultury
Organizacja korowodu/turnieju dzielnic Miasta Orzesze.	od 2012	10 000 zł	UM w Orzeszu, Miejski Ośrodek Kultury
Cel operacyjny I. 3. Zintegrowana polityka informacyjna miasta			
Przygotowanie pakietu powitalnego dla nowych mieszkańców miasta (np. w postaci wręczanej przy nadaniu numeru porządkowego nieruchomości specjalnie przygotowanej tabliczki z numerem w komplecie z lampką solarową oświetlającą numer).	2012	10 000 zł rocznie	UM w Orzeszu
Opracowanie procedur przekazu informacji publicznej (program informacji publicznej – zasady, kanały, sposoby, odpowiedzialność).	2012	zadanie bezkosztowe (wykonane w ramach obowiązków pracowników Urzędu)	UM w Orzeszu
Cel operacyjny I. 4. Tworzenie warunków i promocja działań partycypacyjnych mieszkańców			
Przygotowanie rocznego planu konsultacji społecznych – cyklicznych spotkań z mieszkańcami.	od 2013	zadanie bezkosztowe (wykonane w ramach obowiązków pracowników Urzędu)	UM w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

Cel strategiczny II. Stworzenie i wypromowanie marki Miasta Orzesze – wygodne, funkcjonalne, bezpieczne, atrakcyjne do zamieszkania miasto – „Zielone Serce Śląska”			
Cel operacyjny II. 1. Określenie podstaw dla budowy marki Miasta Orzesze			
Opracowanie koncepcji założeń wyjściowych i wyznaczników dla marki Miasta Orzesze.	2012	20 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny II. 2. Budowa spójnego wizerunku Miasta Orzesze			
Opracowanie programu identyfikacji wizualnej Miasta Orzesze.	2012	30 000 zł	UM w Orzeszu
Cel operacyjny II. 3. Wieloletni program promocji miasta jako atrakcyjnego dla indywidualnych inwestorów mieszkaniowych (cele, przesłanie, odbiorcy, formy i treści promocji, plan działań)			
<u>Zadanie flagowe:</u> Organizacja kampanii promującej Orzesze jako wygodnego miejsca do zamieszkania.	2012-2020	30 000 zł (I etap – koncepcja)	UM w Orzeszu

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego, 31-153 Kraków ul. Szlak 65 biuro 1004,
Tel. (12) 623 77 40, fax (12) 623 77 85, www.cds.krakow.pl e-mail: cds@cds.krakow.pl

